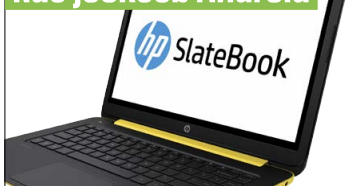

HP tegi sülearvuti, kus jookseb Android

Hiinlaste konkurent Segway'le

Lendava drooni kõrval ka hüppav

Proovime Sony legendi uut versiooni

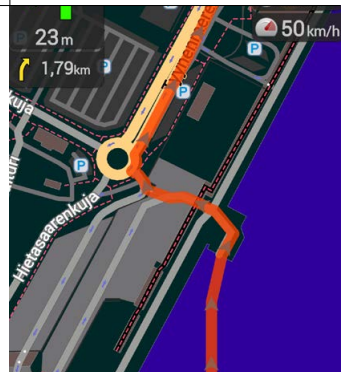

Nr 113, september 2014 ■ Hind 3.49 €

[digi]

Kuidas saab kohale?

Testis neli kaardiäppi

Tagasi kooli!

- ! Põhjalik test: milline 16st sülearvutist osta
- ? Kui hea arvuti saab mõnesaja euro eest?
- ? Kuidas leida koolilapsele sobivaimat arvutit?

Lõpuks ometi heade värvidega veekindel kaamera

Kuidas kuvari värvid paika saada?

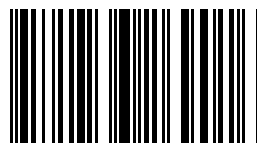

Maailmas on uus MMORPG, halleluuja!

10 asja, ilma milleta idufirma ei õnnestu

ISSN: 9771736269016

FUJIFILM

fotoluks
valgustab Sind fotoalal

PhotoPoint

X

STIILSEIMAD KÕIK-ÜHES HÜBRIIDKAAMERAD

-42%

Peegelkaamera pildikvaliteet kompaktses korpuses • 16.3 megapiksliga APS-C sensor • 3" pööratav LCD • manuaalrežiimid • RAW • Full HD video HDMI • elektrooniline lood • stiilne klassikaline metallkorpus • WiFi

X-A1 ja 16-50mm ning 50-230mm OIS objektiiv
Soodushind 549€ (tavahind 948€)

Vaata lähemalt www.photopoint.ee ja www.fotoluks.ee
Sooduspakkumine kehtib Photopointi ja Fotoluksi kauplustes kuni 30. september.

LÄBI MOTION
PROTECT
VARUSTUSES
TORMI
TURVALISELT – IGA ILMAGA.

asics

asics.ee

Laia valiku ASICS jooksuvarustust leiad:
RADEMAR, JOOKSUEKSPERT, MARATONSPORT

PARANDA OMA PARIMAT

TOIMETAJA VEERG

Traktorid ja jalgrattad

Henrik Roonemaa
peatoimetaja

Steve Jobs tõi kunagi paralleeli, et arvuti on ajude jaoks jalgratas. Praeguseks on jalgrastastena alustanud seadmetest saanud reaktiivlennukid või isegi kosmoseraketid.

Kuhu aga paigutada nutiseadmed? Praegu ju räägitakse igal pool, et käsil on PC-järgne ajastu, arvutid vajuvad unustusehõlma ning me kõik hakkame varsti vehkima nutitelefonide ja tahvelarvutitega. Suuresti see ongi tõsi, sest nutiseadmete müüginumbrid ületavad arvutite omi.

Üks paralleel, mida tihti kasutatakse, on see, et suured arvutid on nagu trakto-

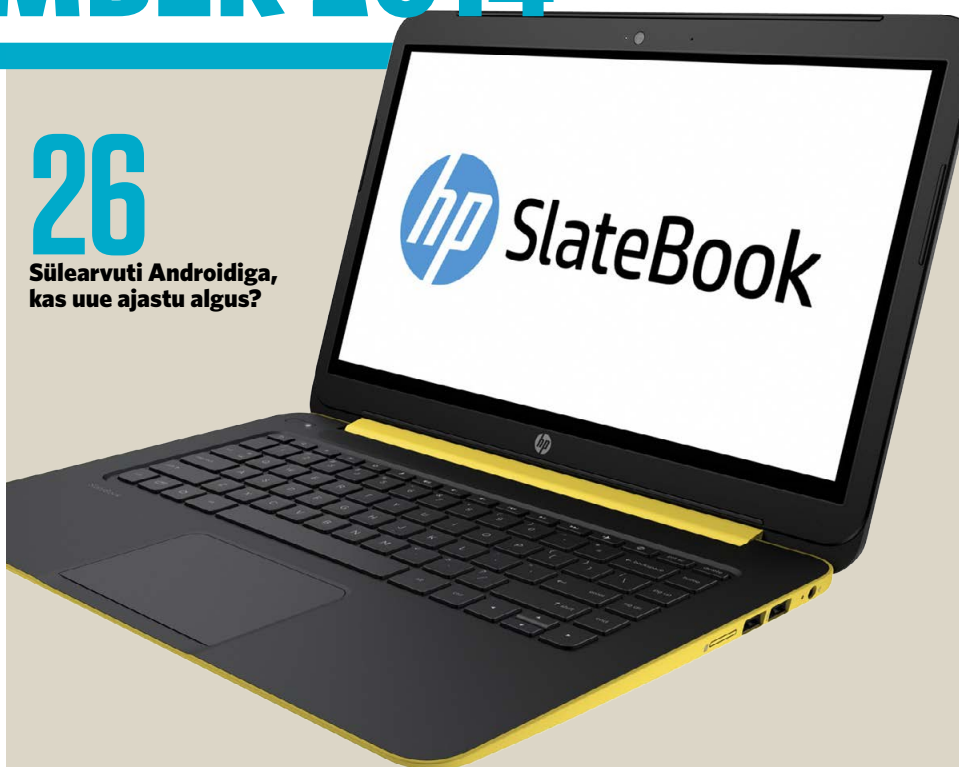
Eks rakenda oma BMW i3 adra ette ja mine sügisel põldu kündma. See lihtsalt pole võimalik

rid. Keerulised ja kohmakad, ent kindlad ja võimsad seadmed, ilma milleta teatud töid lihtsalt ei ole võimalik teha. Eks rakenda oma BMW i3 adra ette ja mine põldu kündma. See lihtsalt pole võimalik. Samamoodi pole võimalik iPadiga teha suurt osa neist asjadest, mida me töö all mõistame.

Agaga nagu me sel kuul ise veendusime, on vahe kahanenud hirmuäratavalt väikeseks. HP puhast Androidi jooksvat 14-tolline on küll pigem heal juhul Nissan Leaf kui BMW i3, aga siiski täiesti sõidukõlbulik seade. Traktorid samas ehk 16 selles numbris katsetatud vana head sülearvutit arenevad ka vaikselt edasi ja lähevad iga aastaga sammukese võrra mugavamaks ja paremaks. Ma väga tahaks näha, kas aasta-paari jooksul on võimalik traktorist loobuda ja BMW i3-ga tööd hakata tegema. Saaks õli lõhnast lahti.

26

Sülearvuti Androidiga, kas uue ajastu algus?

VÄRSKE KRAAM

9 ■ Uudised

Samsung alustab algusest

12 ■ Mängu-uudised

Palju kära ei millestki

14 ■ Top

10 asja, ilma milleta idufirmast asja ei saa

18 ■ Arvamus

Jälgimise hind

20 ■ Tulevik / Minevik

Tuleviku idufirmadest / BASIC ja superarvutid

24 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Tilluke Colorado linnake / Kaheksapäine lohe Prestigiolt

JÄRELE PROOVITUD

26 ■ HP SlateBook 14

Ajalooline hetk

28 ■ Fiio X3

Vana hea helikvaliteet

30 ■ Tamron AF 16-300mm f/3.5-6.3 DI II VC PZD Macro

Kõik mahub pildile

32 ■ Ricoh WG-4 GPS

Kõvem kui kivi

33 ■ Sony CyberShot RX100 III

Legend versioon 3.0

34 ■ HP Slate 6 VoiceTab

Vana hobune müüb kaeru

35 ■ Apollo e-luger

Amazoni jälgedes

36 ■ NineBot

NineBot: Segway Hiinast

38 ■ Parrot Jumping Sumo

Parroti hüppav sumorobot

40 ■ Starman

Telepilt nutiseadmes

40 ■ Goodreads

Mida järgmiseks lugeda?

41 ■ Õpi värve

Õpime värve

41 ■ Dripler

Infotilguti

VÖRDLUSTESTID

42 ■ Suur test

Sülearvuteid igale maitsele

52 ■ Väike test

Tasuta teejuht: kas viib metsa või sihtkohta?

[digi] tellimis- kampania võitja

Loosi tahtel võitis mängukonsooli
Playstation 4 **Andri Karniol** Saulel.
Palju õnne!

69
Geniaalse kontseptsiooni
niga geniaalne mäng.

KUIDAS ...

56 ■ ... maailma paremaks muuta?

Vaja on ainult arvutit

57 ■ ... puutekraani tavaliseks teha?

Sest mul on hiir ka olemas

58 ■ ... värvid paika saada

Et maailm ilusam tunduks

60 ■ ... automaatselt programme käivitada?

Arvuti teenigu inimest

62 ■ ... paremaid tootepilte teha?

Hüvasti, koledad pildid

64 ■ ... telefonis tunniplaani hallata?

Et tundi hiljaks ei jääks

PLAY

66 ■ Wildstar

Tähesõjad Jaapani multika stiilis

69 ■ Gods Will Be Watching

Vastutuse raske koorem

70 ■ Blue Estate

Ropult piinlik lasketiir

71 ■ Enemy Front

Mäng, mis kunagi ei olnud

72 ■ Lifeless Planet

Kohtumised elutul planeedil

73 ■ Road Not Taken

Frustreerivad paarilised

74 ■ Killer is Dead: Nightmare Edition

Nagu hea-halb B-film

75 ■ Survarium (beeta)

Vana maailma võrsed

76 ■ Moebius: Empire Rising

Ajalugu kordub

77 ■ Belief & Betrayal

lidne saladus + tänane vandenõu

77 ■ Perry Rhodan

lidsem saladus + tuleviku vandenõu

78 ■ Colin McRae Rally HD

Pöörab hauas ringi

79 ■ A Story About My Uncle

Kui kõik unejutud oleksid sellised

79 ■ Always Sometimes Monsters

Me teeme alati mõnikord halbu asju

VEEL

80 ■ Ostujuht

Kaamerale korralikud jalad

82 ■ Pikk test

Virtuaalne diivan

VÕITJAD

Eelmisel kuul tahtsime lugejatelt teada, milline kaheksanda põlvkonna mängukonsool on olnud siiani kõige edukam. Üllatavalt ei olegi see PlayStation 4, nagu meile enamik vastajaid pakkus, vaid hoopis Nintendo 3DS, mis on müünud üle 44 miljoni käsitsooli (võrdluseks PS4 ületas alles äsja 10 miljoni tähise).

Arvutimängu „Watch Dogs“ võitis:

■ Elar Lihten

Mängude plakatid:

- Rainer Ader
- Maarja Konnist
- Kaur Vali
- Jaanus Reiner
- Preedik Saan
- Johan Biltse

Auhinnad saab septembri jooksul kätte [digi] toimetusest Jõe 9, Tallinn.

Tellijale ajakiri 29% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil: levi@presshouse.ee
- veebis aadressil: www.telli.ee

E-arve püsivaks
lepinguga 2,99 €
Aastatellimus 29 €
Poolaastatellimus 16 €

[digi]

Address: Jõe 9, 10151 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa (henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)

Reklaam

Rauno Salumets (rauno.salumets@presshouse.ee, tel 5333 8989)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.
Väljaandja Presshouse OÜ **Trükk** AS Printall

© Presshouse OÜ Digi avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tegite yr.no-le liiga!

Lugesin Teie ilmaäppide testi ja just norrakate yr.no osa pani mind pead vangutama.

Teile jäi ilmselt kahe silma vahele yr.no Metrogram widget. Kasutan seda juba tükk aega ning kodulekraanil oleva vidinana on too, vähemalt minu jaoks, kõige meeldivam. Tõsi, et natuke primitiivne on selle seadistamine ning sademetega võivad norrakad aeg ajalt eksida, kuid siiski on vidinaga norrakad täppi pannud. Kui nüüd rääkida eelmise „Kuu kirja“ teemal, siis rändluse kohta ütleks nii palju, et minu teada on ju Euroopa Liidul täitsa praegu käsil rändlushindade alandamine. Pigem võiks oodata kannatlikult ning vaadata mis saama hakkab. Usun, et me ei pea pettuma. Kersten

[DIGI] VASTUS: Meie viga. Norrakate kehvast kohast nõrduin lugejad, proovige uuesti, sedapuhku õige vidinaga.

Soovitasite halba programmi

Tere! Viimases [digi] soovitasite sellist programmi nagu Clover, selleks et Windows Exploreris oleks samamoodi sakid nagu veebibrauseritel. Proovisin. Panin selle kolmele erinevale arvutile, millest kaks olid Windows 7 ja üks XP. Probleemid tekkisid Windows 7 arvutitega, kus Explorer hakkas pidevalt hanguma. Ega jäänudki muud üle kui Clover maha installida, mis aga rikkus midagi ära ühe arvuti Exploreriga ja nüüd pole enam võimalik Exploreri akent minimiseerida ega alla lasta, sest neid nuppe pole, samuti pole võimalik küljepealt lihtsalt liigutades seda teha. Tegemist on Win 7 Home Premium 64 bit. Äkki on häid mõtteid, kuidas arvuti nüüd korra saada? Marko

[DIGI] VASTUS: Kahju, et sinu arvutil midagi valesti läks. Meil ja tuhandetel teistel sellega probleeme ei tekkinud ja maha installida sai kenasti. Kasuta viimast Windowsi taastepunkti installieelse olukorra taastamiseks.

Tahan teada juhtmevabadest laadijatest

Tere [digi] toimetus. Järjest rohkem saab internetist lugeda erinevate nutitelefoni tootjate wireless-laadijatest. Kindlasti on selline laadija kasutajale väga mugav. Viskad telefoni alusele ja ei pea tegelema juhtmete ühendamise ja lahtiühendamisega. Kuid tahmatult tekib sellise laadija kohta rida küsimusi – kui efektiivne selline laadija on, kas erinevate tootjate laadijad on oma parameetrite poolest erinevad, kas näiteks LG laadija sobib ka Samsungi telefonile jne. Kas [digi] toimetus võiks anda omapoolse ülevaade, mida need laadijad endast täpsemalt kujutavad. Ja võib-olla teha ka väike test ning võrrelda erinevate tootjate laadijaid. Lugupidamisega, Aivar

KUU KIRI

Milline suur kuvar mänguriarvutile?

Tere [digi]. Kuna mõne kuu pärast on jälle tulemas vana hea külm Eesti talv, otsustasin selleks puhuks juba endale uue mängu(laua)arvuti valmis ehitada. Ma nimelt ei näe erilist mõtet umbes 1500 euro eest mängusülearvutit osta, kui sama raha eest kokku pandud lauaarvutil oleks niikui nii parem jõudlus, ning ise kodust väljaspool ei viitsi ka kogu aeg arvutimänge mängida. Arvutisse tuleks Intel Core i5-4690K protsessor, GTX 770 või 780 graafikakaart ja 16 GB mälu. Kuvari valik aga pani mõtlema. Nimelt tahaksin ma suuremat resolutsiooni kui 1920x1080, aga mitte mingil juhul mitut kuvarit. Kuna ma olen ammu olnud Delli kuvarite austaja, oli esimeseks mõtteks 27-tolline U2713HM 2560x1440 eraldusvõimega 475-480 eurot hinnaklassis. Siis aga ilmusid silmapiirile 29-tolline U2913WM eraldusvõimega 2560x1080 435-450 euro vahemikus ja 28-tolline P2815Q 3840x2160 eraldusvõimega, hinnaga 520-540 eurot. Pean mainima, et 2560x1080 eraldusvõime on minu jaoks suhteliselt tundmatu - ma ei tea, kas see on mängimiseks isegi hea. Tahaksin seega tea-

da, kas 2560x1440 on endiselt mõistlikum valik, või on mõttekam juba 50 eurot peale maksta ja osta 4K-kuvar, või säästa umbes 25 eurot ja võtta 2560x1080. Sooviksin pigem nende kolme eraldusvõime omavahelist võrdlust kui monitoride testi, kuigi ma poleks ka viimase vastu. Jõudu ja jaksu edaspidiseks töökski teile. Gerhard

[DIGI] VASTUS: 4K kuvarite probleemiks on praegu veel paneelide väike valik. Korraliku värviesitusega 4K kuvarit sa odavalt ei leia.

Teine häda on pildi kuvaris saamine. HDMI standard 1.4a tagab 4096 x 2160 värskendussagedusel 24 Hz või 3840 x 2160 sagedusel 30 Hz, aga seda on vähe. Isegi kui graafikaart mängu välja veab, ei taha sa 30 Hz peal mängida. Displayport saaks hakkama, aga selleks peab olema DP toega 4K kuvar. 4K kuvarite teemal hoia me silma peal ja tahame sellest lähiajal jututu teha.

Hea teema tõstatamise eest ootab sind meie Jõe tänava kontoris Belkini nutikas WeMo elektripistik.

[DIGI] VASTUS: See on väga hea idee. Juhtmevaba laadimine ei ole küll veel päris igaühe laual või öökapi kohal, aga on juba küllalt palju seadmeid, millega saab seda kasutada. Võtame tõesti lähemal ajal selle ette.

Testige sportimiseks mõeldud klappe

Tere. Ma olen pisteliselt lugenud teie ajakirja, kui nüüd otsustasin tellida ka koju. Küsimus või ettepanek teile. Kas te olete reastanud ritta kõrvaklapid, mis on mõeldud sportimiseks? Kuidas püsivad kõrvas, kuidas on heli jne. Võimalik, et mul on see number vahele jäänud, kui olete juba seda teinud. Kui ei ole veel teinud, siis ma arvan, et see võib kellelegi huvi pakkuda. Hetkel just otsin endale jooksmiseks häid klappe. Ilmselt on kõige mugavamad selleks Bluetoothiga, aga samas ise kõiki ei ole suuteline proovima. Täna ja soovin edu hea ajakirja trükkimiseks. Tervitades, Sten

[DIGI] VASTUS: Väga hea mõte, panime kirja ja idee ootab nüüd oma järjekorras, et keegi ta ära teeks. Keegi meist. See tähendab, et me teemegi. Millalgi. Varsti. Ausalt.

Hiired ja telerid

Hei sõbrad. Vägev! Aga kas on võimalik testida juhtmeta hiiri (mitte eraldi mängurihiiri, vaid ka tavalisi)? Samuti ootaks väga 4K-telerite testi. Või on need liigpeened kategooriad? Head! Indrek

[DIGI] VASTUS: Liiga peen oleks testida hiiri, mida kasutada 4K-teleritega. Vaatame, kui saame hiirekarja kokku, siis testime, eks see turg on ka vaikselt kogu aeg kokku kuivanud. 4K-telerite osas jälle ütleme, et liiga vara, jääme hindavalt ootama, kas neist üldse asja saab või muutuvad normaalseks ja igavaks.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Sel kuul saime palju kirju ja ideid artikliteks ning testideks, suur tänu kõigile kirjutajatele. Me ootame muidugi endiselt kõigi teie tagasisidet, nii et kui on soovitusi või soovve, siis kirjutage digi@presshouse.ee ja kui veab, saate veel auhinna ka! Järgmisel kuul anname auhinnaks veel ühe Belkini programmeeritava WeMo elektripistiku.

VALGE VALITSEJA

Uus Ordi Enduro White i455WS paneb kõik värvid sinu ümber voolama.

Soovid mürisevat musta, et kogu mängumaailm ellu äratada? Või energilist punast, et tööde ja projektidega hakkama saada? Või hoopis säravat valget, et halastamatult muljet avaldada?

Need ja tuhanded teised toonid on siin olemas. Elegantne ja eriline Ordi Enduro White.

Kingitusena kaasa valge juhtmeta hiir Logitech T620!

Tutvu temaga juba täna

ORDI.EE/WHITE

*Pakkumine kehtib kuni kaup jagub

RICOH
imagine. change.

OMAS ELEMENDIS
VIHMA-, TOLMU- JA
VÄRINAKINDEL

Septembris Photopointist eriti hea hinnaga!

K-50 kere (must, punane, valge)	429€ 649€
K-50 + 18-55mm WR Kit	479€ 699€
K-50 + 18-55 WR + 50-200 WR Kit	579€ 799€
K-50 + 18-135mm WR Kit	729€ 999€

www.photopoint.ee Järelmaks alates 12.60 (48 kuud, 605€)

PHOTOPOINT
KRISTIINE KESKUS
Tallinn, Endla 45
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
ÜLEMISTE KESKUS
Kauplus on remondis
kuni 22. oktoobrini

PHOTOPOINT
ROCCA AL MARE
Tallinn, Paldiski mnt 102
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
TARTU KAUBAMAJA
Tartu, Riia 1
Avatud E-L 9-21, P 10-19

PHOTOPOINT
LÕUNAKESKUS
Tartu, Ringtee 75
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
EEDEN
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud E-P 9-21

PhotoPoint

Järelmaksu teenuse pakkujaks on Svea Finance AS. Tutvu teenuse tingimustega kaupmehe klienditeenindaja juures, vajadusel konsulteerige asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 21.65% aastas järgmistel näidis-tingimustel: järelmaksu summa 500€, sissemaks 0%, tagastamise tähtaeg 2 aastat, intress 9.9% aastas, järelmaksu lisatasu 0.2% kuus, lepingutasu 24.99 eurot. Sooduspakkumine kehtib 1. kuni 30. septembrini.

UUS JA VANAD

Samsung alustab algusest

Samsungi uusim nutitelefoni kannab nime Alpha ja selle enim kõneainet leidnud omaduseks metallist kest. iPhone'ist õhem, vaid 6,7 mm paksune Alpha on väike: telefoni ekraan on 4,7 tolli ja 720p. Muudest andmetest on teada 2 GB operatiivmälu, 32 GB sisemälu, 1850 mAh aku ja kaheksatuumaline protsessor. Kui Samsung telefoni jõudluse ja koostekvaliteediga täkkesse tabab, võib sellest tulla tõeline müüghitt, sest on suur hulk inimesi, kelle jaoks 5tollise ekraaniga telefonid on liiga suured ja kes ootavad pikisilmi väiksemat, aga head ja ilusat telefoni. Esialgne info viitab ligi 600 euro suurusele hinnale.

Samsung Galaxy S5

Kas uue mudeliga tulistab Samsung endale jalga? Alpha ei hakka S5 turuosa siiski sööma, sest Alpha 4,7tolline 720p ekraan on eiline päev, kõige-kõige moodsamaid telefone, mida S5 kahtlemata on, ostvad inimesed Alpha poole ei vaata. Eelkõige on Alpha mõeldud neile, kes tahavad head telefoni, kuid kelle jaoks on tippmudelid liiga suureks muutunud.

HTC One M8

Metallist telefonid seostuvad eelkõige HTCga. HTC parim telefon M8 on Samsung Alphast suurem ja ekraan on parema lahutusvõimega, kuid ühtlasi ka raskem: 160 g vs 118 g. Kiiruse poolest ei tohiks Alpha M8-le alla jääda ning kaamera on Alphas arvatavasti paremgi, sest HTC kaamera on keskpärane, Samsungi kallite mudelite kaamerad aga suurepärased.

Sony Xperia Z2

Metall metalliks, aga hetkel on Z2 kõige vee- ja tolmukindlam telefon. Z2 on kogukam ja raskem ja sel on 2 GB asemel 3 GB operatiivmälu. Kaamera on Z2-l samuti parema eraldusvõimega, 16 vs 20 megapiksli. Z2 on üks neljatuumaline protsessor, Alphas on neid kaks, kuid seda, kui palju see praktikas lugemise hakkab, me veel ei tea. Varsti saame näha.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust LTE-A kohta

D Sel suvel on mobiilioperaatorid hakanud rääkima millestki, mille nimi on LTE-A. Mis see on ja miks ta oluline on?

? Tõepoolest, näiteks EMT teatas, et nüüdsest on LTE Advanced ehk LTE-A nende mobiilse andmeside klientidele kättesaadav, suvel näitas seda Elisa ja seepeale teatas Tele2, et nende võrgus on tegelikult see ka olemas, vaja lihtsalt sisse lülitada. LTE-A toob suuremad kiirused: allalaadimine peaks sellega olema võimalik kiirusega kuni 300 Mbps. Mis ta reaalselt hakkab olema, eks seda saame varsti testida, kui võrku koormust ka tekib.

D Tore, nii et mu telefonis läheb nüüd internet lihtsalt senisest oluliselt kiiremaks?

? Nii lihtne see asi paraku ei ole. Selleks on vaja LTE-A ühilduvaid seadmeid ja hetkel selliseid telefone vist ei olegi olemas. Samsung on välja kuulutanud Galaxy S5 LTE-A, nii et küllap see millalgi tuleb, teistelt suurematelt tootjalt saame LTE-A toega telefone näha alles hiljem.

D Mis mõte sellel ajal siis niimoodi üldse on, kui teda kasutada ei saa?

? Arvutis saab. EMT hakkab 249 euroga müüma Huawei E5186 ruuterit, mis LTE-A võrku kasutada oskab. Tegemist ei ole muide mälu- ja võrguühenduse jubinaga, mida arvuti USB-porti torgata, vaid pool kilo kaaluva suurema ruuteriga, mis kaasas kandmiseks pole mõeldud.

Kolm odavat kõnetelefoni

Nutielust kopp ees? Raha vähe? Osta vanamoodne kõnetelefon! Siin on kolm väikest telefoni, üks odavam kui teine.

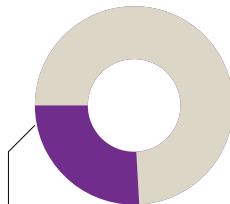
	Nokia 130	Nokia 108 Dual SIM	Samsung E1200
Ekraan	Värviline, 128 x 160 px ★★★★★	Värviline, 128 x 160 px ★★★★★	Värviline 128 x 128, px ★★★★★
Andmeside	Ei ★★★★★	Ei ★★★★★	Ei ★★★★★
Kaamera	Ei ★	0,3Mpix ★★	Ei ★
Muusika	Jah ★★★★★	Jah ★★★★★	Ei ★★★★★
Hind	Umbes 20 € ★★★★★	39 € ★★★	25 € ★★★★★
Hinne kokku	★★★★★	★★★★★	★★★★★

NUMBRID KASTIS

92 protsenti arvutimängude turust moodustavad ühe uuringufirma hinnangul allalaaditavad mängud, mitte karbitooted

48 protsenti hinnati selleks numbriks neli aastat tagasi

20 protsenti konsolimängude turust moodustavad allalaaditavad mängud

50 protsendini peaks see kasvama aastaks 2018

59 protsenti ameeriklastest mängib arvutimänge

48 protsenti mänguritest on naised

36 protsenti kõigist mänguritest on üle 18-aastased naised

31 aastat on mänguri keskmine vanus

100 000 000 kasutajat on nüüd Opera brauseritel Androidis

Starman nutiseadmes

Starman tõi augusti lõpus avalikkuse ette suve algusest testimises olnud nutitelefonipildid, millega saab oma koduse telepildi kõikjale kaasa võtta. Kui sul on nende Starbox, saad nüüd 20 kanali otse-eeirit ning eetril olnud saateid vaadata oma iOS- või Androidi-seadmest, kusjuures täiendavat tasu selle eest maksta ei tule. Ainult arvesta, et üks tund telerivaatamist kulutab umbes 1 GB andmesidet.

Sharpil pole serva

Sharpil uus Aquos Crystal väärrib tähelepanu: selle telefoni ekraanil sisuliselt puuduvad ekraaniääred, see tähendab, et ekraan ulatub täpselt korpuse servani. Tegemist on märkimisväärse saavutusega, sest kuigi servad on ekraanidel kogu aeg kitsamaks läinud, on nad seni siiski kõigil olemas olnud. Imelised Sharpid on müügil Jaapanis ja varsti USAs, aga Euroopa kohta pole nad midagi öelnud.

Pekingis toimus augusti lõpus 13. Hiina internetikonverents. Pildil on keegi teadmistejanuline USA ärimees.

FOTO: SCANPIX

500 000 000

allalaadimise piiri ületas Facebook Messenger, mille Facebook kasutajatele peaaegu kohustuslikuks tegi

1 000 000 000

piiri on ületanud Facebooki äpp ise

3

aastat pikendasid Venemaa võimud Edward Snowdeni elamislubas

83 000

dollari väärtuses Bitcoine varastas väidetavalt keegi kasutades ära süsteemi turvaauku

300 000 000

dollarit kulutab Google uuele Vaikse ookeani põhja ehitatavale internetikaablile nimega FASTER

2

paika Jaapanis ühendab see USA-ga

60

terabitti sekundis on selle planeeritav andmeedastuskiirus

70

protsenti Apple'i töötajatest on mehed

72

protsenti juhtkonnast

80

protsenti kõigist tehnilistest töötajatest

Esimesed 4K OLEDid

LG tõi esimesena maailmas müüki 4K OLED-telerid. Augusti lõpus alustas firma eeltellimuste vastu võtmist Lõuna-Koreas ning lubas peagi telerid müügile tuua ka mujal maailmas.

Teistel firmadel on küll müügil nii OLED- kui ka 4K-telereid, aga mitte 4K OLED-telereid. Mudeleid on kaks: 77-tolline ja 65-tolline, mõlemad nõgusate ekraanidega ja resolutsiooniks siis 4K ehk 3840 x 2160 pikselit.

4G kasvab mühinal

EMT teatas, et juba kolmandik nende võrgus toimuvast andmeside liiklusest käib 4G-võrgus. Arvestades, et nende 4G-võrk on olnud nutiseadmetele avatud alles eelmise aasta jaanuarist, on klientide valimisolek sinna üle kolida küll olnud märkimisväärne. Järk-järgult kasvab ka 4G-toega nutitelefonide hulk ning see tähendab, et ilmselt peame varsti hakkama ootama 5G-võrku, kus jälle ruumi oleks.

MÄNGU-UUDISED

EESTI TOP 10

August 2014

- 1 The Last of Us: Remastered
- 2 The Sims 4
- 3 Assassin's Creed: Unity
- 4 Destiny
- 5 Grand Theft Auto V
- 6 FIFA 15
- 7 Far Cry 4
- 8 Assassin's Creed: Rogue
- 9 Diablo 3: Ultimate Evil Edition
- 10 Wildstar

Lara Croft puhata ei saa, aga kõik peale Microsofti konsoolide omanike saavad temast puhata.

Palju kära ei millestki

Kölnis toimunud Gamescomi mängumess tõi üllatavalt palju uudiseid, kuid kõige rohkem löödi lärm selle ümber, et uus Lara Crofti mäng - „Rise of the Tomb Raider“ - ilmub eksklusiivselt Xboxidele, aga seda alles 2015. aasta jõuludel. Järg 2013. aastal ilmunud üsna edukale ja hästi vastu võetud „Tomb Raiderile“, mis oli juba sarja teine taaselus-

tamine, polnud mingi ime. Küll aga tekitas meelehärmi see, et nii arvutite kui ka PlayStationite omanikud jäävad sellest mängust ilma.

Aga selle pärast ei maksa muretseda, küll see mäng ka neile platvormidele jõuab, sest juba lekkis välja ka see fakt, et Xboxidel on siiski ajaline eksklusiivsus, mille Microsoft on kin-

ni maksnud. See tähendab, et kas pool aastat või aasta pärast seda, kui uus „Tomb Raider“ ilmub, saab seda ka muude mängumasinatega mängida. Ja võib-olla paljud ei pannud tähelegi, aga uut mängu reaalselt meile ei näidatudki ning mille poolest see kuidagi eriline või eelmisest parem olema saab, on täiesti teadmata.

ÜHE LAUSEGA

„METAL GEAR SOLID V: Ground Zeroes“ ja „Phantom Pain“ tulevad ka Steamile ehk neid saab mängida arvutiga.

SIERRA ONLINE ehk kuulus seiklusemängubränd on tagasi koos uute mängudega („Geometry Wars“, „King's Quest“).

BIOWARE'I UUS ROLLI-MÄNG „SHADOW REALMS“ on huvitava ülesehitusega - see on neli ühe vastu rollimäng.

XBOX ONE'I EKSKLUSIIV-MÄNGUD „RYSE“ ja „Dead Rising 3“ jõuavad peagi ka arvutile.

„ASSASSIN'S CREED: Rogue“ ilmub 11. novembril üksnes vanadele konsoolidele.

ESIMESEST „RESIDENT EVILIST“ tehakse uusversioon, nii arvutile kui ka konsoolidele.

KALENDER

FPSide tõetund saabub septembris

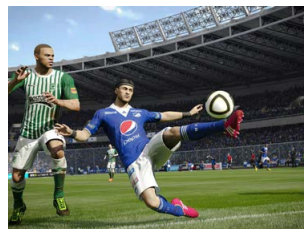
9 Destiny

Kas „Destiny“ on uus „Call of Duty“? Kas MMO-sugemetel on kohta FPSis? Võib juhtuda, et sellega saab nagu „Titanfalliga“ - on päris hea, aga unustatakse ruttu.

19 Wasteland 2

Järg 1988. aastal ilmunud legendaarsele postapokaluütilisele rollikale, mis sai teoks tänu Kickstarterile. Steam Early Accessi muljed on kuulu järgi olnud täiesti seinast-seina.

23 FIFA 15

„FIFA“ jalgpallisari ei vaja tutvustamist ja sel aastal on erinevates riikides-regioonides kokku lausa 11 kaanestaari, millele vist rõhutaksegi, sest suuri uuendusi ei paista.

30 Forza Horizon 2

Microsoftil on sügisel kihutamissõpradele pakutada „Forza Horizon 2“ avatud maailm nii Xbox 360-le kui ka One'ile, Sony'l aga „DriveClub“ PS4-le.

TAMREX

Terve päev jalgadel!

Kerged ja vastupidavad TAMREXi sisejalanõud nii naistele kui meestele on võitnud tootmis-, toiduainetööstus-, teenindus- ja meditsiinitöötajate usalduse ning kodukasutajate südame.

art 601W - valge
32 €

art 601B - must
32 €

art 609W - valge
38 €

art 609B - must
38 €

TAMREX kannarihmaga kotad art 601W, 601B, 609W, 609B, 602W
Ülimalt kergetel tööjalanõudel on perforeeritud naturaalsest nahast pealsed ja pööratud nahast sisetallad, 100% polüamiidist kulumiskindel vooder, libisemiskindel PU-välisallad (antislip) ja reguleeritav (601W, 601B, 602W) kannarihm. Jalanõud on antistaatilised ja vastavad standarditele EN20347:2004 E-OB, CE.
Sobivad toiduainetööstusse.

art 602W - valge
32 €

**KERGE
MUGAV
VASTUPIDAV**

art 7075 - valge
art 7085 - must

49 €

TAMREX
kannarihmaga
kotad

art 7075 - valge
art 7085 - must

UUED!

TAMREXi valikusse on lisandunud uued, eriti pehmed ja vastupidavad kotad, mille ergonomiiline pehmendusega pööratud nahast sisetall tagab mugavuse kogu päevaks. Parim vastupidavus tuleneb uuest libisemis-, õli- ja bensiini-kindlast TPU-välisallast (antislip) ja tugevamast naturaalsest perforeeritud nahast pealsetest. Mugavust lisab reguleeritav rihm.

Antistaatiliste jalanõude kulumiskindel vooder on valmistatud 100% polüamiidist. Vastavad standarditele CE, EN ISO 20347:2012. OB FO, SRC. TÜV GS – testitud lisaks Saksa standardi DIN 4843 osa 100, lõige 3.1v.8/93 järgi.

Sobivad toiduainetööstusse.

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni kaupajätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 | TARTU Aarala 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VILJANDI Riia mnt 42a | JÕHI Tartu mnt 30 | VÕRU Pliit 2 | VALGA Vabacause 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2

Idufirma puhul on lahe tiim üks olulisemaid asju.

10 asja, ilma milleta idufirmast asja ei saa

- 1 Idee**
Idee peab idufirmal olema. Mida te teete, kellele ja miks neil seda vaja peaks minema. Idee muutub üldiselt idufirma tegemise ajal mitu korda. Skype näiteks pidi algselt olema hoopis koduse WiFi jagamise süsteem.
- 2 Üks lause**
Inglise keeles on selle nimi *pitch*. See tähendab, et sa pead olema suuteline oma idee ühe lausega kas või ühe pealt ära ütleva nii, et see kõlab selgelt, huvitavalt ja paljulubavalt. Harjuta.
- 3 Meeskond**
Paljud investorid ütlevad, et otsuse, kas idufirmasse raha investeerida või mitte, teevad nad meeskonda vaadates. Kui meeskond on kehv ja loid, ei saa ka kõige paremast ideest asja.
- 4 Rahvusvaheline ambitsioon**
Nurgapealne netikohvik ei ole idufirma. *Startup*'i äri peab olema skaleeritav ehk pisikesest peab olema vähemalt teoreetiliselt võimalik kasvatada väga väga suur.
- 5 Uuri konkurente**
Kui su ideed ei ole maailmas juba ära tehtud, siis on kaks võimalust: see on kas nii geniaalne või nii rumal. Hämmas-tavalt palju inimesi ei vaevu oma ideed Google'isse toksima. Ära ole üks neist.
- 6 Mitte üheksast viieni**
Idufirma on elustiil. Kui sul kell viis õhtul pastakas päest kukub, pole mõtet *startup*'i tegema hakata. Öötöö ja töised nädalavahe-tused käivad vähemalt alguses asja juurde.
- 7 Mitte ainult sinu oma**
Idufirma ei kasva tavaliselt suureks ilma, et sa kontrolli selle üle ära annaks. Eelkõige investoritele. Ära hõia oma asjast kümne küüne-ga kinni.
- 8 Väljapääs**
Idufirma elu jõuab millalgi lõpule ja selleks on kolm varianti: pankrot, mahamüümine või
- 9 Turundus**
Mitte keegi maailmas ei tea, et sul on nüüd idufirma. Ära alahinda turundust. Blogi, sotsiaalmeedia, e-postiturundus ja nii edasi peavad olema su igapäevatöö osad.
- 10 Paks märkmik**
Sul peab olema palju kontakte ja sa pead pidevalt kõigile tüütuseni rääkima, kuidas sa teed ägedat firmat. Suust suhu turundus võib alguses väga olulise tähtsusega olla. Kui ei usu, küsi Taxify tüüpide käest.

10 asja, mis odavate sülearvutite juures halvasti on

1 Madala lahutusvõimega ekraan

Tootjad kasuvad odavatel arvutitel odavaid komponente ja esimene, mille pealt kokku hoitakse, on ekraan. Ükskõik, kui suur ekraan füüsiliselt on, selle lahutusvõime on ikkagi kõigest 1366 x 768. Tõenäoliselt ei maksaks hulgi ostes 1440 x 900 ekraan väga palju rohkem, aga ei, seda nad arvutisse panna ei raatsi.

2 Valed värvid

Ei, mitte korpuse, vaid ekraani värvid. Odavat ekraani ei vaevuta tehases värviesituse poolest paika ajama ja ega neid kõige odavamaid paneele ei saagi tarkvaraliselt mingi ime läbi heaks teha. Pead leppima sellega, et odava arvuti ekraanilt paistab maailm veidi teistsugune.

3 Plastik, plastik

Odav arvuti on nagu plasttopp – kasutad paar korda, siis võtad uue. Plaste, millest korpust teha, on mitmeid, on hapramad, aga on ka tugevamad plastid. Odava arvuti puhul pole ime, kui poole aastaga tekib nurka mõra või esimese põrutuse peale kild välja tuleb.

4 Eelmise põlvkonna sisu

Kõige uuemat ja äsja Inteli inseneride töölaualt ahjusoojana

saabunud kiibistikke ja protsessorid ei hakka keegi odava arvuti sisse panema. Ikka valitakse mõni vanem kiibistik, mille saab kätte odavamalt.

5 Uus, aga aeglane

Teine variant, et kui arvutile pannakse sisse kõige-kõige uuem kiibistik, siis on see saadaolevaist kõige viletsama jõudlusega. Need kiibistikud ja protsessorid toetavad paberil kõikvõimalikke moodsaid tehnoloogiasid, ent lõpuks jääb jõudlus ikkagi nõrgaks ja selle, mille sa hoiad kokku arvutit ostes, maksad sa hiljem tagasi ajas, mis sul kulub arvuti järgi ootamiseks.

6 Aeglane kõvaketas

Tavaline odava sülearvuti kõvaketas on 500 GB mahuga, mis kõlab ju hästi, ruumi seal sinu failide jaoks on, ent selline kõvaketas on siiski vaid 5400 p/m kiirusega ja väikese puhvermäliga. Pärast värsket installi on kõik tore, ent kui sa regulaarselt ketast ei tihenda, langeb kõvaketta kiirus poole aastaga katasroofiliselt.

7 Palju prahtvara

Iroonilisel kombel on odavatel sülearvutitel tihti peale hoopis rohkem mõttetut lisatarkvara kaasas kui kallitel äriklassi arvutitel. Tootjate loogika seisneb selles, et nad müüvad

ISTOCKPHOTO

sulle odava arvuti, kuid teevad näo, nagu annaksid tarkvara näol kaasa meelelul hulgal lisaväärtust. Enamasti on need täiesti kasutud programmid ja tobedad mängud. Erandeid on, kiidame kodumaist Ordit, kes sulle prahti peale ei sunni.

8 Tüütav viirusetõrje

Viirusetõrje esmaseks ülesandeks on kaitsta arvutit viiruste eest ja teiseks ülesandeks on kasutajat mitte tüüdata. Odavate arvutitega pannakse miskipärast alati kaasa viirusetõrjed, mis kasutajat iga viie minuti tagant tüütavad ja niigi aeglase arvuti veelgi aeglasemaks muudavad.

9 Olematud varuosad

Kuna odav arvuti on nagu plasttopp, mis pärast pidu minema visatakse, ei viitsi tootjad odavate arvutite jaoks varuosi valmistada. Aasta pärast ostmist sa veel saad emaplaati või klaviatuuri välja vahetada, kahe aasta pärast enam mitte, sest neid juppe lihtsalt pole saada.

10 Keegi ei oska aidata

Odavad sülearvutid on hooajalised, sel aastal on see mudel, järgmisel järgmine. See tähendab seda, et täpselt sama arvuti nagu sinul, on vähestel ja see omakorda, et veebifoorumitest abi otsida oma arvuti kiiksuude vastu ei saa, sest infot on selle kohta lihtsalt niivõrd vähe.

TOP 5

5 ennustust uue iPhone'i kohta

1 Kaks telefoni, mitte üks

Kuigi 9. septembril on kõik selge, võtame mõned nädalad enne seda kuupäeva seda teksti kirjutades olulisemad ennustused kokku. Ja tundub, et tuleb kaks telefoni: 4,7-tolline ja 5,5-tolline.

2 Kaks resolutsiooni

Üldiselt arvatakse, et väiksema telefoni ekraani resolutsioon saab olema 1334 x 750

pikselit (326 ppi) ja suurema oma 2208 x 1242 pikselit (461 ppi), ekraanide küljesuhe 16:9.

3 Ülitugev ekraan

Peale selle, et ekraanid lähevad suuremaks ja resolutsioonid kõrgemaks, saavad uued telefonid endale ka uuest materjalist ekraanid, mis on senistega võrreldes oluliselt tugevamad ja kriipimiskindlamad.

4 Kas NFC tuleb siiski?

Üks kuulujutt, mis on visa taanduma, räägib, et Apple paneb siiski oma telefonidesse lõpuks ometi NFC. Siiamani arvas enamus, et seda ei juhtu mitte kunagi, sest Apple ei taha

seda põhimõtteliselt teha.

5 Uus protsessor

Apple'i protsessorid on lähedalt samade nimedega nagu Audid. Sel aastal ootame uut A8-t, mis on valmistatud uues, 20 nanomeetri tehnoloogias.

UUDISTE EDETABEL

1 Microsofti ainus tee on Windows 9

Aprillis lõppenud XP kasutajategi on hakanud mõju avaldama, kuid Microsoftil ei õnnestu ikka veel kasutajaid Windows 8 kasutama meelitada.

Seega on suurkompanii ainus pääsetee Windows 9, mis tuleb jälle stardimenüüga.

2 XP ja Vista kasutajad võivad saada Windows 9 tasuta

Microsoft loodab sedasi sundida XP ja Vista kasutajaid uuendustega kaasa tulema.

3 Ukraina ametnike arvutitest leiti trooja hobuseid

Troojad, mille kood oli kirjutatud vene keeles ja arvatavasti vene häkkerite poolt, leiti Ukraina peaministri Arsen Jatšenjuki ja kümne saatkonna arvutitest.

4 Häältuvastus viis kriminaaluurimise uuele tasemele

Ameerikas käib hetkel kohtuasi, kust süüdistatava vastu leiti tõendeid tema iPhone'i nutikas otsinguabilisest Sirist.

Kuriteo toimepaneku ajal küsis ta Sirilt, et kuhu oleks kõige parem laipa peita. Siri andis ka asjakohaseid vastusevariante.

Menetluse kiirema lahendamiseni aitas kaasa Siri mälu, kuhu salvestatakse kõik öeldu, küsimata iPhone'i kasutajalt luba selleks.

5 Starmani telekanalid nutitefonis

Starboksi klientidel on võimalik tasuta kasutada uut lisateenust – TV Everywhere (TVE). Sellega on võimalik vaadata kanaleid ainult Eesti territooriumil.

Parimaks elamuseks on vajalik Starmani rakendus nutiseadmesse alla laadida, siduda see Starboksiga ning nautida 20 kanalit, eeldusel, et selleks on olemas piisavalt hea netiühendus. Starboksi on võimalik siduda kuni kahe seadmega.

Mida peidab endas Fujifilmi X30 kaamera?

Manuaalsuumiga objektiiv

X10 ja X20 kõige parem omadus, korralik manuaalsuum on olemas ka siin. Objektiiv on valgusjõuline, F2.0-F2.8 ja selle konstruktsioon on valmistatud metallist. Kadreerimine on palju kiirem ja mugavam kui elektroonilise suumiga kaameratel.

Kallutatav ekraan

Kallutatavat ekraani on X10 ja X20 mudelitele juba ammu küsitud, nüüd on see uuel mudelil lõpuks olemas. Ekraani saab kallutada 90 kraadi ülespoole ja 45 kraadi allapoole, nii saab teha võtteid madalalt ilma püksipõlvi mustaks tegemata ja pildistada rahvammassis üle teiste peade nii, et samal ajal ka midagi korralikult kaadrisse jääb.

Elektrooniline pildiotsija

X10 ja X20 mudelitel seda polnud, uuel X30 mudelil on. 0,65x suurendusega pildiotsija viide on kõigest 0,005 sekundit. 2,36 miljoni piksliga pildiotsija kuvab reaajas pildi koos rakendatud sätetega. Nutikas elektrooniline pildiotsija oskab silma kuvatava info keerata püstipidiseks koos kaameraga, nüüd on portreeasendis pildistamine endisest lihtsam.

Valikuratas objektiivi ümber

Niikuinii on üks käsi kaamerat hoides objektiivi juures, miks mitte panna sinna lisarõngas, millega kaamera sätteid muuta? Nii Fujifilm ongi teinud, objektiivi ümber on valikurõngas, millega saab kiirelt muuta ISO, värvustasakaalu või sarivõtte režiimi.

WiFi

Sisseehitatud WiFi võimekus võimaldab kaamerat kasutada läbi mobiiltelefoni rakenduse, mida saab kasutada kaugpästkuna nii foto kui ka video jaoks, millega saab muuta pildistamise põhiparameetreid ning valmis pilte telefoni all laadida ja neile asukohainfo külge kinnistada.

Hea aku

Akud on kompakt- ja hübriidkaamerate omanikele alati olnud peavaluks, sest need peavad vastu umbes 200-300 kaadrit. Fujifilm lubab, et X30 teeb ühe laadimisega isegi kuni 470 pilti, mida on kõvasti rohkem kui vanemad mudelid seda suutsid. Sama tüüpi kaamerate seast ei olegi teist nii hea akuga kaamerat võtta.

MUST KULD

CALIFORNICATION

PÕNEVAIMAD DOKUMENTAALSARJAD

MUST KULD

ALUSTAB 12.SEPTEMBRIL -
ARGIPÄEVITI 17.25

UUSIMAD HOOAJAD

CALIFORNICATION

7.HOOAEG - ALUSTAB 15.SEPTEMBRIL -
ARGIPÄEVITI KELL 22.10

© 2014 SPTI Networks Eastern Europe (UK)Ltd. All rights reserved. The S logo is a registered trademark of CPT Holdings, Inc.

Jälgimise hind

Ameerika endine luuretöötaja Edward Snowden on maailmale näidanud, et valitsused jälgivad sind kogu aeg, sõltumata sellest, kas oled üldse milleski kahtlustatav. Igaks juhuks! Ja uuringud näitavad, et enamuse inimeste arvates on see okei.

Esiteks soovime me kõik elada maailmas, kus äärmuslase pomm meie jässemeid nelja ilma-kaare poole laiali ei pilluks. Jälgimine on turvalisuse hind. Teiseks arvatakse, et korralikul inimesel pole midagi varjata.

Kuid see mõistev leppimine on tasapisi hajumas sedamööda, kuidas aina enamate inimesteni jõuavad kodanikuaktivistide ja turbe-teoreetikute hoiatavad sõnumid. Aina rohkem oskab ka inimene tänaval küsida, mil määral jälgimisühiskond siis ikkagi turvalisusele kaasa aitab, kas oma postkastivõtmete usaldami-

postkaste lapspornopiltide tuvastamiseks.

Oleme vast ühel nõul, et pedofiilia on jälk kuritegu ning pedofiili tabamiseks kõlbavad kõik meetmed. Kuid see on siiski samm edasi - kui varem kõlbas ennetava lausjälgimise põhjenduseks vaid terrorism, siis nüüd juba ka kriminaalkuritegu. Kuid jälgid kuriteod ei piirdu ju kaugeltki pedofiiliaga. On vaid aja küsimus, mil jõutakse kogu elektroonse suhtluse ennetava skaneerimiseni ka selleks, et leida vihjeid teiste raskete kriminaalkuritegude avastamiseks.

Siitkaudu jõuame aga päris libedale pinna. Marihuaana, mille eest eriti just noored ka Eestis aastaid vangis istuvad, on mitmetes maailma edukaimates riikides legaliseeritud või kvalifitseeritud sama tõsiseks rikkumiseks nagu punase tulega üle tee jalutamine. Ning paljud maailma arenenud riigid pidasid veel vaid mõnikümmend aastat tagasi ka homoseksuaalsust kriminaalkuriteoks. Eilsest kuriteost on saanud tänane inimõigus.

Ühiskonnateadlased ja visionäärid räägivad, et igasugune areng eeldabki üle lubatu piiride astumist. Igal väljakujunenud süsteemil on omadus ennast kaitsta ning nii on ka näiteks muusika- ja filmitöösturid üritanud kriminaliseerida või muul moel ära hoida muusika levimist netis.

Kui absoluutjälgimine oleks toonud vääraratu karistuse igale netis muusikajagajale, poleks me Spotify'd kunagi näinud, sest netimuusika džinni poleks üldse pudelist välja lastudki.

Mart Parve

kolumnist

Paljud maailma arenenud riigid pidasid veel mõnekümne aasta eest homoseksuaalsust kriminaalkuriteoks. Nüüd on sellest saanud inimõigus

ne anonüümsele jälgijale on ikka seda väärt ning milliseid ohte lausjälgimine võib endaga kaasa tuua.

Iga poliitik teab, et ebapopulaarse sammu õigustamiseks on parim viis tuua mängu lapsed: „Tõstame makse, sest... lapsed! Alandame lubatud sõidukiirust, sest... lapsed!“ Nii polegi võib-olla juhus, et pärast äsjast pedofiili vahistamist märkis Ameerika politsei, et kurjategija tabas tegelikult Google, skaneerides Gmaili

KUU PLUSSID

Mahukas kõvaketas

Alles see oli, kui Seagate tõi turule 6 GB kõvaketta. Nüüd on neil müügiks valmis juba 8 TB kõvaketas. Küll sinna mahub palju kraami!

3D-printimine päästab elusid

Hiinas sai üks 12aastane poiss 3D-printitud selgroolüli. Varem on 3D-printitud ka terve kolju, lihtsamatest proteesidest räakimata.

Hõljukratas

Inglismaal katsetati isiklikuks sõiduvahendiks mõeldud kompaktset hõljukit, millel saab kaksiratsi seljas istuda nagu mootorrattal.

TSITAADID

„Palun vabandust, me tahtsime ainult head.“

Ethan Zuckerman, sadade miljonite internetikasutajate poolt vihatud hüplikakende süsteemi leiutaja kahetseb oma tegu ja palub vabandust selle jama eest, mida tema kirjutatud ja tema kunagise töökoha kaudu levinud koodijupp endaga kaasa on toonud.

„See oli päris külm.“

Nii ütles Facebooki tegevjuht Mark Zuckerberg pärast seda, kui oli endale kausitäie jääkülma vett kaela valanud. Selle aktsiooni-ga tahtis ta pöörata tähelepanu neurodegenatiivse haiguse ALS vastu võitlemise kampaaniale.

Ei idane, ei mädane

Sven Vahar
toimetaja

Möödunud kuul võtsime toimetuses vastu otsuse, et omavahe- liseks suhtluseks enam Skype'i ei kasuta. Skype'il võttis lii- ga kaua aega, et saada see nor- maalselt toimima mobiilsead- metel ning liiga palju jändamist on küll kasutajaliidesega, küll ajalooga, küll sünkronimisega. Skype on kuidagi... vanaks jää- nud. Umbes nagu ICQ. Nüüd ka- sutame me [digi] toimetuses Fleepi. Sellelgi on omad prob-

leemid, kuid esimese mulje järgi tundub meie töövooga sobivat.

Samas, hiljuti pörkusime probleemi otsa. Tahtsime pida- da hääлкоosolekut, ent Fleep seda ei võimalda. Facebook Messen- ger võimaldab, aga ainult tele- fonis. No mis mõttes! Pidime lõ- puks taas üle kuu aja Skype'i käivitama. Pidasime koosole- ku ära ja logisime Skype'ist jäl- le välja.

Naljakas asi see Skype. Ei idane, ei mädane. Põnev ja äge pole see enam ammu, pigem ajab närvi ja tüütab. Maha ins- tallida seda ka ei saa, sest pool Eestit kasutab seda. Inertsist? Sest Skype on Eesti Asi?

Fleep on samamoodi Ees- ti Asi. Uus aeg vajab uusi lahendusi. Või vähemalt konkurentsi. Varsti saame teada, kas Fleep on uus Skype või tuleb selle ase- mele midagi kolmandat.

TAGASISIDE

Mida arvatakse Android Weari kohta?

Android Wear on spetsiaalselt nutikate kantavate seadmete jaoks mõeldud operatsioonisüsteem. Esialgu on selle jaoks saadaval vaid nutikellad, ent esimesed muljed ja arvamused on juba tekkinud.

Liiga palju müra

Venturebeat on testinud nii Samsungi kui ka LG Google Wea- ri operatsioonisüsteemiga kella ja võtab olukorra kokku järgmiselt. Sul on valida, kas sa saad tohutul- tult palju teavitusi või üldse mitte ühtegi. Kell sunnib endaga pidevalt ametis olema, sest kõik asjad jooksevad sinna tuimalt kokku. Põhiline probleem on siiski selles, et kellast üksinda pole kasu, sul on korralikuks toimimiseks vaja li- saks ka veel nutitelefoni.

Toores lahendus

Engadget lahkab pikalt Google Weari positiivseid ja negatiivseid pooli ja jõuab järeldusele, et tegemist on esimese versiooni toote- ga, mille puhul on paljud asjad veel poolikud. Kõige rohkem häirib pidev puudutamine ja vehkimine. Ent kui juba käega pidevalt ekraani nühkida, siis võib sama hästi ju haarata taskust nutitelefoni. Aku on nõrk, kella ei tahaks laadida iga päev samamoodi nagu nu- titelefoni.

Käib kah!

Mashable kurdab täpselt samade asjade üle: aku on nõrk, must- miljon haldamatut teavitusi ja vähe rakendusi. Hääljuhimine töö- tab imehästi, kuid sisuliselt on ikkagi tegemist nutitelefoni piken- dusega, mitte iseseisvat väärtust omava asjaga. Kui tahta osta just praegu nutikella, siis võiks Google Weari asemel vaadata mujale, näiteks Pebble või Pebble Steeli poole. Wear peab end veel tões- tama.

KUU MIINUSED

Samsungi sülearvutid

Samsungi süle- arvuteid enam meie piirkonda müüki ei tule. Edaspidi tuleb neid hankida välismaalt.

SAMS

Uued trikid

Lõuna-Euroopas avastati uut tüüpi raskelt avastatavad pangakaardi kopeerimise sead- med, mis on peidetud automaa- di kaardipilusse.

Sotsiaalmeedia pärsib

Uuringu kohaselt hoiduvad sotsiaal- meedia kasutajad väljaspool seda oma arvamust väljenda- mast, kui on oht, et teised seda heaks ei kiida.

LÜHIDALT

Kullipilk

MIT-i meedialabori teadurid on loonud ekraani, mis kompenseerib väljundit vastavalt vaataja nägemisteravusele. Pilt, mis hea nägemisega inimesele tundub udune, võib lühinägelikule vaatajale tunduda teravana. Taoline tehnoloogia aitab vältida vajadust kontaktläätsede ja prillide järele ja sobib neile, kelle jaoks on korrigeeriv silmalõikus vastunäidustatud. Tulevikus võib vabalt olla, et telefonid, telerid ning arvutid korrigeerivad automaatselt oma pildi teravust vastavalt vaataja nägemisele.

Hüvasti, Internet Explorer!

Microsoftil on saanud kõri ni vanade Internet Explorerite toetamisest ning halvast mainest, mis ühilduvusprobleemidega on kaasnud. Tänu sellele kaaluvad nad tõsiselt oma aja ära elanud toote magapanekut. Huvitaval kombel oleks uue brauseri üllitamine omamoodi ajaloo kordamine, sest asendas ju Netscape'ist välja kasvanud Mozilla oma kontrollimatult kasvanud tarkvarapaketi tunduvalt kompaktsama Firefoxiga.

SCANPIX

Ära mõtle nagu minevikus kasvanud inimene, mõtle nagu tulevikust pärit visionäär.

Tuleviku idufirmadest

James Cameroni linatõeses nimega „Avatar“ sattusid inimesed planeedil nimega Pandora pahuksisse mootorratturhiiri meenutavate siniste tulnukatega, kuna nad püüdsid nende planeedil kaevandada salapärast maaki nimega unobtanium.

Mis filmist ei selgu, on see, et unobtanium (pärib inglise keele sõnast *unobtainable*, kättesaamatu) on teaduses kasutatav üldtermin tehnoloogiate ja materjalide kohta, mida pole veel välja mõeldud. See võib kõlada küll üllatavana, kuid taoliste määratustega opereerivad tänapäeval pea kõik teadusharud.

Sestap on lähitulevikus tekkinud terved tööstused, mille missiooniks on tuvastada selli-

seid vajadusi ja püüda neid juba ennetavalt rahuldada. Näiteks sellal, kui esimesed astronautid olid Kuul ametis lippude heiskamise ja jalajälgede tegemisega, avastasid teadlased oma ebameeldivaks üllatuseks, et atmosfääri puudumise tõttu pole kuutolmu osakesed ümarateks kulunud ja on seetõttu äärmiselt abrasiivsed, lõhkudes häirivalt kiirelt skafandreid ja sõidukite liikuvaid osi.

See päris palju pahandust tekitanud detail ei oleks tohtinud tulla üllatusena, kuid paraku ei vaevunud tollal keegi selliste pisidetailidega tegelema. Kes iganes oleks pakkunud õigel ajal lihtsa lahenduse selle mure lahendamiseks, oleks teeninud kergelt lühikese ajaga väikse va-

randuse. Kuna me elame ajastul, kus suuri läbimurdeid on oodata peaaegu kõikides eluvaldkondades, on karta, et iga avaneva ukse tagant leiab päris mitu uut suletud ust.

Kes neid uksi ennustada oskab ja juba praegu nende jaoks vajalikke võtmeid püüab luua, on peatselt kättpidi kullas. Kes mitte ... ütleme nii, et mitte kõik ei saa olla võitjad.

Ehk kokkuvõtlikult – kui sa plaanid oma järgmist idufirmat käivitada, siis võib-olla tasuks järjekordne mobiiläpp või koerte-kasside tutvumisportaal vahele jätta ning suunata pilk tulevikku. Ehk terendab seal midagi, mille eest keegi oleks siis kui aeg kätte jõuab valmis korraliku hunniku raha välja rullima?

Andurid meie ümber

Igal ajahetkel on meie ümber kümneid kui mitte sadu andureid. Juba keskmine tänapäeva telefon sisaldab neid kahekohalise numbri jagu. Osad neist nõuavad käivitamiseks eraldi luba, kuid kaugeltki mitte kõik. Näiteks selline levinud komponent nagu güroskoop on pea kõikides kaasaskantavates seadmetes ning vabalt ligipääsetav kogu süsteemile.

Nagu selgub, on seda vastava tarkvara olemasolu korral võimalik kasutada üsna adekvaatse mikrofonina. Ning güroskoop pole sugugi ainuke omasuguste seas. On ainule aja küsimus, mil viirused ja erinev pahavara seda oma huvides ära hakkab kasutama. Seega olge valvsad – on üsna tõenäoline, et juba lähitulevikus ei pruugi masinasse imbutud küsitava päritoluga rakendus piirduda vaid kõvaket- tal oleva materjalidega.

Hajustaristud

Koos tehnoloogiate minimeerimisega on vajadus paljude taristuelementide järele hääbumas, internet annab võimaluse kaugtöök, käre vajadust teedevõrgu järgi jne. Osades riikides toodavad tuulegeneraatorite ning päikesepatareidega varustatud majapidamised rohkem energiat kui endil vaja. On tekkimas uus trend, mis võib muutuda surmahoobiks munitsipaalüksustele – hajustaristud.

BASIC ja superarvutid

Üks 1964. aastal alguse saanud ja 1980-1990ndail populaarsuse laineharjal sõitnud nähtus oli programmeerimiskeel BASIC (Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code). DOS-operatsioonisüsteemiga arvutid, mis olid paljudele täna IT-valdkonnas tegutsevatele inimestele esimesteks koduarvutiteks, olid varustatud algelisele programmeerimiskeelega BASIC. Kuna DOSiga tuli kaasa ka mitmeid selles keeles kirjutatud programme koos lähtekoodiga, sai paljude programmeerimishuvi just sealt.

BASIC loodi New Hampshire'i Dartmouthi kolledžis selleks, et ka teiste erialade tudengid peale matemaatikute ja inseneride arvuteid kasutada saaks. Tol ajal pidi arvutite kasutamiseks kirju-

tama palju kohandatud tarkvara ning BASIC oli mõeldud selle lihtsustamiseks. 1970ndail ja 1980ndail saavutas BASIC ulatusliku leviku ning 1991. aastal Microsofti graafilise kasutajaliidesega programmide loomiseks mõeldud Visual Basicust sai mõneks ajaks Windowsi programmide loomisel väga levinud keel. BASICu lihtsus tõi programmeerimise juurde palju inimesi, nii neid, kelle jaoks sai sellest edaspidi kutsumus ja töö, kui ka neid, kes jäidki igavesti amatöörideks ning oma halvasti kirjutatud programmidega turgu solkisid.

1964. aasta teiseks märkimisväärseks verstapostiks oli esimese suure kommertsedu saavutanud superarvuti CDC 6600 loomine. CDC-seeria

isaks oli ei keegi muu kui Seymour Cray, kelle nime kannavad ka kaasaegsed Cray superarvutid.

CDC 6600 arvutusvõimsuseks oli umbes 1 megaFLOPS. Võrdluseks – praegu võib poest saada olevatest komponentidest kokku panna vähem kui 1000 eurot maksva arvutikomplekti, mille jõudluseks on 4-5 teraFLOPSi. CDC 6600 kasutas lahendust, milles andmete eeltöötluste jaoks ning süsteemi töös hoidmisega tegelesid 10 väiksemat üksust, jättes põhimooduli protsessoriaja vabaks arvutustehete jaoks.

Seitse miljonit dollarit maksanud CDC 6600 leidis ohtrat kasutust teadusuuringutes, sh USA tuumauuringute programmides.

Fakte superarvutite kohta

Palju protsessoreid

Varastel superarvutitel oli vähe protsessoreid, kuid see-eest olid need väga võimsad. Viimasel aastakümnetel on aga trend vastupidine – superarvutites kasutatakse üsna tavalisi protsessoreid, samasuguseid, mida igaüks meist võib poest osta, kuid neid pannakse paralleelselt tööle tohutul hulgal, tuhandetes ja kümnetes tuhandetes. See annab väga hea töökindluse ja parema käideldavuse, sest ühe protsessori või kiibistiku tõrke korral on võimalik see väga kiirelt ja väga odavalt välja vahetada.

Hiinlased esirinnas

Juba teist aastat järjest on superarvutite edetabelis esimesel kohal hiinlaste Tianhe-2 arvutusvõimsusega 33,86 petaFLOPS. Selles on kasutusel 32 000 Intel Xeon protsessorit ja 48 000 Xeon Phi kaasprotsessorit. Superarvutil jookseb selleks kohandatud Linux ning kogu kompleks koos jahutusega vajab ligi 24 megavatti energiat.

Arvutivõrk kui superarvuti

Kui tänapäevane superarvuti koosneb tuhandetest protsessoritest, siis teatud ülesannete jaoks ei olegi oluline, et kõik protsessorid samas kohas paikneksid. Seda loogikat järgides võib tinglikult superarvutiteks pidada ka kõiki laiaulatuslikke hajusarvutusprojekte nagu SETI@home. Ka sina võid oma koduarvuti tagasihoidliku ressursi anda mõne teadusprojekti kasutusse. Uuri lähemalt aadressilt boinc.berkeley.edu ja selle numbri „Kuidas“ rubriigist.

1964: Kino saab kõikjal, nii Tallinna kesklinnas, malevas kui ka kuulsas Itaalia turismilinnakeses

EESTI

Sport ja meelelahutus

Innsbrucki taliolümpiamängudel võidab Ants Antson kiiruisutamises kuldmedali. Tallinnas avatakse kino Kosmos ja tööd alustab EÜE.

ARHITEKTUUR

Pisa torn vajub

Itaalia valitsus palub abi üha enam kaldu vajuva Pisa torni kindlustamiseks. Järgneb aastakümneid uuringuid, ehitustöödeni jõutakse 1990. aastal.

SINIVERELISED

Hellase kuningas

Konstantinos II saab Kreeka viimaseks kuningaks. 1974. aastal läheb ta eksili. Talle ei anta Kreeka passi, kuna tal pole perekonnanime.

Kuidas võtta kontor kaasa sinna, kus on mõnusam olla

Virtuaalne privaattvõrk – asendamatu abimees kaugtöötajale

Päike käib juba kõrges kaares, tõuseb vara ja loojub hilja. Varsti on merevesi küllalt soe, et varvas vette kasta. Suvilas kasvab tegemata tööde nimekiri aina pikemaks. Kes meist tahaks sellisel ajal kontoris viibida? Ent olgu ilm kui ilus tahes, kontoritöö tuleb ikka ära teha.

Tänapäeval, kui kogu maad katab mobiilne andmeside, kui süle- ja tahvelarvuti on pigem reegel kui erand, kui suurema osa ametlikest toimingutest saab teha ID-kaardi abil, ei ole inimesed enam kontori külge ketti pandud.

Küll aga vajab kaugtööd tegev inimene turvalist juurdepääsu ettevõtte sisevõrgule ja serveriressursile.

Kaitse ohtude eest

Paraku on kaugtööga kaasnevad ohud üha suuremad. Infoleke, nakatatud võrgud, andmete rikkumine jms läheb nii ettevõtetele kui ka valitsustele igal aastal maksma miljardeid dollareid.

Turvatud suhtlus ettevõtte võrkude, partnerite, koondiste ja mobiilsete töötajate vahel on muutunud olulisemaks kui iial varem.

Muuda oma ühendus turvaliseks

Fortinet VPN tehnoloogia võimaldab ettevõttel luua turvalised ühendused ja andmete privaatsuse mitme võrgu ja hosti vahel, kasutades IPSec ja turvasoklite kihi (SSL – Secure Socket Layer) VPN protokolle. Mõlemad VPN teenused kasutavad võrguliikluse krüptimise ja dekrüptimise kiirendamiseks spetsiaalseid FortiASIC™ võrguprotsessoreid. Kui liiklus on dekrüptitud, saab kogu VPN tunnelit läbiva liikluse peal kasutada erinevaid ohutu vastusmeetodeid, sh viirusetõrje, ründetõrje, aplikaatsioonikontroll, meilifilter, veebifilter.

Paindlik ja turvaline rakendamine

IPSec VPN tunneldamist teostatakse tavaliselt OSI mudeli 3. või madalamal kihil. Et tagada kaugligipääs, loob For-

tiGate® krüpteeritud ühenduse kaugsõlme ja sisevõrgu vahel.

SSL VPN konfiguratsioon on lihtsam üles seada ja kasutusele võtta, kuna need toimivad OSI mudeli kõrgeimates kihtides, sõltumata kasutatavast võrgu arhitektuurist. Kuna SSL protokoll on juba enamikku veebilehitsejatest sisse ehitatud kui HTTPS, ei ole lõppkasutaja masina lisakonfigureerimine tavaliselt vajalik. Mugav on ka see, et nii SSL kui IPSec tunnelid saavad toimida ühe FortiGate seadme peal samaaegselt.

Võrreldamatu sooritus

Fortinet IPSec ja SSL VPN tehnoloogiad FortiGate platvormidel on tihedalt integreeritud teiste turvafunktsioonidega, nagu viirusetõrje, veebifilter ja ründetõrje, pakkudes täielikumat kaitset kui ainult VPN-i jaoks mõeldud seadmed.

FortiGate VPN lahendused skaleeruvad kohandumaks igas suuruses organisatsioonide vajadustega, alates SOHO/ROBO ja väikeettevõtetest kuni suurte ettevõtete ja teenusepakkujateni välja. FortiManager™ keskse halduse seadmed pakuvad võimekust hallata ühelt konsoolilt keerukaid VPN lahendusi, mis hõlmavad tuhandeid FortiGate süsteeme.

TAHAD PROOVIDA?!

Töökindla ja turvalise kaugtöö ning kõik teised Fortineti lahendused juhatab kätte Võrguvara.

www.vorguvara.ee

Turvaline kaugtöö on võimalik

Ulme. Ligipääs tööfailidele ja andmetele
on vaid kliki kaugusel.

Tilluke Colorado linnake

Meilt on sageli küsitud arvamust Intel protsessorite ja nende jõudluse kohta. Neid olevat ju palju? Jah, puuduse üle kurta ei saa. Ja tipuosas on kaasajal suures mastaabis ka selgus – tavatarbija jaoks on kiireim Core i7, sellele järgneb i5 ja siis i3.

Ning lisanumbritest ka arvatavasti – mida suurem number, seda vingem riist. Kuid kas alati, kas igal poole? Ja alumine ots, kui pappi ei jagu – leiame seal praegu nii Celeroni kui ka Pentiumi nime kandvaid tooteid. Ja kahjuks just seal otsas tuli mul vastus võlgu jääda.

Et miskitki selgust saada, sai sammud seatud Arvutitarka, kus panime püsti testimasina ning korjasime riulist kohal olevaid viimase, Haswelli põlvkonna CPU-sid tipust põhjani ning ajasime kahe Arvutitarga spetsi abiga neil mootorid testides kurjaks. Kokku sai testi kümme erinevat CPU-d (kaks i7,

kolm i5, üks i3, kaks Pentiumit ja kaks Celeroni), ent teste sai joostud kolmteist, sest kolm protsessorit olid lahtise kordajaga ehk lihtsalt ülekiirendatavad (i7-4790K, i5-4690K ja Pentium G3258).

Haswell on hetkel Inteli uusima mikroarhitektuuri nimi, mis on tuletatud Inteli tavast valida koodnimeks reaalseid geograafilisi paiku. Haswell on imetilluke, vaid 84 elanikuga linnake Colorado osariigis USAs. Kui nime autorilt uuriti, et miks, siis oli vastus lihtne – kõlas hästi ja meeldis.

Haswelli 177 mm² suurune kiip on valminud hetke väikseimas, 22 nm fotolitograafia

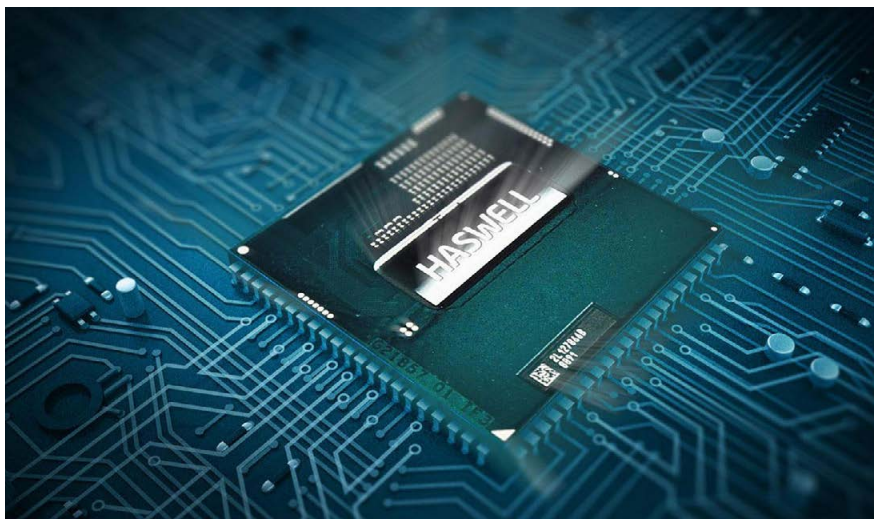
tehnoloogias nagu eelmine Ivy Bridge (aasta lõpul on loota ka juba 14 nm Broadwelle) ja kokku võime leida hämmastava hulga erinevaid mudelid – 208 tükki! Uskumatu, kuid nii on. 81 laua-arvuti CPU-d, 98 mobiilmasinate CPU-d, 26 Xeoni ning 3 Extreme seeria oma.

Väarikas testimasin

Lauale (desktop) on 13 i7, 24 i5, 16 i3, 16 Pentiumit ning 8 Celeroni; mobiilimaastikku ehivad 38 i7, 29 i5, 18 i3, 6 Pentiumit ja 7 Celeroni ning serverite ja tööjaamade jaoks on 26 erinevat Xeon E3 protses-

Milline protsessor siis ikkagi kõige kiirem on?

CPU	Celeron G1840	Celeron 1900	Pentium G3220	Pentium G3258	Pentium G3258 OC	Core i3-4150	Core i5-4460	Core i5-4690S	Core i5-4690K	Core i5-4690K OC	Core i7-4790	Core i7-4790K	Core i7-4790K OC
Tuumade arv	2	4	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4
Lõimede arv	2	4	2	2	2	4	4	4	4	4	8	8	8
Taktsagedus (GHz)	2,8	2	3	3,2	4,2	3,5	3,2	3,2	3,5	4,7	3,6	4	4,7
Turbotaktsagedus (GHz)	N/A	2,41	N/A	N/A	N/A	N/A	3,4	3,9	3,9	4,7	4	4,4	4,7
Cache (MB)	2	2	3	3	3	3	6	6	6	6	8	8	8
GPU	HD Graphics	HD Graphics	HD Graphics	HD Graphics	HD Graphics	HD 4400	HD 4600	HD 4600	HD 4600	HD 4600	HD 4600	HD 4600	HD 4600
GPU taktsagedus (MHz)	350 / 1050	688 / 854	350 / 1100	350 / 1100	350 / 1100	350 / 1150	350 / 1100	350 / 1200	350 / 1200	350 / 1200	350 / 1200	350 / 1250	350 / 1250
Tehnoloogia (nm)	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
Max TDP (W)	53	10	53	53	53	54	84	65	88	88	84	88	88
Ilumisaeg	Q2 2014	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014	Q2 2014
Hind (€)	36,5	koos MB-ga	47,9	58,9	58,9	98,5	165	192	207	207	266	299,9	299,9
Super Pi 1.5XS													
1M kohta (s, väiksem=parem)	13,307	34,741	12,371	11,513	8,939	10,779	10,577	9,313	9,375	7,644	9,017	8,221	7,706
wPrime 2.10 32M (s, väiksem=parem)	26,206	24,43	24,632	22,869	17,475	14,819	11,542	10,547	9,47	7,877	6,987	6,07	5,648
SiSoft Sandra SP3 2014.06.20.35													
Dhrystone iSSE 4.2 (GOPS)	33,7	20,08	36,1	38,59	50,45	52,34	78,76	86,4	95,46	106,58	112,91	131,92	139,7
Whetstone iSSE3 (GFLOPS)	52,8	18,61	26,86	29,12	37,72	46,08	57,72	63,31	70,37	85	99,92	97,77	103,54
WinRAR 5.11 Beta1	2757	2181	2901	2861	3210	4760	5661	6053	6240	6600	8975	9724	10502
FinalWire AIDA64 Extreme Edition V.4.50.3011													
CPU Queen	13547	17984	14484	15498	20314	25001	30769	33654	37453	45038	48631	56258	60081
CPU PhotoWorxx (Mpix/s)	11813	5851	12220	12574	13952	15439	21245	22361	23748	24310	22271	22210	22214
CPU Zlib (MB/s)	97,4	97,6	104,4	109,7	146,1	151,2	219,3	243,7	271,7	327	322	381,5	399,2
CPU AES (MB/s)	388	387	416	444	582	7948	14133	15454	17233	20749	17263	19990	21329
CPU Hash (MB/s)	1256	913	1346	1437	1887	1791	3443	3766	4197	5060	3890	4525	4812
CPU VP8	2887	1776	2972	3077	4075	3871	5638	6400	6737	7726	6360	7040	7948
FPU Julia	4470	4056	4788	5112	6708	13874	24757	27074	30166	35942	30148	34899	37291
FPU Mandel	2368	1383	2538	2666	3499	7424	13679	14958	16673	18582	16140	18684	19831
FPU SinJulia	1217	948	1303	1392	1826	2231	2784	3044	3393	4090	4845	5611	5994
Nuclearus MC Ver.2.0.0.1 (Mark)	11071	7177	11963	12771	16850	15607	19261	22036	24525	30461	28921	33145	35247
Impact HTML5	8237	3504	8186	8464	9496	8073	7555	8781	9311	11492	7842	7934	11653
FutureMark Peacekeeper	4834	1461	5190	5474	6922	5763	5514	6135	6357	7388	6392	6996	7411
Sunspider 1.0.2 (ms)	121,3 +/- 2,4%	332,9 +/- 1,2%	105,5 +/- 1,7%	98,9 +/- 1,9%	74 +/- 5,3%	85,1 +/- 1,2%	86,9 +/- 2,3%	77,3 +/- 0,9%	74,6 +/- 0,9%	63,5 +/- 3,8%	72,9 +/- 1,2%	66,9 +/- 4,4%	66,8 +/- 3,3%

sorit. Ära tunneb Haswelli seeria i7, i5 ja i3 puhul seeriast 4000, Haswelli Pentiumid on G3000 laual ja 3000 mobiilivallas ning Celeronid lauarvutitel G1000 ja sülearvutitel 2000 seeriastest.

Mudelinime lõppu lisandub enamasti mingi täht: K - lahtise kordajaga ülekiirendatavad CPU-d, S - jõudlusele orienteeritud madalama energiatarbega CPU-d, T - energiasäästule optimeeritud CPU-d, X - ekstreemjõudlusega CPU-d. Mobiilivallast leiame veel lisaks tähti L - Low Power, U - Ultra-low Power, Y - Extreme-low Power ning M - mobiilprotsessor ja Q - neljatuumaline (jah, mobiilsete isendite seast võime leida ka ainult kahe tuumaga Core i7 CPU-sid.

Testimasina ehitasime ka väärrika. Emaplaadiks oli algul MSI Z97 MPower (kui selle BIOS sai „telliseks“ lastud, siis jätkasime MSI Z97 Gaming 5 peal), mälu sai 16 GB (2 x 8 GB) 2400 MHz DDR3 Corsair Dominator Platinum ning kettaseadmeks 256 GB Inteli 530 SSD. Protsessorit jahutamata valisime me hetke ühe kvaliteetseima ja vaikseima õhkjahuti - kahe 140 mm ventilaatoriga Noctua NH-D15.

Uus Pentium

Kuna me testisime spetsiifiliselt CPU jõudlust, siis nn laia profiiliga teste (3DMark, PCMark jne) me ei kasutanud ning pildi kallutas ekraanile igal puhul CPU sise- ning graafikakiip ja eraldi graafikakaarti me ei kasutanud. Seega sai süsteemi toitmiseks vabalt hakkama Corsairi 450 W 80 Plus Gold vurrivaba toiteplokk ja ta sai hakkama - pinged püsisid paigal nagu kellavärk.

Kaks ülekiirendatavat kõrgklassi mootorit olid alles äsja ilmunud „kuradikuristikud“ - Devil's Canyon koodnime kandvad i7-4790K ja i5-4690K. Neil on võrreldes eel-

miste Haswelli K-protsessoritega oluliselt parem termopasta CPU katuse all ja juba tavakellad on head: 4 GHz ning Turbo-žiimis ühe tuumaga 4,4 GHz. Me valisime mõlemal paremaks võrdluseks ülekiirendamisel sama kella, kus nad veel stabiilselt töötasid - 4,7 GHz.

Kolmas kiirendatu ilmus sealt, kust keegi poleks oodanud - tähistamaks oma Pentiumi 20 aasta sünnipäeva andis Intel ühel oma odaval CPU-l kellaid vabaks ja selleks on Pentium G3258 (ehk ka Pentium AE, Anniversary Edition). Just selle üliuue CPU jaoks oligi vaja uuendada BIOS-i, sest niis-

Nagu näha, annab hästi kellatud Intel i5 silmad ette 100 eurot kallimale i7 protsessorile

ma emaplaat teda näha ei oska. Ning hoiatuseks neile, kes sama tee ette võtavad: enne kui uuendada emaplaadi BIOS-i, peavad seaded olema pandud tagasi vaikeseadetesse. Nad ei tohi jääda ülekiirendatud olekusse - see võib olla küll hea allikas räni-telliste tootmiseks.

Pikemaks lahtiseletamiseks pole meil lihtsalt ruumi ja igaüks saab ise arvutada, kui palju jaksu ta kui suure lisaraha eest saab. Ning nagu näha, annab hästi kellatud i5 kohati silmad ette 100 € kallimale i7-le. Ja pidage meeles, et i7 kaheksa tuuma on vaid virtuaalselt Hyper-Threadinguga saavutatud ja reaalne maksimaalne võit jõudluses on vaid 25% - 30% ning mänguritele: hetkel pole veel mängumootoreid, mis üle nelja tuuma kasutada oskaksid.

LÜHIPROOV

PRESTIGIO Multiphone 5508 DUOMetal

Kaheksapäine lohe Prestigiolt

Eelmise aasta esimeste pääsukeste järel on juba hetkel turul paarkümmend nutiseadet, mis võivad hiilata kaheksa tuumaga. Enamus neist tavatarbija jaoks kättesaamatus (või vähemalt väga valusas) hinnaklassis nagu 700+ eurot maksev Samsungi Galaxy S5. Augusti viimasel nädalal saabus aga meile uus telefon Prestigiolt, mil samuti kaheksa vatsakesega süda põues tuksumas ja hinnasildil olev number koguni alla 200.

Selleks südameks on MediaTek MT6592 1,7 GHz Octa-Core protsessor, mida toetamas 1 GB RAM ning 16 GB sisest salvestusruumi. Telefoni ostnule pakub Prestigio lisaks tasuta 200 GB pilvesalvestusruumi. Väga hea kvaliteediga on ka suur 5-tolline 1280 x 720 HD-lahutusega IPS OGS paneeliga ekraan, mida katab ja kaitseb Dragon-Tail Glass. Kaasajal, kus selfid ja SinuVanid, pildi- ning videosäutsumine jms on vaat et kõige olulisem asi kasutaja jaoks, on ka Prestigio sellele mõelnud, varustades telefoni kahe kaameraga - tagumine peakaamera 13 megapiksli ning sekundaarkaamera videokõnede jaoks 5 megapiksli. Andmesidest toetab telefon 3G (kuni 21,1 Mbps alla- ja 5,76 Mbps üleslaadimiskiirust), WiFi (802.11b/g/n) ning Bluetooth 4.0.

Meeldiva uudisena leiame me sellelt telefonilt ka kahe SIM-kaardi toe, nii et üks töö jaoks, teine isiklikuks tarbeks. Pole enam vaja kaarte vahetada või kahte telefoni kaasa tassida. Operatsioonisüsteemiks on hetke uusim Androidi versioon 4.4 (KitKat).

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussid ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Ajalooline hetk

Laias laastus on sülearvuteid kahte sorti: ühed jooksutavad Windowsi, teised Mac OS X-i. Mis aga oleks, kui sülearvutis jookseks näiteks seesama Android, mis telefonides? Kas see on erakordselt rumal idee?

Kuni keegi pole järele proovinud, ei saa öelda, kas see on rumal idee või mitte. Paberil igatahes ei ole, sest me teame ju juba ammu, et nutitelefonides olevad protsessorid on läinud päris võimsaks ning et isegi nende pisikeste akude ja Full HD ekraanidega peavad nutiseadmed vastu väga kaua aega ning võimaldavad teha enamust sellest, mida inimesed on harjunud arvutitega tegema. Näiteks veebis surfama või isegi fotosid töötlemata.

Oli ainult aja küsimus, mil keegi proovib ületada piiri nutiseadme ja sülearvuti vahel ning hetkel saamegi vaadata, kuidas HP on täpselt seda teinud. Mis see sülearvuti muud ikka on kui külgeehitatud klaviatuuriga tahvelarvuti, eksole. HP SlateBook 14 ongi esimene Androidi jooksutav sülearvuti, mida me [digi] näinud ja testinud oleme. Asus oma Transformeritega jäi siiski poolele teele pidama, see siin on vana hea sülearvuti.

Äppidele raha ei kulugi

Õigupoolest on peale Windowsi ja Maci veel ka kolmandat sorti sülearvuteid, mis väiksel populaarsust koguvad. Need kasutavad operatsioonisüsteemiks Google'i Chrome OS-i, mis ei ole Android, vaid põhimõtteliselt ainult Chrome'i brauser. Teed arvuti lahti ja oledki brauseris, rohkem pole vaja.

SlateBook pakub aga enamast, sest Android on nagu Android ikka: koos kõigi oma äppide ja võimalustega, mida on tunduvalt rohkem kui Chrome OS-is. See ongi tema üks suurimaid võlusid: paned telefonil pildi kinni, avad arvuti ja kõik jätkub täpselt samast kohast. Täpselt samad äpid, täpselt sama kasutusloogika, täpselt samad teated tulevad täpselt samamoodi täpselt samasse kohta ekraani ülaseravas ja nii edasi. See ongi tõesti päris tavaline Android, mida ei ole isegi eriti muudetud.

Miljoni dollari küsimus on muidugi, kas sellise arvutiga saab ka midagi mõistlikku teha. Keegi ju ei arva, et viskab oma päris arvuti välja ja hakkab kogu oma tööd tegema näiteks nutitelefoni peal. See pole võimalik, ütlete te. Nii ja naa, ütlen mina pärast HP proovimist.

Tuleb välja, et tegelikult on Android väga-väga valmis enamuse inimeste enamasi tööasju enda kanda võtma. Telefonil on lihtsalt väike

ekraan ja klaviatuuri ei ole, aga kui sedasama asja proovida 14-tollise ekraani ja väga hea klaviatuuriga sülearvutil, on asjad palju paremad.

Minu tagasihoidlikest tööasjadest ei jäänud HP kasutamise päeval mitte midagi tegemata. Ei tekkinud ühtegi tehnilist probleemi või vajadust, mille lahendamine oleks Androidi sülearvutil olnud võimatu. Ma ei teinud ka midagi eriti keerulist, vaid oma tavalisi asju: kirjad tulid sisse, seal sisaldunud dokumendid tuli salvestada kas Dropboxi või avada teksti-töötlusprogrammis, neid toimetada ja siis edasi jagada või saata. Arveid oli vaja üle kanda ja arhiveerida, fotodega oli vaja pisut majandada. Mälupulgalt oli vaja faile otsida.

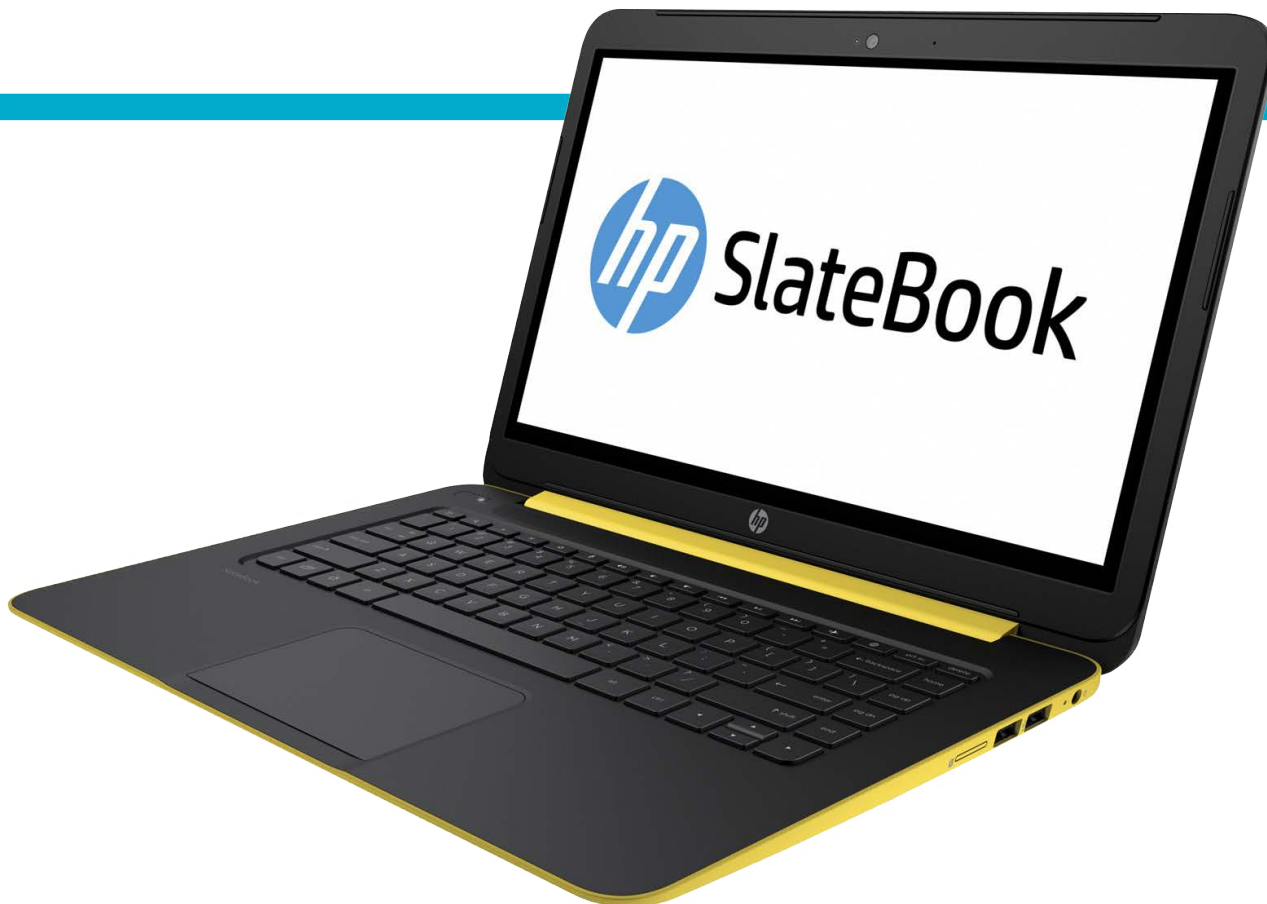
Äpid selle kõige jaoks on tegelikult Androidis ju olemas. Ja mis veelgi parem, ma olen nad omale telefoni niikuiinii juba ka ostnud, nii et isegi raha ei pidanud ma rakenduste jaoks enam sentigi kulutama. Lihtsalt installisin ära ja toimis. Enamus vajaminevaid rakendusi oli niikuiinii tasuta, Google Docsi äpid tegid oma töö väga hästi ära, samuti Dropbox, fotoäpid ja nii edasi. Kindlasti tekib paljudel inimestel asju, mida ei saa Androidis teha ja oleks ka mul

Lõpuks ma avastasin, et mulle lausa meeldib SlateBookiga tööd teha. Klaviatuur oli väga hea ja Android kohati nauditav

nädalate jooksul tekkinud, aga fakt on see, et valdava enamuse oma asju sain ma kenasti aetud.

Lõpuks ma avastasin, et mulle lausa meeldis SlateBookiga tööd teha. Klaviatuur oli väga hea, arvuti oli vaikne ega läinud kuumaks, tootline integreeritus pilve ja mu telefonis sisalduvaga oli ajule puhkuseks, sest see tundus lihtsalt igati loomulik, et mu nutimaailm on sülearvutisse üle kantud ja toimib seal edasi. Just see loomulikkuse tunne oligi desktopi-Androidi kasutamise puhul kõige meeldejäävam.

Seega mu mõni aasta vana MacBook Air on nüüd müüdnud ja ma ajan oma asju Androidiga

HP sülearvuti? Ei, seda siiski mitte. Kuigi mulle avaldab sügavalt muljet see, kuidas HP on võtnud ja tõestanud ära midagi, mis vajas tõestamist, on selle asja reaalseks kasutamiseks liiga vara. Kui eelkõige Google võtaks kätte ja parandaks ära terve trobikonna pisikesi tüütuid vigu, mida on vist üsna lihtne parandada, siis oleks asi teine.

Ära osta, aga jälgi tähelepanelikult

Näiteks Facebook Messengeris ja Fleepis ei saa sõnumeid Enteriga ära saata, vaid tuleb ekraanil olevat nupukest vajutada. Tahvelarvutiäppide valik on Androidil endiselt väga väga vilets ning enamuse äppe on seega lihtsalt üle ekraani suureks venitatud, kusjuures kirjatüüp seal on liiga väike. Sellise arvuti aku võiks vastu pida 24 tundi, mitte kuni 9. Jätsin täis akuga arvuti kolmeks päevaks lauale n-ö magama ja tagasi tulles oli akust järel vaid 15 protsenti, ka see pole normaalne. Google Docsi rakendustes on töö mitme dokumendiga keeruline ja tüütu. Ekraan on küll Full HD, aga üpris kehvade värvide ja vaatenurkadega.

Kui aga arvestada, et Apple'il on iPadi-rakendustega palju parem seis ja neid võiks ilmselt probleemideta ka näiteks 14-tollisel ekraanil kuvada, siis mina hakkasin küll ette kujutama iOSi jooksutavat sülearvutit, mis oleks praegustest odavam, mille aku kestakski 24 tundi ja mis oleks ideaalseks kaaslaseks neile inimestele, kelle töö ega hобid suuremat ja raskemat n-ö päris arvutit ei nõua.

Huvitav on ka vaadata, kuhu suunas Google liigub Chrome OSiga. Ühest küljest sobib ta päris arvutisse paremini, teisest küljest ei ole tal ju peaaegu mingit Androidi äppide tuge. Aga nagu ma ka kirjutasin, siis üheks kõige suuremaks väärtuseks SlateBooki juures oligi just see, et ühtegi äppi polnud puudu, kõik, mida ma tahtsin, oli olemas. Lihtsalt mõned neist asjadest ei töötanud päris nii, nagu oleks vaja olnud.

Ostusoovitust siit ei tule, küll aga väga soe soovitus tähelepanelikult jälgida, mis selles valas edasi tehakse. Jah, SlateBook maksab 400 eurot ja selle raha eest on tegemist väga läheda arvutiga, millel on vaid paar üksikut riistvarapoolse probleemi, aga hind üksi ei saa olla argument. Selle raha eest saab ka päris hea Chromebooki või isegi Windowsiga sülearvuti, kas või käesolevas numbris on kandidaate testitud terve rivi. Androidiga (või iOSiga) arvuti peab tegema midagi paremini kui päris arvuti. Need võimalused on selgelt olemas, nii et võib-olla näeme varsti oluliselt parandatud ja arendatud versiooni, mis saab ka ostusoovituse.

HENRIK ROONEMAA

HP SlateBook 14

Hind: 399 €

Müügil: Klick

Protsessor: NVIDIA Tegra 4 1,8 GHz

Ekraan: 14 tolli, Full HD, puutetundlik

Mälu: 2 GB

Kõvaketas: 32 GB flash-mälu

Ühendused: 3 x USB (neist üks 3.0), HDMI, veebikaamera, microSD pesa

OS: Android 4.3

Mõõtmed: 34,4 x 24 x 1,59 cm

Kaal: 1,68 kg

KOKKUVÕTE

See pole arvuti, mida peaks praegu ostma minema, aga ta on oluline. HP tõestab, et päris arvutis ei pea praegu enam jooksma n-ö päris OS.

HINNE

Vana hea helikvaliteet

Huvitav, kui paljud inimesed kuulavad veel muusikat kaasaskantava MP3-mängija pealt? Ilmselt on telefonid selle turu paari suure ampsuga lihtsalt ära söönud. Aga nüüd on tõelistel muusikasõpradel põhjust jälle MP3-mängijaid vaadata.

Asi on loomulikult helikvaliteedis. Selle pisikese Fiio mängija ainus elu mõte on pakkuda palju, palju, palju paremat helikvaliteeti kui keskmine nutitelefoni seda teha suudab ning palju, palju paremat helikvaliteeti, kui isegi korralik iPod seda suudab. Ja palju paremat helikvaliteeti, kui enamuse inimeste kodustes muusikasüsteemides kasutatavad seadmed seda suudavad.

Peamine viis, kuidas seda saavutada, ongi muidugi ehitada seade täpselt selle ühe asja jaoks. Fiio X3 sees ei ole midagi segavat: ei mingeid andureid, GPSe, raadiosaatjaid ega midagi sellist. On üks väga Wolfsoni DAC-kivi, hea võimendipool ning natuke spetsiaalselt helikvaliteeti silmas pidades koostatud elektroonikat.

Fiio USB-kaabliga oma arvuti külge ja viivad sealt heli kõlaritesse või võimendisse või kõrvklappidesse. Arvutitesse sisse ehitatud helikaartide kvaliteediga ei saa seda jällegi võrrelda.

Niisiis me soovime Fiio väga, kui sul just midagi paremat juba ostate ei ole. Hangi korralikud klapid või pane ta omale arvuti helikaardiks ja elu läheb ilusamaks. Jah, natuke tüütu on teda ju kaasas tassida ja failidega majandada, aga hea heli nimel on see väga väike hind maksta. Ja ka Fiio X3 enda eest küsitav 190 eurot on sellise heli eest väga väike hind maksta. Paljud on maksnud nii kümme korda rohkem.

HENRIK ROONEMAA

Fiio X3

Hind: umbes 190 €

Müügil: Mamear, Arratt, OnOff

DAC: Wolfson WM8740

Ekraan: 2,4 tolli, 240 x 320 pikselit, värviline

Ühendused: USB, line out, kõrvklappiväljund, koaksiaalne digiväljund

Toetatud failivormingud: APE, ALAC, FLAC, WMA, WAV, MP3, mängib kuni 24/192, kasutatav ka USB-DACina

Mälu: 8 GB, microSD pesa (kuni 64 GB)

Kaal: 122 g

Mootmed:

Aku: umbes 10 h

Fiio on üles korjanud vana idee ning selle uutmoodi ja väga hästi lahendanud

Elu Fiio on tõeline vanakooli elu. Esiteks pead sa kusagilt saama oma muusika jälle failidena. Mäletad, vanasti olid sul MP3-d ja FLACid ja Apple Losslessid. Spotify't siia muusikat ei saa. Küll aga saad mõnest netipoest osta kas või kõrge resolutsiooniga helifailid (kuni 24/192), need Fiiosse või mälukaardile kopeerida ja siis kuulama asuda.

Muusika ärkab ellu

Ja kuulama asudes saad sa muidugi aru, milleks kogu see jama vajalik oli. Kui sul on vähegi korralikud klapid, siis mõistad sa, et Spotify ei kõla tegelikult eriti hästi. Ega samad failid su telefonist. Ega iPodist, kui sul selline veel on. Fiio toob muusikasse sädeluse ja elu, detailid ja avaruse, mida tavalistest kaasaskantavatest seadmetest lihtsalt ei kuule.

Viimase tarkvarauuendusega muutus Fiio ka USB-DACiks ehk lihtsamalt öeldes USB-helikaardiks. Valdava osa inimeste elu läheb palju ilusamaks, kui nad toraka-

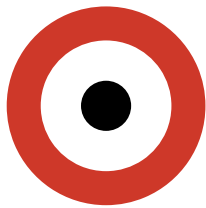

KOKKUVÕTE

Väga hea pisike kaasaskantav muusikamängija, mis arvuti külge pannes toimib ka hea USB-helikaardina. Kui heli kvaliteet on oluline, soovitage kindlasti.

HINNE

KLICK
SINU DIGIPOOD

Tasuta kaasa DELL'i kott või hiir!

Igale Delli sülearvuti ostjale TASUTA kaasa kvaliteetne Delli sülearvutikott või juhtmevaba hiir. Väärtus 20 eurot.

Kiirematele valikuvõimalus!

DELL Inspiron 15 (3531)

15.6"	Intel Celeron Dual-Core N2830	Windows 8.1.
4GB	500GB	2,13kg

- WiFi • 2xUSB2.0 • HDMI • Intel HD Graphics
- Waves MaxxAudio 4 helisüsteem
- mikrofoniga HD veebikaamera

-25%

KUUMAKSE ALATES
8.34
299.-
~~399.-~~

Kindel DELLi kvaliteet ja võimekas sisu!

-34%

15.6"	Intel Core i3 3217U	Windows 8
4GB	500GB	Radeon HD 7670
2,4kg	6:00	

TASUTA McAfee Security Center viirusetõrje ja tulemüür 15 kuulise uuendusõigusega (väärtus 59 EUR)

DELL Inspiron 15 (3521) v2

- LED TrueLife ekraan • DVD-kirjutaja
- 1GB graafikamälu • Waves MaxxAudio 4 helisüsteem
- WiFi • Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • 2xUSB2.0 • HDMI • VGA

GARANTII 3 AASTAT

12.46
459.-
~~699.-~~

-17%

15.6"	Intel Core i5 4210U	Windows 8.1.
8GB	1000GB	Radeon R7 M265
2,4kg	7:34	

TASUTA McAfee Security Center viirusetõrje ja tulemüür 15 kuulise uuendusõigusega (väärtus 59 EUR)

DELL Inspiron 15 (5547)

- 2GB graafikamälu • ülikiire ac WiFi • Bluetooth 4.0
- 2xUSB3.0 • USB2.0 • HDMI • Waves MaxxAudio helisüsteem

GARANTII 3 AASTAT

18.64
699.-
~~849.-~~

www.klick.ee osta kodust lahkumata

Tähelepanu: Järelmaks on finantskohustus. Enne järelmaksu lepingu sõlmimist tutvuge vastava teenuse tingimustega ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga. **UNO järelmaksu pakkujaks on Kaupmehe Järelmaks OÜ.** Krediidikulukuse määr on 25.56% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, intressiga 10.9%, tagastamise tähtaeg 3 aastat, lepingutasu 24.90€. Arvutus on ligikaudne ning võib erineda Teile pakutatavatest tingimustest. Soovitame tutvuda järelmaksu infoga aadressil www.klick.ee/jarelmaks.

Kampaania kestab 01.09.2014 - 30.09.2014. Kaupa on piiratud koguses. Kõik pildid on illustreerivad.

Kõik mahub pildile

Tamron on saanud hakkama asjaga, millele teised tootjad on küll lähedale jõudnud, kuid milleni keegi teine seni jõudnud pole: müügile on saanud uskumatult suure 16-300 mm ulatusega objektiiv. Kas nüüd võib kõik vanad torud minema visata?

Kui andmeid uskuda, siis jah, mõned vanad objektiivid võib nüüd oksjonile panna küll. Tamron 16-300mm f/3.5-6.3 Di II VC PZD Macro objektiivil on kaks tähelepanuväärset omadust.

Esiteks on see 18,8kordne suumivahe-mik peegelkaamera objektiivi jaoks erakordselt suur ning teine ja vaat ehk olulisemgi on see, et objektiivi alumine ots algab 2 mm kaugemalt kui see teiste taoliste universaalobjektiivide puhul. Võrdle: Canoni ja Nikoni 18-200 mm, Nikoni 18-300 mm, Sigma 18-250 mm, Pentaxi 18-270 mm jne. Ülemine ots ulatub kellel kuhu, ent altpoolt algavad need kõik samast kohast.

Mugavustoru

Olen minagi käinud reisil 18-200 mm objektiiviga ja olgugi, et see on komplektobjektiivist suurem, on objektiivide vahetamine teel olles igavene rist ja viletsus. Tahad sisevaadet - keerad ette lainurga. Tahad kaugelt võtta - läheb vaja pikka toru. Märksa lihtsam on ühe toruga, seda ka siis, kui pildikvaliteet veidi kannatab.

Kui mul oleks olnud valida 18-200 ja 16-300 vahel, oleksin kindlasti võtnud selle viimase, seda isegi mitte pikemas otsas juurde tuleva 100 mm pärast, vaid hoopis laiemas otsas võidetud 2 mm pärast. Erinevus 16 ja 18 mm vahel võib tähendada seda, et sul õnnestub pildile mahutada veel üks inimene või saada kitsal tänaval hoone tervenisti pildile selle asemel,

Suurem ulatus alumises otsas on palju olulisem kui veidi pikem ulatus ülemises otsas

et olla sunnitud otsustama kas löikad ära katuse või kõnnitee.

Laiem nurk toob kaasa ka suurema moonutuse, kuid see on nii või teisiti paratamatu. Ka 18 mm pilti tuleks järeltööt-luses kergelt korrigeerida.

Pildistada on objektiiviga hea, teravus-

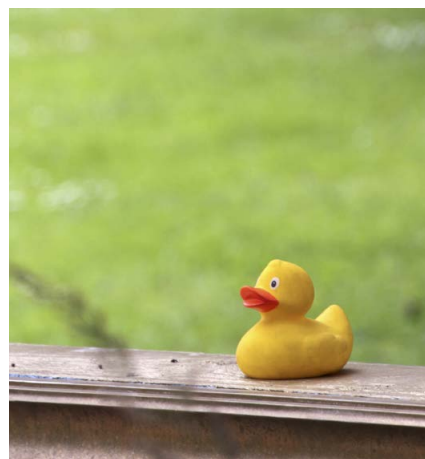
tamine kiire ja tänu piesomootorile ka vaikne. 16 mm pealt 300 mm peale keeramiseks kulub ainult veerand pööret, ümberkadreerimine käib sellega väledalt. Suum liigub tihkelt, keskmise vahemiku läbimiseks tuleb rakendada veidi rohkem jõudu.

Teisest küljest on see hea, sest objektiiv ei vaju oma raskuse all lahti. Ent isegi kui vajuks, saab seda 16 mm asendisse lukustada.

Kõike head ei saa

Konks, nagu selliste objektiivide puhul alati, on pildikvaliteedis. Pole võimalik luua objektiivi, mis oleks samaaegselt nii suure suumivahemikuga kui ka viimase peal pildikvaliteediga. Selle objektiivi puhul on järeleandmisi tehtud kahes aspektis.

Esimeseks nõrgaks kohaks on kontrastsete servade ümber tekkiv violetne halo. See ei ole õnneks väga tugev ja tihtipeale seda ei märkagi, kuid see on olemas. Vastu valget taevast siluetti või tugeva kontrastiga objekti pildistades tuleks arvesta-

da hilisema kõpitsemisega.

Teine puudus on pildi paratamatu pehmus. Kui fikseeritud fookuskaugusega objektiiv elemendid saab ideaalse pildi jaoks välja rihtida, siis seda tüüpi objektiiv puhul on see võimatu. Eriti selgelt ilmneb see lahtise avaga pildistades, kuid ka ideaalsetes oludes, kus sa saad valida fookuskaugust ja ava, on ikka näha iseloomulik pehmus.

Kopromissid, kompromissid

Seda ei maksa siiski võtta objektiiv kriitikana, siin on mängus loodusseadused, ükski suure suumiulatusega objektiiv ei ole lõpuni terav. Tamroni 16-300 mm objektiiv pilte on vajadusel järeltöötletud lihtne veidi teravamaks kruvida.

Alati ei peagi, kuid ole valmis 300 mm piltide kallal veidi vaeva nägema. Kui sul pole plaanis printida, vaid kavatsedki pildid peamiselt veidi väiksemaks teha ja veebigaleriisse pista, siis laheneb probleem iseenesest, sest nii vähendamise käigus kui ka mitmete veebikeskkondade algoritm ise juba teeb pilti niikuinii teravamaks.

Stabilisaator on objektiivi sisse ehitatud ja suurema värina see kaotab, kuid

Joonis on pehmevõitu, ent mitte selline, mida kerge järeltöötlus ei parandaks

pehmust see loomulikult ei paranda. Olles kõike seda öelnud ja tunnistanud, et objektiiv pole kaugeltki mitte ideaalne, võib siiski väita, et tegemist on asjaliku objektiiviga.

Kui sinu jaoks pole oluline ideaalselt terav pilt ja piksleid sa ükshaaval uurida ei kavatse, siis on raske leida sellest paremat universaalobjektiivi. Kas osta või mitte, sõltub sinu pildistamisharjumustest. Kui sa tahaksid kogu aeg pikema suumi järgi haarata, siis oled kindlasti selle objektiivi sihtühm.

Proovi enne ostmist

Küsimusele, et kas osta see objektiiv või odavamalt mõni 18-200 toru, on juba raskem vastata. Hinnavahe on sõltuvalt tootjast 100-200 eurot.

Kui see oleks sinu esimene universaal-

Tamron AF 16-300mm f/3.5-6.3 DI II VC PZD Macro

Hind: 599 €

Müügil: Photopoint

Bajonett: Canon, Nikon

Teravustamine: autofookus, manuaalne, pidev manuaalne

Stabilisaator: jah

Fookuskaugus: 24,8-465 mm (35 mm ekv.)

Lähim teravustamiskaugus: 39 cm

Filtriikeere: 67 mm

Kaal: 540 g

objektiiv, siis kindlasti võta 16-300. Ka praeguse 55-200 või 70-200 võid sa tõenäoliselt välja vahetada, sest selle pidev ette ja eest ära kruvimine on üks tüütumaid asju üldse. Olemasolevat 18-200 või 18-250 välja vahetama ei maksa tõtata, vähemalt mitte siis, kui selle kvaliteet on sulle vastuvõetav. Sa võidaksid peamiselt mugavust, mitte niivõrd pildikvaliteeti.

Muide, enne ostmist saab seda objektiivi rentida ja proovida. Oma silm on kuningas.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Pildid võivad vajad väikest järeltöötlust, kuid midagi hullu siin pole. Koos selle objektiiviga ostad sa eelkõige mugavust ja see on ka midagi väärt.

HINNE

Kõvem kui kivi

Mida paremaks ja ägedamaks tehnoloogia saab, seda õrnemaks see muutub. Vanasti sai teleri pilti timmida rusikaga, nüüd tehakse seda puldiga. Õnneks on veel asju, mis sobivad hästi ka karmide asjadega tegelevatele karmidele meestele.

Kui Hoya kunagi Pentaxi oma tiiva alla võttis, jäi kaameratele Pentaxi nimi veel peale. Ent pärast seda, kui Hoya Pentaxi kaameraosakonna Ricohile müüs, hakkasid puhuma uued tuuled. Vee- ja kruusakindel WG-3 kandis veel Pentaxi nime, WG-4 on juba Ricohi sildiga.

Kaamera, mis nägi maailma

Ega nimi meest ei riku, WG-4 on täpselt sama hea kaamera kui vanemadki mudelid, talub 100 kg raskust survet, on veekindel kuni 14 meetrini ja kannatab kukkumist kuni kahe meetri kõrguselt. Tõenäoliselt kõrgemalgi, tootjad jätavad alati väikese varu.

See on kaamera, millel tuleb kohe poest ostes kaasa kinnitusrihm ja karabiin, andes mõista, et selle kaamera õige koht on seljakoti külge riputatuna, mitte seemisnähkses vutlaris. Muidugi, sest kaamerale on sees ka kell ja kompass.

Üks mu tuttav käis sama kaamera vana versiooniga pool maailma läbi, nii mägedes kui ka kõrbes ja naases sealt terve

kõvakettatäie suurepärase piltidega. Sul võib reisil katki minna seljakott ja rebeneda saapatallad, ent seda kaamerat niisama lihtne lõhkuda pole. Mu kodusel laudpörandal on nüüd sees jäädav mõlk. Võite kolm korda arvata, kuidas see sinna sai. Kinnitan, et kaamerale ei olnud häda midagi.

Testimise käigus käis WG-4 mitte ainult vihmas, vaid ka üle pea vee all, kõlbus ratta küljes ja istus õhtul koos teistega lõkke ääres. See on tohutult vabastav, kui sa ei pea kaamera pärast muretsema, et kus seda hoida ja mille eest kaitsta.

Värvid on päriselt head

Pildistamisel jääb kaamera tugev iseloom kohati ette. Tihendid teevad nupud tui-maks ja reageerimise aeglaseks. Sony RX100 III taolist särtsakust siit oodata ei maksa. Sätteid on samuti vähevõitu, see ei ole mõeldud peenhäälestatavaks fotoaparaadiks.

Neljasuunalisele valikurattale roheline nupuga teiseste funktsioonide andmine on kaval trikk, seda võiks teised kaamera-tootjad järgi teha.

Väljas pildistamisel, milleks see kaamera mõeldud on, on pildikvaliteet kohati üpris hea. Eriti hea on kaamera värviesitus. Sinine taevast ja roheline rohi on nagu päris ja üllatuslikult on ka nahatoonid loomulikud. Paraku on ka terve rida puudusi: väikese sensori dünaamiline ulatus

Ricoh WG-4 GPS

Hind: 329 €

Müügil: Photopoint

Sensor: 16 megapiksliit, CMOS 1/2,3"

Objektiiv: 25-100 mm, F2-4,9

Teravustamine: Kontrastivastusega, lähim teravustamiskaugus 1 cm

Tundlikkus: ISO 125-6400

Säriaja vahemik: 1/4000-4 s

Sarivõte: 2 k/s

Ekraan: 3-tolline, 460 000 piksliit

Failivormingud: JPG

Videosalvestus: 1280 x 720 50p/25p

Muu: optiline pildistabilisaator, survetaluvus 100 kg, veekindlus 14 m, kukkumiskindlus 2 m

Mõõtmed: 12,5 x 6,5 x 3,2 cm

Kaal: 236 g

jääb sageli jänni, ülesärts ala põlevad väga järskude servadega, objektiivil ilmnevad värvimoonutused ja juba ISO 800 juures tekib värvimüra.

Kuidas sellist kaamerat hinnata? Fotograafilises mõttes on WG-4 nigel, kuigi, rõhutan veel kord, et suvised värvid on väga head, ausõna. Samas muda- ja metsakaamerana on tegemist ülihea asjaga. Kui saaks, paneks kaks hinnet. Kuna ei saa, panen keskmise. Fotokaamerana kolm, seiklussaadmena viis. Võtke või jätke.

SVEN VAHAR

Väljas pildistamisel, milleks see kaamera ju mõeldud on, saab kohati päris hea pildikvaliteedi kätte

KOKKUVÕTE

Kannatab välja rohkem kui keskmine matkasell. Värvid on head, kuid hea pildi saamiseks on vaja head valgust.

HINNE

Legend versioon 3.0

Sony RX100 on legendaarne juba esimesest mudelist saadik. RX100 III on kuulsa kaamera kolmas versioon. Arvestades seda, et eelmised olid niigi väga head, siis kas seal oli veel, mida edasi arendada või on lihtsalt mudeli numbrit ühe võrra suurendatud?

Suurim erinevus eelmiste mudelitega seisneb kahes asjas: elektroonilises pilditsijas ja valgusjõulisemas, kuid väiksema suumiga objektiivis. Elektrooniline pilditsija hüppab korpusest välja nagu väike välklamp ning kuigi see pole teab mis suure lahutusvõimega, on see ometigi täiesti kasutuskõlblik.

Sissehitatud välklamp on nihkunud nüüd kaamera keskele, kuid selle tõttu pole korpusele enam ära mahtunud eelmisel mudelil olnud välguking.

Teretunud uuendused

Objektiiv on nüüd märgatavalt lühema ulatusega, 28-100 mm asemel 24-70 mm, kuid alumisest otsast veidi laiem. Lisandunud on valgusjõudu: F1,8-2,8 annab pildistamisel väga suure paindlikkuse ning leevendab teravussügavuse kontrollimisel mõnevõrra väikesest sensorist tullevaid probleeme.

Objektiiv on terav ja heas valguses on pildid lausa suurepäraseks. Sony lisab JPG-failidele tarkvaraliselt teravust juurde, kuid objektiiv on siiski aus ja kokkuvõttes annab pildialgoritmi ja objektiivi koostöö väga hea tulemuse. Kontrast on vaiki- misi kõrge, kuid seda saab maha keerata. Nuriseda võiks selle üle, et automaatne värvustasakaal kipub kalduma jahedama poole, seda ka mõnusa õhtupäikese käes.

Nuriseda pole aga absoluutselt põhjust kaamera kiiruse üle. Teravustamine on väga kiire ja kiire tegevuse tabamisel ei jää asi mitte teravustamise ja päästiku reageerimise, vaid pigem selle taha, kui kiirest sa suudad õigesse režiimi lülituda, säri ja ava paika ajada. Kiirel reageerimisel jääb jalgu ka see, et sisselülitamisel esimese pildi saamiseks umbes kaks sekundit ning nii esimesel kui tagumisel säteterattal on ekraani kuvatavate sätete vahetamisel väike viide. Ähmiga on lihtne õigest väärtusest mööda kruttida, sest ekraan pole ratta keeramisel järele jõudnud.

Sony on säilitanud RX100-seeria algupärase idee: see on väike, ent ülimalt võimekas kaamera. Mugavalt pihku ja taskusse mahtuva fotoaparaadina on RX100 III fantastiline. Mul ei oleks probleemi selle- ga üles pildistada suvalist reisi või üritust,

Kõik hea on säilinud, lisandunud on elektrooniline pilditsija ja endisest veelgi valgem objektiiv

sest madalamal tundlikkusel kannatab selle pildi- ja videokvaliteet välja võrdluse ka hübriididega, kuid paraku võib sama öelda ka hinna kohta.

Tea, mida ostad

850 eurot on kõrge hind. Kaamera on hea ja jõuluvana kingikotist oleks seda tore leida, ent kui peaksin enda sajalisi hakka- ma letti lööma, siis kõhkleksin. See ei ole nii väike ega nii kerge kui S120 või XQ1, ning 500 euro eest saab kätte juba hea hübriidi koos komplektobjektiiviga. Jah, see oleks küll suurem, aga mitusada kokkuhoitud eurot loeb ka midagi. RX100 III on väga spetsiifilisele ostjale, kelle jaoks just selline suurus seda hinda õigustab.

SVEN VAHAR

Sony CyberShot RX100 III

Hind: 849 €

Müügil: Küsi fotokauplustest

Sensor: 20,2 megapiksli, Exmor R CMOS 1"

Objektiiv: 24-70 mm, F1,8-2,8 Carl Zeiss Vario-Sonnar T*

Teravustamine: Kontrastivastusega, lähim teravustamiskaugus 5 cm

Tundlikkus: ISO 125-12800

Säriaja vahemik: 1/2000-30 s, aegvõte

Sarivõte: 5 k/s

Ekraan: 3-tolline, 1 228 800 piksli, kal- lutatav

Failivormingud: JPG, RAW, RAW + JPG

Videosalvestus: 1920 x 1080

60p/60i/24p, 1280 x 720

120p/60p/30p/24p, MPEG-4, AVCHD, XAVC S

Muu: WiFi, HDMI, NFC, sissehitatud

ND-filtri, optiline pildistabilisaator

Mõõtmed: 10,1 x 5,8 x 4,1 cm

Kaal: 290 g

KOKKUVÕTE

Suurepärase kvaliteet, hea objektiiv ja kiire teravustamine. Väga hea, ent ka väga kallis kompaktkamera.

HINNE

Vana hobune müüb kaeru

Kui kusagil oleks õpetus, kuidas tunda ära kahtlasi nutitelefone, siis oleks seal kirjas, et otsige odavaid suuri telefone, millel on kaks SIM-kaardi pesa, vähe mälu ja nõrk protsessor ning mis oleks tehtud tundmatute firmade poolt. Aga HP pole ju tundmatu?!

HP suur ja odav nutitelefoni ongi täpselt selline: suur ja odav. Ja muidugi mitte eriti hea, sest aeglane protsessor, vähe mälu, kehv kaamera ja kõik need muud asjad kokku ei anna mitte kuidagi head telefoni. Nad annavad suure odava telefoni.

Hea uudis on see, et kõik selles telefonis töötab. Teine hea uudis on see, et

HP ei ole praktiliselt üldse Androidi kalale kippunud ja seetõttu näeb tarkvara enam-vähem viisakas välja ning jookseb enam-vähem normaalselt. Ja kolmas hea uudis: aku peab väga hästi vastu, minul lausa peaaegu kaks päeva, mis suure telefoni kohta on väga hea saavutus.

Odav on odav

Aga odava riistvara probleemid on igal sammul nähtavad. Korpuse nägiseb. Ekraan on kehv. Äppide käivitamine võtab aega. Ekraanil kerimine näitaks Chrome'is ja Facebookis on aeglane.

Kaamera pildid on mürarikad ja detailivaesed. 4G-d ei ole. Ma olen kindel, et lähema paar aasta jooksul hakkad sa kahetsema, kui ostad täna nutitelefoni, millel ei ole 4G-d, sest 4G muutub luksustootest igapäevaseks nähtuseks ning 3,5G jääb selgelt liiga aeglaseks.

Sama hinna eest...

Muidugi, selle hinna eest on siin telefoni küll, võib ju müüd öelda. Et mis ma irisen, ise olen harjunud rohkem kui poole kallimaid telefone kasutama ja kõigil ju nii palju raha ei ole. Nõus, ei ole, aga olukord telefoniturul on muutunud.

Enam ei ole hea telefoni saamiseks vaja kulutada 700 eurot, vaid uue tippklassitelefoni saab juba umbes 500 euroga. Ja näitaks Sony Xperia Z hind on kukunud lausa alla 300 euro, HP hiiglasega samasse kanti.

Xperia Z on küll natuke vanem mudel, aga igas asjas HP-st parem:

HP Slate 6 VoiceTab

Hind: 249 €

Müügil: Klick

Võrgud: 2G, 3G

Protsessor: neljatuumaline Marvell, 1,2 GHz

Ekraan: 6 tolli, 1280 x 720 pikselit IPS LCD

Mälu: 1 GB RAM, 16 GB, microSD pesa

Kaamera: 5 MP, AF, LED-välg, esipaneelil 2 MP

Ühendused: USB, FM-raadio, Bluetooth 3.0 EDR, WiFi (b/g/n), GPS

Aku: 3000 mAh

OS: Android 4.2.2

Kaal: 160 g

Mõõtmed: 16,5 x 8,3 x 0,88 cm

Liiga suur, liiga aeglane, liiga nägiseva korpusega. Sama hinna eest saab tegelikult palju paremaid telefone

kiirem, ilusam, kvaliteetsemalt ehitatud, 4G-ga, parema kaameraga, veekindel ja nii edasi. Jah, ekraan on vaid viis tolli ja SIM-kaardi pesasid vaid üks, aga keda see ikka nii väga huvitab.

Kuus tolli ei mahu isegi normaalsesse autohoidikusse ja kaasas tassida on halb ning mida sa selle kuue tolliga peale hakkad, kui telefon on nii aeglane, et sa ei tahagi teda varsti kätte võtta ja temaga midagi teha.

Seega, ma ei näe mitte ühtegi põhjust, miks osta 249 euro HP telefon ja mitte 299 euro eest Xperia Z. Kui natuke raha juurde panna, saab juba Nexus 5, mis on samuti väga hea (kuigi minuarust on Sony parem).

Kohe siinsamas hinnaklassis on ka juba kallima otsa Nokiad, millel Windows Phone küll natuke probleemiks, aga riistvara esmaklassiline, eriti kaamerad. HP-l lihtsalt ei ole kohta, kus olla. Ups, kas ma tõesti mõtlesin seda kogu firma kohta?

HENRIK ROONEMAA

Slate⁶ VoiceTab

KOKKUVÕTE

Hind on nii suure telefoni kohta hea, aga ta on aeglane, kehva ekraani ja kaameraga ning vaid pisut kallimalt saab osta palju paremaid nutitelefone.

HINNE

Amazoni jälgedes

Mida on ühist Amazonil, Barnes & Noble'il ja Apollo? Neil kõigil on oma e-raamatute luger. Apollo luger on poes juba mõnda aega saadaval, ent aasta alguses kimbutasid seda tarkvaraprobleemid. Milline on hetkeseis? Kas eestikeelne luger on tähetunniks valmis?

Jah, põhimõtteliselt on eestikeelne luger valmis. Apollo raamatupoe luger on tegelikult kohandatud PocketBook Touch Lux. Tegemist on puutetundliku ja reguleeritava taustvalgustusega lugeriga, mis oma funktsionaalsuselt, välimuselt ja koostekvaliteedilt ei ole sugugi halb valik. Toetatud on kõik levinumad vormingud, sh EPUB, FB2, PRC, PDF jne.

Olgu kohe ära öeldud, et seadme tagasihoidliku kiiruse juures on mõistlik siiski piirduda tekstipõhiste vormingutega. Kui sa plaanid sellega hakata lugema hulgaliselt PDF või DOC-vormingus materjale, siis on sul mõttekas valida pigem tahvelarvuti, sest suum, laadimine ja otsing on ka siin, nagu kõigis e-ink tehnoloogial põhinevatel seadmetel, vaevaline.

Raamatute lugemiseks mõeldud

Raamatute lugemine on Apollo lugeriga mõnus. Nupud on suured, ka kobamisi leitavad-tuntavad ja kasutajaliides on selge ja lihtne - täielikult eestikeelne. Inglise keel paistab paarist üksikust kohast toortõlkena läbi, kuid üldjoontes on tõlge korralik. Tegemist on igati viisaka seadmega.

Raamatuid saab seadmesse neljal viisil, sh ka läbi Dropboxi. Suurepärase liidestus!

Raamatuid on võimalik seadmesse saada lausa neljal erineval moel: kaabliga, mälukaartiga, lugerist e-poest ostes ja Dropboxi kaudu üle WiFi. E-poe ja Dropboxi konto võivad olla erinevad, seega saab seadmes oma raamatuid hoida ja neid sinna soetada mitu inimest teineteisest sõltumatult. Sina ostad poest või tõmbda sinna arvutist, elukaaslase raamatud ilmuvad aga ise automaatselt Dropboxi kaudu. Lugeriga tuleb kaasa kohe juba terve posu tasuta raamatuid, nii eesti, vene, inglise kui ka saksa keeles.

Veebipoes ostetud raamatud ilmuvad ka lugerisse ja vastupidi, kuid otsing käitub kohati erinevalt. Kõik digiraamatud

lugeris otsingust välja ei paista, mõned ilmuvad nähtavale ainult veebiotsingus. Järelepärimise peale ütles Apollo, et töö käib ja peagi saab probleem korda. Lugerit kaudu ostmine käib krediitkaardiga ja iga ostu kohta tuleb meilile kinnitus.

E-poe sirvimine lugeriga töötab päris hästi. Mõnes kohas käituvad menüüid imelikult, kuid raamatud on kenasti näha ja laadimine käib kiirelt.

Eesti asi

Peamise asjaga - e-raamatute lugemise - saab seade hakkama hästi. Valguse saab välja lülitada, ekrani kontrast on ka ilma selleta lugemiseks piisav. Hinda ja seadmel parasjagu, ent odavamatest lugeritest, sh sajaeurosest Kindle'ist on see kindlalt parem. Raamatuid ostes ei ole sa piiratud ainult Apollo poega, sa võid raamatuid hankida ka mujalt, seade ei ole lukustatud ainult Apollo raamatutele.

Oma Kindle'it mina veel välja vahetama ei tötta, ent peamiselt eestikeelset e-kirjandust lugevale inimesele julgen seda lugerit soovitada küll. Mõned probleemid veebi- ja lugeripoe sidumisel veel on, ent loodetavasti silutakse need kiirelt ära.

Puhtalt juba see, et üks eesti raamatupood on otsustanud oma lugeri teha ja pakub eestikeelset seadet ning võimalust voodist välja ronimata uusi e-raamatuid osta, on igati kiiduväärne. See on hea kingiidee.

Apollo e-luger

Hind: 156 €

Müügil: Apollo

Ekraan: 6", puutetundlik E Ink Pearl, 16 halltoonit, 1024 x 758, 212 dpi, taustvalgustus

Protsessor: 800 Mhz

Sisemälu: 4 GB

Aku: 1000mAh, 8000 lehekülge

Ühendused: microUSB, WiFi, mälukaardipesa

Toetatud vormingud: EPUB DRM, EPUB, PDF DRM, PDF, FB2, FB2.ZIP, TXT, DJVU, HTM, HTML, DOC, DOCX, RTF, CHM, TCR, JPEG, BMP, PNG, TIFF

Muu: Dropboxi liidestus, sõnastikud, MP3-mängija, mängud

Mõõtmed: 11,4 x 17,5 x 0,9 cm

Kaal: 198 g

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Eestikeelne luger, mis võimaldab osta e-poest otse seadmest. Arvutit pole vajagi, soeta luger ja hakka lugema!

HINNE

NineBot: Segway Hiinast

NineBot pole Segway, vaid juhtumisi täpselt samalaadne sõiduk. Umbes nii, nagu iga auto pole Ford, aga ometi on auto. Kui enamik maailma asju on ainult toodetud Hiinas, siis NineBot on ka välja mõeldud Hiinas.

Peab aga ütleva, ilma igasuguse ironia-ta, et tegemist on - kui tööpõhimõtte kõrvale jätta - täiesti originaalse liikuri ja kindlasti mitte Segway koopiaga.

NineBot on suhteliselt väike, suhteliselt kerge ning ka suhteliselt odav, kui teda Ameerikamaa n-õ originaaliga võrrelda. Konstruksioonilt näib olevat tegemist haprama sõidukiga, vähemalt esmamulje põhjal.

Ebatavaline plastmass

Plasti on palju, aga nagu selgub, pole see mingi tavaline rabe plastik, vaid Nokia mobiilideski kuulsust kogunud polükarbonaat, mis on kerge, kuid erakordselt sitke materjal. Isegi NineBoti ühekiogrammised veljed on tehtud samast üliplastikust. Korpuse skelett ja käepide on aga alumiiniumist ning tegelikult jätab NineBot igati viimistletud ja nägusa mulje, nagu oleks mõnest jaapanipärasest multifilmist välja sõitnud.

Suurus ja kaal väga olulised näitajad, sest 23,5 kilo on veel selline number, millest paljudel inimestel käib jõud üle, erinevalt näiteks Segway i2 47 kilost. See tähendab, et NineBoti saab näiteks hoopis kergema vaevaga autosse mahutada. Käe-

looma kutsikat.

Nutiseadmega saab aga teha ka kõiki asjalikke asju: uuendada tarkvara, konfigureerida lugematuid parameetreid ning ka sõidu ajal neid täiesti kenal paneelil monitoorida. Käepidemes leidub USB 5V toitepesa, mis tähendab, et vabalt võib NineBotile kinnitada telefonihoidiku ja äpi rahulikult aktiivsena hoida, ilma et peaks kartma aku tühjenemise pärast.

Ühtegi nuppu NineBotil pole, kõike tulebki teha kas puldi või siis äpiga. See-eest on aga palju värvilisi tulukesi, mida saab igat moodi vilkuma panna ja lõpuks ka kustu panna, välja arvatud pidurituled. Ja häälitseb NineBot umbes nii, nagu R2D2 kuulsast kosmosefilmist.

Sõita on NineBotiga lihtne, algajail tuleb lihtsalt rahulik olla ja minuti-paari pärast on juba tasakaal ja sõiduloogika paigas. Suurim kiirus on 20 km/h, aga paras on sõita nii umbes 16-18 km/h. Piirajale lähenedes kalduvad astmelauad tahapoole ning taolises asendis seista pole liiga mugav, eriti pikemat aega.

Jõudu on tal rohkem kui küll ja edasi saab igal pinnasel, kuniks rehvidel pidamist jätkub. Kindlasti tuleb aga olla ettevaatlik nii teeolude kui ümbruse suhtes. Kukkuda pole lihtne, ent kui ikka uljaks minna, siis seda valusam ja ootamatam võib sõidu lõpp olla.

Kas sul on seda vaja?

Kui oled salamisi Segway'd ihalenud, aga mõistuse hääle pole lihtsalt sellist väljaminekut lubanud, siis muudab NineBoti hind vast otsustamise kergemaks. Või siis veelgi raskemaks. Küsimus pole niivõrd selles, kas 2200 eurot on taolise liikuri eest palju või vähe, vaid kas taolisele liikurile on su igapäevasõitades kohta.

Kui selle arvelt saab näiteks palju üksinda-autos-sõite ära jätta, siis miks mitte. Kui aga jalutamist hoopis vähemaks jääb, siis ilmselt mitte nii väga.

NineBot

Müügil (ka rendivõimalus): www.firstwheeler.ee

Hind: 2199 €

Võimsus: 2 x 1350 W

Suurim kiirus: 20 km/h

Sõiduulatus: vähemalt 20 km (hea kattega tasasel teel, 70 kg sõitjaga)

Sõitja suurim lubatud kaal: 100 kg

Suurim ohutu tõusnurk: 20 kraadi

Mass: 23,5 kg

Muu: USB-port telefoni laadimiseks, Bluetooth, iOSi ja Androidi äpp, kaks pulti, infotabloo, LED-piduri- ja märgutuled

GLEN PILVRE

Ühtegi nuppi NineBotil ei ole. Kõike tulebki teha kas puldi või nutiseadmest olevate vastavate äppidega

pideme saab ühe kruvi keeramisega ära võtta ja siis võtab NineBot samapalju ruumi nagu ratastega kast.

Siinkohal tuleb kindlasti mainida, et ka ilma käepidemeta NineBot on täiesti tegus. Nimelt on võimalik iOS või Android nutiseadmega ilma lenksuta NineBoti Bluetoothi vahendusel kaugjuhtida. Miks see vajalik on, ei tasu küsida, sest vastust ei tea ilmselt keegi. Igatahes on see naljakas, sest kuni 10 km/h ringi pusklev robot on piisavalt koba, aga ka püüdlik, meenu-tades mingi hoopis suurema robotilise

KOKKUVÕTE

Oluliselt odavam kui Segway, aga teeb ju põhimõtteliselt sama asja ehk pakub lõbusat ja alternatiivset viisi ringi liikumiseks.

HINNE

Dell Latitude E7240

Intel i5-4300U 2900 Mhz
4GB DDR3 RAM
128GB SSD
12.5" HD (1366 x 768) LED
Intel HD 4400 1GB
Windows 7/8 Pro 64bit
Kaal 1.3 kg
Garantii 3 aastat
Aku kuni 7 tundi

~~1299€~~

869€

Dell Latitude E7440

Intel i5-4300U 2900 Mhz
4GB DDR3 RAM
120GB SSD
14" HD (1366x768) LED
Intel HD 4400 1GB
Windows 7/8 Pro 64bit
Kaal 1.6 kg
Garantii 3 aastat
Aku kuni 9 tundi

~~1399€~~

799€

ThinkPad

Lenovo Thinkpad T440s

Intel i5-4300U 2900 Mhz
8GB DDR3 RAM
128GB SSD
14" HD+ (1600x900) LED
Intel HD 4400 1GB
Windows 7/8 Pro 64bit
Kaal 1.5 kg
Garantii 3 aastat
Aku kuni 9 tundi

~~1499€~~

1125€

ThinkPad

Lenovo Thinkpad W540

Intel i7-4700MQ 3400 Mhz
16GB DDR3 RAM | DVD kirjutaja
250GB SSD
15.6" Full HD (1920x1080) LED
nVIDIA Quadro K1100M 2GB
Windows 7/8 Pro 64bit
Kaal 2.5 kg
Garantii 3 aastat
Aku kuni 7 tundi

~~1999€~~

1499€

HP Probook 470

Intel Pentium 2020M 2400 Mhz
4GB DDR3 RAM | DVD kirjutaja
500GB 7200rpm
17.3" HD+ (1600x900) LED
AMD Radeon 8750M 2GB
Windows 8 Premium 64bit
Kaal 3 kg
Garantii 1 aasta
Aku kuni 7 tundi

~~799€~~

475€

Dell Latitude E4310

Intel i5-560M 3200 Mhz
4GB DDR3 RAM
DVD kirjutaja
160GB 7200rpm
14.1" WXGA (1280x800) LED
Intel GMA 4500MHD 1GB
Windows 7 Professional 64bit
Kaal 1.9 kg
Garantii 1 aasta
Aku kuni 4 tundi

DEMO mudel

~~699€~~

349€

ThinkPad

Lenovo Thinkpad T400

Intel Core2Duo 2530 MHz T9400
3GB DDR3 RAM
cd-rw/dvd combo
160GB 7200rpm
14.1" WXGA (1280x800) LED
Intel HD Graphics 5700MHD
Windows Vista või XP
Kaal 2 kg
Garantii 1 aasta
Aku kuni 9 tundi(uus)

DEMO mudel

~~475€~~

249€

HP Elitebook 8560p

Intel i7-2620M 3400 Mhz
4GB DDR3 RAM
cd-rw/dvd combo
128GB SSD
15.6" HD+ (1600x900) LED
AMD Radeon HD 6470M 1GB
Windows 7 Professional 64bit
Kaal 2.7 kg
Garantii 1 aasta
Aku kuni 5 tundi

DEMO mudel

~~1199€~~

649€

Kohapeal üle 100 kvaliteetse äriklassi sülearvuti!!!

Teostame soodsalt sülearvutite remonti, emaplaatide parandust ja taastame andmeid katkistelt kõvaketastelt. Pakume ka järelmaksu.

Sülearvutite
RENT
alates
4€ / päev

Sülearvutite akud
alates **50€**
Sülearvutite ekraanid
alates **50€**
Windows'i reinstall
alates **10€**

Kivimurru 34, Tallinn
Telefon: 6 835 543
Mobiil: 5 666 5943
laptopid@laptopid.ee
www.laptopid.ee

Laptopid.ee
kõik sülearvutitest!

Parroti hüppav sumorobot

Vahelduseks suuremamõdulistele AR droonidele on Parrot sedapuhku valmis saanud kaks väikest - Jumping Sumo ja Rolling Spider, mida tegelikult näidati juba aasta algul CESil. Nüüd on esimene neist - Hüppav Sumo - ka päriselt kohal.

Igatahes peab kohe sissejuhatuseks nentima, et kogu kontseptsioon kui selline - teha üks lustakas robootiline vidin, mis muuhulgas ka hüppab ning nimetada küberloom väärrika indiaani kombe kohaselt (a la Väle Pöder) -- on prantslaslikult ja bur, ent toimiv idee. Või vastupidi.

Tegemist on kahe rattalise liikuriga, mis näeb välja nagu mikroskoopiline Segway ilma käepidemeta ja mida saab juhtida nutiseadmega. Täna sobivad selleks iOS ja Android, aga oktoobriku peaks valmis saama ka Windowsi-äpp nii tahvelarvutitele kui ka telefonidele.

Prantslaslikud „agad“

Juhtimine toimib üle WiFi, ühendades tahvli (või telefoni) Sumo tekitatud võrgu külge ning käivitades äpi Free Flight 3.

Nagu juba traditsiooniks saanud, on droonil loomulikult kaamera, mille pilt on reaalaajas nähtav nutiseadme ekraanilt. Tegemist on VGA-kaameraga ning kaadrisagedus on küll tagasihoidlik 15 fps, kuid eelkõige on rõhku pandud viitevabale kujutisele, mille abil drooni juhtida.

Videot saab ka salvestada ja piltegi klõpsida, aga siinkohal ilmneb esimene „aga“. Fotodega pole probleemi, need salvestuvad kenasti Sumo sisemälu ning saab pärast aktsiooni tahvlisse kopeerida. Videod aga sisemälu ei mahu, vaid selleks on vaja ühendada MicroUSB pulk. Jah, sellised USB-pulgad on tőepoolt olemas ning heal juhul saab neid lausa poest osta. Teoorias on võimalik kasutada ka adapterit, ent arvestades Sumo rahmeldavat olemust ning USB-pordi asukohta, pole sinna mingi täiendava konstruktsiooni ehitamine just hea mõte.

Edasi viivad Sumot kaks suurt ratas, mille rööbet või maalähedasemalt väljendudes, kaugust teineteisest, saab muuta. Laiem asend annab liikurile rohkem stabiilsust, kitsam on aga see-eest kitsam. Rehvideks on pehme kummisegu ja suurim kiirus on 2 m/s. Tundub võib-olla vähe, aga tegemist pole ju ringrajaautoga, vaid ikkagi Hüppava Sumoga.

Drooni juhtimine on lihtne. Ekraanil paistab, mida Sumo näeb, vasaku pöidla all on „gaas“, nii edasi- kui tagurpidi, pööramiseks tuleb tahvlit (või telefoni) nagu

Kinni Sumo naljalt ei jää, aga võimatu see ka ei ole, sest rehvid on üsna libedad ja jõudu pole tal väga palju

rooli keerata. Palju ägedam ongi ringi kihutada just ekraani, mitte Sumot ennast vaadates ehk n-ö FPV-s, kui RC-termineid kasutada.

Tuleb küll mainida, et just iOSi puhul on juhtimine väga ergas ja viitevaba, Androidiga (proovisime erinevate moodsamate seadmetega) tekkis ikkagi kerge kummipaella-efekt. Jääb üle loota, et tarkvara viimistlemisega asi paraneb.

iPad igatahes sobib Sumoga väga hästi, sest suurel ekraanil on ruumi nii pildile kui ka nuppudele. Nuppudega saab teha kõikvõimalikke trikke ja loomulikult hüppata.

Hüppeid on kahte sorti - kas siis võimalikult kõrgele või võimalikult kauge-

le, milleks mõlemal juhul on umbes 80 cm. Peale vajutust peab natuke ootama, sest vajaliku jõu õhulennuks annab vedrumehhanism, mille vinnastamine kestab mootorisurina saatel sekund-paar. Sama mehhanismiga on võimalik asju ka lüüa - näiteks saata tennisepall toa teise otsa või kiusata lihtsalt endast väiksemaid. Kukkmist droon ei karda, ratastele maabub ta lõpuks igal juhul ning korrigeerib ka oma suuna välkkiirelt asendisensorite abil.

Otseselt pole vahet, mispidi Sumo maas asetseb - kas kõht all- või ülevalpool. „Edasi“ on ikka edasi ning kaamerakuva pöördub automaatselt õiget pidi, vaid vaatenurk on veidi erinev - kas siis rohkem alla või üles vaatav.

Lisaks hüppamisele oskab Sumo teha erinevaid eelprogrammeeritud trikke - kiirelt keerutada, pörandat toksida, end raputada ja nii edasi. Ühe sõrmeviipega saab ka välkkiirelt 90 või 180 kraadi ulatuses drooni pöörata.

Harjutamine aitab

Kui natuke harjutada, siis on võimalik päris kiiresti ja päris kitsastes oludes edukalt hakkama saada. Äpist saab ka erinevaid seadeid, nagu kiirused, helitugevused, tundlikkused jne küllalt suures ulatuses konfigurereida.

Kinni Sumo naljalt ei jää, aga võimatu see pole, sest rehvid on suhteliselt libedad ning jõuressurs küllalt piiratud. Hüppamine muidugi aitab peaaegu alati, aga eelkõige on tegemist ikkagi tubase elukaga, sest näiteks muru osutus Sumole juba tõsiseks katsumuseks.

WiFi ulatusega on nagu ta on: ideaalis võib-olla tõesti poolsada meetrit, aga te-

gelikkuses oleneb palju seintest või muudest signaali takistavatest teguritest, mis võivad kaugust kahandada kordades. Võimalik on valida nii 2,4 kui 5 GHz sagedusala ja äpiga levi monitoorida. Järelgi, iPadiga tundus ulatus olevat parem ja ühendus stabiilsem kui proovitud Androididega.

Aku kestab vähe

Küll aga saab Sumot edukalt WiFi-levialast kaugemalegi (ja tagasi) sõidutada, selleks on režiim nimega Road Plan. Kiiruseid, kauguseid, suundi, tegevusi - ühesõnaga kõike, mida droon oskab, saab käsikudena teineteise järgi tõsta ning kõrvalt on näha graafiline tõlgendus tekkivast trajektoorist.

Pärast „Play“ vajutamist hakkab Sumo vastavalt plaanile omapäi tegutsema ning WiFi-levialas viibimine sel ajal enam oluline pole. Omaloodud sõiduplaane saab ka eraldi salvestada ja kiirvalikute alla paigutada.

Autonoomsust ehk elektrit jagub Sumole nii umbes paarikümneks minutiks, mida aku mikroskoopilisi mõõtmeid arvestades polegi vähe. Laadimine aga väl-

tab ligi poolteist tundi ja seda saab kahjuks teha ainult läbi drooni MicroUSB liidese. Planeeritava lisavarustuse hulgas on aga siiski olemas ka eraldi akulaadija ja võimalus akusid eraldi juurde osta.

Vaieldamatult on Hüppav Sumo äge vidin. Eriti esimesed emotsioonid on meelde jäävad, sest niigi põhjustab selline ka heratav putukas juba piisavalt elevust, aga kui veel pahaaimamatu ohvri nina all näiteks hüpata, on ehmatus ja lõbu laialt.

Muidugi, üks sihtgrupp ole eelkõige lapsed ja neile Hüppav Sumo meeldis kohe väga. Mis aga lastevanematele enam nii väga ei pruugi meeldida, sest drooni hinnaks on 159 eurot ja issi või emme iPad-i võtavad lapsed ka ära.

Küll aga võib vaadata suuremat pilti. Tegemist pole ainult mänguasjaga, vaid seadmega, mis annab aimu robotikast ja isegi programmeerimise algtõdedest. Ja mitte ainult algtõdedest - Parrot on lubanud ka SDK avaldada, nii et ainult Road Planiga ei pea tõsisema huvi korral piirduma. Katki Sumo kergesti ei lähe, kui just peale ei astu, ja rõõmu jätkub täpselt senikaua kuniks fantaasiat ja tahtmist on.

GLEN PILVRE

Parrot Jumping Sumo

Hind: 159 €

Müügil: droonipood.ee

Karbis: Jumping Sumo, 3 kleebist, aku, MicroUSB laadimiskaabel

Tasuta äpp: Free Flight 3, iOS ja Android, oktoobrist ka Windows Phone, ühilduvate seadmete nimekiri parrot.com

Juhtimine: 2,4 või 5,0 GHz WiFi (AP), ulatus kuni 50 m

Sensordid: Gýroskoop ja kiirendusmõõdikud suuna ja stabiilsuse tagamiseks

Kaamera: Lainurk VGA, 15 fps

Drooni OS: Linux

Aku: 550 mAh LiPo, kuni 20 min tööaega, laadimisaeg kuni 90 minutit (läbi MicroUSB)

Salvestus: sisemälu ja MicroUSB pulk (videote jaoks)

Kaal: 180g

KOKKUVÕTE

Hüppav ja ringisõitev robotmänguasi kuulsa lendava drooni teinud prantslaselt, koos prantslaslike veidrustega. Aga lõbu on laialt.

HINNE

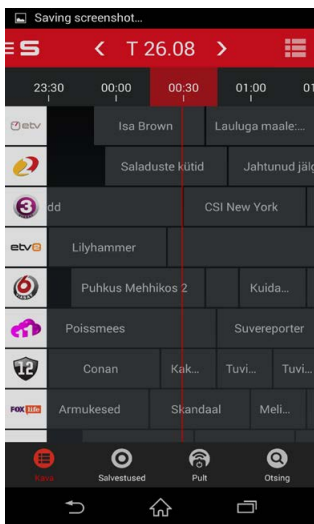
Telepilt nutiseadmes

Starman tegi esimesena Eestis ära selle, mis peaks olema telerivaatamise loogiline areng: oma koduse telepildi saad nüüd lihtsasti ka nutiseadmesse, kui installid sinna Starmani äpi.

Äpp ise on saadaval iOSile ja Androidile ja võib-olla kunagi ka Windows Phone'ile, aga kuna nende kasutajaid on nii vähe, siis kindel see ei ole.

Telepildi kolimine nutiseadmesse on lihtne: installi äpp, skänni telefoniga teleriekraanilt oma Starboxi pakutav QR-kood ja ongi valmis.

Pragu on nutiseadmes vaadatavad 20 populaarsemat kanalit, lisaks su salvestatud saated, aga tulevikus võib kanalite valik laieneda. Äppi saab ühtlasi kasutada ka telekava vaatamiseks ja koduse Star-

boxi juhtimise puldina.

Edastatava pildi kvaliteeti muudetakse automaatselt vastavalt sellele, kui hea ühendus sul parasjagu on. Kui oled näiteks 4G otsas, näed parimat pilti, kui Edge'i otsas, näed liikuvaid ruudukesi. Parima pildi puhul kulutab üks tund telerivaatamist ühe gigabaidi jagu andmeside-liimiiti, nii et selle tuleb silm peal hoida. HD-pilti vähemalt esialgu nutiseadmesse ei tule.

Starmani äpp ei ole veatu, aga ta teeb seda, mida peab, väga hästi.

Starman

OS: Android, iOS

Hind: tasuta

Testitud telefonil: Sony Xperia Z1

Telekavade rägastiku visualiseerimine on niikuinii üks paras pähkel, mida vist eriti kellelgi pole õnnestunud hästi lahendada ja me võime tahta, et see oleks Starmani äpis lihtsam, aga tunnistame, et seda on keeruline teha. Teine probleem on seotud saadete järelvaatamisega: telekanalid ei pea ajast kinni. Nii ongi tavaline, et panned järelvaatamisest mingi saate käima, aga siis näed alles eelmise saate lõppu ja pead käsitsi edasi kerima. Seda kivi ei saa ka otseselt Starmani aeda visata, aga tüütü on see ikkagi.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Kui oled Starmani klient, toob see äpp telepildi lihtsasti ja mugavalt su nutiseadmesse, olgu selleks telefon või tahvelarvuti.

HINNE

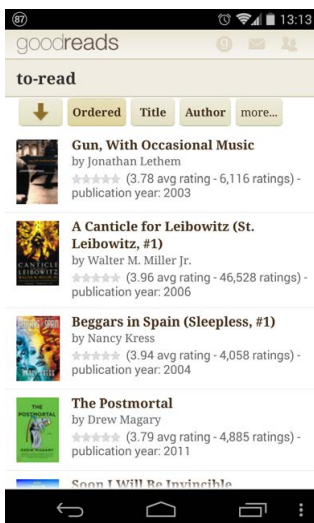

Mida järgmiseks lugeda?

Raamatupoodidega on alati see lugu, et enne, kui sa sinna lähed, tead sa täpselt, mida sa osta tahad, aga kui juba kord sees oled, on kõik meelest läinud. Kui oleks ometi rakendus, kuhu kõik oma raamatusoovid kirja panna...

Heh, no muidugi on selle jaoks rakendus olemas. Mille jaoks ei ole? Goodreads on populaarse samanimelise veebikeskonna rakendus. Kui sa pole Goodreadsiga tuttav siis selle kontseptsioon on põhimõtteliselt pidada veebis raamatupäevikut ja soovinimekirja, kuid selle vahel, et kõike on võimalik sõpradega jagada.

Goodreads mobiilirakendus on suuresti veebilehega võrdse funktsionaalsusega ja ausalt öeldes meeldib see mulle isegi paremini. Veebis on kõik kuidagi laiali ja miskipärast

võtab lehtede laadimine kauem aega, mobiilirakenduses on suts ja suts ja valmis.

Mobiiliversiooni jaoks on eraldi vaeva nähtud ja minu arust on seal menüü esitatud palju selgemalt ja loogilisemalt. Otsing toimib, raamatuid saab lisada ja ühest riulist teise tõsta, saab ka arvustada ja hinnata. Mobiilirakendusest on puudu mõned asjad, millest ma niikuinii puudust ei tunne, näiteks veebis olev küsitlus, et millist Rowlingu raamatut ma ta-

Goodreads

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud seadmel: Google Nexus 4

haks järgmiseks lugeda. Täna, ei.

Alguse juurde tagasi tulles - raamatupoodi minnes on väga mugav, kui ma saan taskust välja võtta mobiiltelefoni, käivitada Goodreads ja meelde tuletada, millised raamatud mu soovinimekirjas nüüd täpselt olidki. Kui leian mõne huvipakkuva raamatu, siis saan kohe vaadata, mida Goodreads kogukond sellest arvanud on.

Goodreads rakendus ei võta telefonis ruumi ja iga päev ma seda ei kasuta, aga hästi vahva, et selline asi olemas on.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Soovinimekirja, raamatuarvustused ja uudiskirjanduse soovitusel ühes rakenduses koos. Igal raamatusõbral võiks Goodreads telefoni installitud olla.

HINNE

Õpime värve

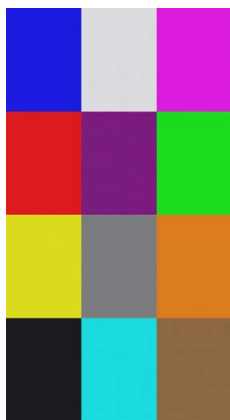
Eestikeelseid äppe väikelastele tuleb tikutulega taga ajada ja neid on ka iTunesi poest väga raske üles leida. See äpp on küll mõni aasta vana, aga rõõm tema leidmisest võib olla suur.

Tegemist on maailma kõige lihtsama äpiga, mis teeb ainult ühte asja: laps vajutab ekraanil oleval ruuduslikul mõne värvi peale, see venib siis üle ekraani suureks ja iPad ütleb rõõmsa lapsehäälega, mis värviga tegu on. „Sinine!“ hüüatab iPadis olev laps rõõmsalt ja iPadi juures olev laps naeratab. Geniaalne.

Muidugi võiks selliseid äppe olla Eestis sadade kaupa. Kahju on vaadata, kuivõrd rikkalik ja tore on inglisekeelsete lasteäppide maailm ning kuidas Eesti lapsed peavad leppima mõne programmeerija näpuharjutusega. Sellel näpuharjutusel siin pole mitte midagi häda ja väga tore, et ta olemas on, aga saaks ju teha nii palju rohkem. Ilmselt seab turu väikus ja äpi arendamise hind siin oma vastikud piirid ette.

Mis seal ikka, õpetame siis oma mudilastele vähemalt värvid selgeks. Numbrid jätame lasteaia või kooli kaela.

HENRIK ROONEMAA

Õpi värve

OS: iOS

Hind: tasuta

Testitud sedamel:

iPad Air

HINNE

Infokillud igas päevas

Nutitelefonil on võimalik sind huvitava infot hankida sadat erinevat moodi saja erineva rakendusega. Dripler on mõnevõrra erinev rakendus selle poolest, et see vaatab, millist telefoni ja millise versiooniga Androidi sa kasutad ning kohandab uudisvoos sellega järgi. Mina kasutan Nexust ja minu uudisvoos on minu telefoni jaoks sobivad nipid ning puuduvad näiteks Xperia Z2 jaoks mõeldud artiklid.

Dripler kogub artiklid kokku ja teavitab mind neist korraga, üks kord päevas. Kui ma otsustan neid kohe sel hetkel mitte vaadata, siis saan need alati uudisvoost hiljem kätte. Iga päev mulle huvipakkuvaid asju ei tule, ent kuna Dripler istub vaguralt taustal ja raporteerib ainult korra päevas, siis ei sega see mind sugugi.

Iga uudisloo juures on link algallikale, nii et ma ei pea leppima kellegi kolmanda kokkuvõttega või ümberjutustusega. Minu jaoks on Driplerist saanud igapäevane abimees.

SVEN VAHAR

Dripler

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud sedamel:

Google Nexus 4

HINNE

Philips tõi turule Androidiga telerid

Augustis müügile saabunud Full HD resolutsiooniga Philipsi 8100 ja 8200 seeria telerid on esimesed Android™ operatsioonisüsteemiga varustatud telerid Euroopas, mis annavad täiesti uude meelelahutuskogemuse, kombineerides Philipsi Smart TV võimalused Google Play™ piiramatu rakendustega.

Tippklassi pildikvaliteet

Õhköhukese disainiga Philipsi 8100 ja 8200 seeria telerid on saadaval 48 ja 55 tollise diagonaaliga. 800 Hz Perfect Motion Rate koostöös Full-HD resolutsiooniga tagab suurepärase teravuse ka pildi kiirel liikumisel.

Ambilighti uued võimalused

Philipsi 8100 ja 8200 seeria telerid pakuvad neljakülget Ambilight halovalgust. Uue Ambilight mängurežiimiga saavad mängijad veelgi parema mängukogemuse ka kiiretes action- või sportmängudes. Integreeritud Ambilight+hue juhtpaneel teleriekraanil võimaldab juhtida Philipsi hue-lampide režiime, laiendades sellega veelgi oma Ambilight kogemust.

Ülihea ühilduvus nutiseadmetega

Androidiga varustatud Philipsi telerid liiguvad lähemale Androidil töötavatele tahvelarvutitele ja nutitelefonidele, säilitades probleemivaba ühenduse ka Apple iOS seadmetega. Lisaks laiale valikule erinevatele ühendusliidestele toetavad uued telerid ka Dropbox Explorer'it, Philipsi TV Remote nutirakendust, Wi-Fi Miracast'i, SimplyShare'i ja palju muud, mis kõik laiendavad telerivaatamiskogemust.

Tulemas ka Ultra-HD Android telerid

Lisaks on lähiaegadel saabumas müügile ka 1000 Hz Perfect Motion Rate Ultra HD (4K) resolutsiooniga Philipsi 8800 seeria telerid. Philipsi 8800 seeria teleritel on lisaks Ultra Resolution funktsioon, mis võimaldab sisu reaajas üles skaleerida erksaks 4K/Ultra HD resolutsiooniga pildiks, säilitades suurepärase teravuse ja detailsuse.

PHILIPS

Sülearvuteid igale maitsele

Oleme ajakirjas mitut puhku kurtnud, et sülearvutid on muutunud igavaks nii seest kui ka väljast. Sel aastal on üle hulga aja näha, et midagi toimub ning et valik on mitmekesisem. Sülearvuteid on igale maitsele ja iga vajaduse tarbeks.

ISTOCKPHOTO

Me ei saa rääkida sülearvutite revolutsioonist ega isegi tormilisest arengust, sest areng toimub praegu nutitelefonide ja kantavate nutiseadmete valdkonnas, ent ka sülearvutite turul on näha teatud nihelemist ja teisiti teha püüdmist.

Kõige suuremaks üllatuseks on Lenovo tugev tõus. Lenovol on valikus väga eriomelisi ja väga laias hinnavahelemikus sülearvuteid. Neid on teistel tootjatel ka, kuid just Lenovot pakutakse sel sügisel väga palju, sest Lenovolt on tulnud tõepoolest mõned väga soodsad ja väga huvitavad mudelid.

Samsung on meie regioonis sülearvuti-ärast lahkunud, uusi Samsungi sülearvuteid poodidest enam ei leia. Acer, Asus ja HP on endiselt olemas, nagu ka Dell ning just kahe viimase, HP ja Delli valikus on mullusest vahvamad mudelid.

Riistvara osas on muutused järk-järgulised. Kõvakettad ja mälu maht seisab juba mitmendat aastat paigal, vastavalt 500 GB ja 4 GB peal, puutetundlikud ekraanid on olemas, kuid odavatele rahvamudelitele need veel jõudnud pole. N-WiFi on kõigil, AC pole veel massidesse jõudnud.

Üks, mille üle meil eriti hea meel on, on parema värviesitusega ekraanide tulek. Külma sinist tooni leidub järjest vähem ja üha rohkem on arvuteid, mille ekraani värviesitus on neutraalne. Seekord paistavad heade ekraanidega silma Lenovo Yoga 2, HP Pavilion 13 x360 aga ka Lenovo M30 ja Dell Inspiron 15.

Jõudluse poolest väga nõrgaks võib nimetada vaid ühte arvutit, enamus jäävad sellesse vahemikku, kus kõik asjad saab

mõistliku ajaga tehtud. Kui tahta viimase põlvkonna kiibistikuga head ja kiiret arvutit, siis tuleb välja käia vähemalt 400-500 eurot. 300-400 euro eest saab arvuti, mis praeguseid vajadusi rahuldab, kuid mis paari aasta perspektiivis nõrgaks võib jääda.

Hea ettekujutuse arvuti üldisest jõudlusest saab PCMark testi koguaega vaa-dates. Need minutid ja kümned minutid, mis ühte arvutit teisest eristavad, kogune-

Valik on mitmekesine ja ka väga vähese raha eest saab rahuldava moodsa sülearvuti

vad samamoodi sinu igapäevase töö käigus. Vahe kallima ja odavama arvuti vahel võib olla selles, et sa kulutad täpselt samade asjade tegemiseks ühe arvutiga päevas veerand tundi rohkem aega kui teise-ga. Ühe päevaga veerand tundi, nädalaga tund või rohkem, kuu ajaga võib-olla isegi tööpäev.

Hea meel on tõdeda, et esimesed neli arvutit meie edetabelis on kõik täiesti erineva iseloomu ja erinevate rakendusvõimalustega. Esimene on universaalne suur arvuti, teine väike kaasas kandmise seade, kolmas mängurile mõeldud ja neljas raha kokku hoidvale kasutajale.

Keera lehte, loe ja leia just enda jaoks sobiv arvuti.

SVEN VAHAR

Absoluutselt normaalne sülearvuti

Dellilt on viimastel aastatel tulnud ridamisi igavaid ja koledaid mudelid, kuid see mudel on värskendavaks vahelduseks. Korpus on väga spartalik, kaunistusi pole ja mustergi on ainult kaanel. Isegi Delli logo on musta värvi. Oma lihtsuses näeb arvuti hea välja.

Hinna poolest jääb see Dell testis osalevate arvutite keskele, ei ole kõige odavam ega ka kõige kallim. Jõudlus on igati normaalne, pigem isegi hea, kõik igapäevased asjad saab selle arvutiga vabalt tehtud. Ei hakka see ägisea ei moodsate veebirakendustega ega tööluarakendustega. Office käib, Lightroom käib, Spotify käib, programmide vahel lülitumine on kiire. Mida veel tahta? Isegi mõnda rahulikumat mängu saab nostalgialaksu saa-

Dell Inspiron 15 3542

Hind: 459-499 €

Müügil: Elion, Flex

Tehniline info: vaata testi lõpust

miseks mängida, kõige uuematega jääb arvuti paraku jänni.

Kirjatöö tegijad peaksid arvestama, et klaviatuur on nõrga ja veidi ebakindla käiguga. Samuti on klahvid väga madalad, kuid sellega on võimalik ära harjuda. Pärast paari päeva kasutamist sujus meil sellel kirjutamine juba sama kiirelt kui mõnel teisel, konkreetse käiguga klaviatuuril.

Protsessor on sarnane kallimates Lenovo M30 ja Pavilion x360 sülereis olevale ning graafikakiipi on sama, kuid hinnavahe on ligi 100 eurot. Hinnavahe tuleb Delli pehmemast korpusest ning erivõimaluste puudumisest.

Kuigi meil ei ole midagi, mille poolest Inspironi esile tõsta, ei ole tal ka midagi, mille poolest seda laita. Hind jääb mõistlikkuse piiridesse, välimus on nägus, sisu on kaas-

aegne ja arvuti on kiire. Kõiki võimalikke esikohakandidaate vaagides selgub, et iga teise arvuti puhul saaks näpuga näidata mõnele konkreetsele puudusele, olgu selleks kõrge hind, madal jõudlus, vähe mälu või väike kõvaketas.

Kui sa tingimata tahad 15tollise ekraaniga arvutit, siis on see arvuti väga mõistlik valik. Midagi sul sellega tegemata ei jää, ainult et veidi tülikas on seda kolakat kaasa tarida. Kohvikusse sellega ei lähe, loengusse hädapärast lähed, ent kõige parem on seda siiski kasutada statsionaarselt kodus laual. Kui sa aga kindlasti tahad suurt arvutit ja kavatsed seda ka kaasa vedada, siis on Dell jällegi selleks kõige parem, sest see on teistest õhem.

Suurtest arvutitest kõige nägusam, kõige moodsam ja kõige normaalsem

KOKKUVÕTE

Hea ekraaniga, nägus ja suhteliselt õhuke suur sülearvuti, millel pole ühtegi suuremat puudust. Hea universaalne suur sülearvuti.

HINNE

Väike ja väle

Selle väga kena väljanägemisega väikese arvuti sees peitub jõudlust rohkem kui arvata oskaks. Sama suuruse juures kui Lenovo Flex 2 on see Aspire paljudes asjades ligi kaks korda kiirem. Neljanda põlvkonna i5 protsessor on tulevikukindel valik, sa võid olla üsna rahulik, et ka veel paari aasta pärast saad sa selle arvutiga kõik asjaotimetused tehtud, samas kui 300eurose sülearvuti aeglus hakkab sulle aasta-kahe pärast kindlasti juba närvidele käima.

Aspire on suuruse ja jõudluse poolest otsene konkurent Lenovo M30ga. Mõlemad on suhteliselt sarnase väljanägemisega ja pea-aegu identsete jõudlustesti tulemustega. Aceril on kaks USB-liidest, samas kui Lenovol

Acer Aspire V3 371

Hind: 599 €

Müügil: Euronics, Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

on neid kolm, mis on jaotatud korpuse mõlema külje peale.

V3 371 puhul tuleb kõik USB-seadmed ühendada paremale küljele, sest vasakul küljel on ainult kõrvaklapipistik ja mälukaardipesa. Isegi volukaabel ühendub paremalt poolt, seega kui sul on plaanis arvutit peamiselt laual kasutada ja sul on tarvis sinna külge liseseadmeid ühendada, siis arvesta, et paremale küljele tuleb alati rohkem ruumi jätta.

Kaalu ja paksusevahe räägib samuti Aspire'i kasuks, Lenovo M30 on 300 grammi raskem ja mõned millimeetrid paksem. Aspire on küll kallim, kuid tugev trump tema kasuks on aku. 15tollise sülearvuti puhul ei ole akuaeg prioriteet, sest selline mürakas seisab niikuinii eniamees ajast laual, ent sellises suuruses arvuti lausa kutsub end kaasa võtma.

Aspire V3 371 tegi aku vastupidavuses testi ühe parema tulemuse ja ligi kuue tunni kantulatu aeg on PC-maailmas sellises hinnaklassis märkimisväärne saavutus.

Kõike seda arvesse võttes on Acer Aspire V3 371 meie sellesügisene soovitus neile, kes tahavad osta mõistliku suurusega, mitte liiga väikest ega ka mitte liiga lahmakat sülearvutit. Kui sa tahad iga senti kokku hoida, siis võta Lenovo M30, kuid kui ausalt öeldes ei ole hinnavahe sugugi suur, kui arvestada, et Aceri aku peab vastu kuni kaks tundi kauem.

Kompaktne, kuid kiire. Mõistliku suurusega sülearvuti, mis võib sinuga iga päev kaasas käia.

KOKKUVÕTE

Acer oskab teha väikesi sülearvuteid ja seegi mudel pole erand. Arvuti on hea jõudlusega, kompaktne ja ilus.

HINNE

Säästlikule mängurile

Testi kõige võimsam sülearvuti tuleb, nagu juba traditsiooniks on saanud. Ordilt. Samas hinnavaheemikus on raske võrdväärse jõudlusega sülearvutit leida. Eelmistel aastatel oleme me kurtnud, et suured sülearvutid näevad kõik ühesugused hallid ja igavad välja, sel aastal on teisiti. Valgeid sülearvuteid on pakuda lausa mitmeid ja see Ordi võimas tööjaam on üks neist.

Välimuse poolest võiks Ordi segamini minna enam kui poole odavama Asuse sülearvutiga, kuid niipea, kui arvuti käivitada, saab erinevus selgeks.

Ordi on kiire, väga kiire. Oma osa on selles Inteli SSD-kõvakettal ning mitte küll tippklassi, kuid sellegi poolest korralikus sülearvuti-

Ordi Enduro i455WS+

Hind: 699 €

Müügil: Ordi

Tehniline info: vaata testi lõpust

protsessoris. Lisame siia juurde veel korraliku Nvidia 840M graafikakaardi ja me saame arvuti, mis sobib ka juba mängurile. Jah, kõiki uusi mängu viimase peal detailsusega ehk ei mängi, aga üldiselt ei tohiks olla probleemi, kui jääda arvuti enda ekraanilahutuse 1366 x 768 juurde. Ühendades külge Full HD kuvari, on asi juba teine, kuid ka siis on võimalik leida kompromiss kiiruse ja kvaliteedi vahel.

Ordi jahutus on väga hea, niipea, kui koormav mäng või programm sulgeda, lõpetab jahutus oma töö. Niisama heast peast see arvuti ventilaatoriga juba vuhistama ei hakka.

Kõigi Ordi arvutite, sh ka selle kohta tuleb öelda veel üht asja – tegemist on vist küll algaigaldusel kõige vähem jäendamist vajavate arvutitega, millega ei tule kaasa liigset tüüvat tarkvara. Pane käima, installe Windows

ja hakka tööle. Samal ajal, kui sa Ordiga juba Facebookis istud või Steamiga uusi mängu alla laadid, võitleb mõne teise arvuti ostnud sõber alles pealetükkiva tarkvaraga, mis iga mõne minuti tagant tahab teda kuhugi registreerida või pakub mõttetuid värskendusi.

Mõnevõrra ettevaatlikuks teeb kõvaketta väike, vaid 120 GB maht. Siiski oleksime me nõus kasutama igapäevaselt välist kõvaketast, peasi et süsteem oleks kiire ja mängud laadiks silmapilkselt. Hea kõvaketta ja hea protsessori koostöö on midagi sellist, millest on raske loobuda, kui kord maigu oled suhu saanud.

Julgeme seda arvutit soovitada nii mängurile kui ka teistele, kes tahavad head ja kiiret sülearvutit.

Mänguri arvuti kohta soodne hind. Kiirust on tänu SSD-kettale piisavalt kõikide rakenduste jaoks

KOKKUVÕTE

Ordi arvuti sobib mitte ainult koolitööde tegemiseks, vaid ka mängimiseks. SSD-ketas ja ohtralt mälu tagavad väga mõnusa kasutuskogemuse.

HINNE

Parim odav sülearvuti

See Lenovo on üks testi neljast tõeliselt odavast sülearvutist, kuid erinevalt teistest ei teki selle puhul tunnet, et siit oleks midagi kokkuhoiu nimel ära jäetud. Optiline seade on, kolm USB-pesa on ja on ka nii VGA- kui HDMI-liides.

Korpus on veidi pehmeõitu, ent klaviatuur ja puuteplaat on igati korralikud. Märkimist vääriavad puuteplaadi nupud, mis on vana tüüpi, st eraldi vajutatavad nupud, mitte lihtsalt suure lapatsi nurkades asuvad tundlikud kohad. Moodsatel kõik-ühes puuteplaatidel pole tegelikult häda midagi, kui need on hästi tehtud, ent odavatel ja keskmise hinnaga sülearvutitel on need reeglina viletsad.

G30-50 kuulub kahtlemata nõrkade süle-

Lenovo G30-50

Hind: 269 €

Müügil: Elion, Euronics

Tehniline info: vaata testi lõpust

arvutite klubisse ja protsessori jõudluse piirid tulevad vastu üsna kiirelt. Kõik toimib, ent nõudlikumad asjad võtavad aega. Heaks võrdluseks on PCMark jõudlustesti koguaeg. Jah, sa saad kõike teha, ent õhtuks koguneb iga keerulisema tegevuse peale rohkem kulunud aega nii mõnegi minuti või paarikümne minuti jagu. Kui see sind ei morjenda, siis palju õnne – oled saanud soodsa sülearvuti.

Pea sama hinnaga müüdava Asus X551MAV tunduks samuti hea pakkumisena, kui poleks seda Lenovot. Pannes need kaks kõrvuti, on keeruline soovitada Asust, sest Lenovo annab sama jõudluse juures lisavõimalusi. Plaadilugeja ja üks lisa USB-pesa on Lenovot ostes justkui maast leitud. Asus on valge ja nägus, aga kui juba raha lugema hakata, siis peaks puhta rumal olema, kui oma

raha eest paremat ei tahaks saada. G30-50 seda ka pakub. Selle hinnaga mõnda teist uut garantiiga arvutit sa nii naljalt leida ei pruugi.

Võib vaielda, või õigemini, mis seal ikka nii väga vaielda, tegelikult on fakt on see, et kahe aasta pärast on see arvuti jäänud nõrgaks ja ei saa enam sinu kasvanud vajadustega ning järjest keerukamaks muutuvate veebilehekülgedega sujuvalt hakkama. See on kõige odava pakkumise võtmise peidetud hind. Selle, mille sa jätad maksmata praegu, maksad sa kunagi hiljem.

Ent kui sa juba mingil põhjusel kõige-kõige odavamate arvutite poole oled sunnitud vaatama, siis võta pigem see Lenovo. Senikaua, kuni sul sellest rõõmu on, saad sa sellega teha enam kui konkurentide arvutitega.

Odav sülearvuti on alati järeleandmine milleski, ent see siin on odavatest parim valik

KOKKUVÕTE

Odavatest arvutitest parim, siin ei ole silmnähtavalt koonerdatud. Jõudlust võiks rohkem olla, ent selle raha eest on tegemist väga tubli arvutiga.

HINNE

Teadliku kasutaja valik

Selle arvuti puhul on selgelt näha, mille eest sa maksad: koostekvaliteedi, ekraani, jõudluse ja võimaluste eest. Korpus on tugev, tagantvalgustusega klaviatuur on samaaegselt nii ilus kui ka praktiline.

Puutetundlik Full HD ekraan on hea värvi-eesitusega. Ekraan on volditav 360 kraadi, nii saab arvuti panna laual serviti püsti seisma või kasutada seda tahvlina, klaviatuur allpool.

Yoga 2 on testi ainus hübriidkõvaketta-ga arvuti. Tavapärasele kõvaketale on lisatud andmeid puhverdav 8 GB SSD osa, mis annab kiirusevõidu traditsioonilise kõvaketta-

Lenovo Yoga 2

Hind: 849 €

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

ga võrreldes.

Arvuti jõudlus on hea, pilditöötlust ja videoreedigeerimist saab sellega ka teha, kuid võimsaks tööjaamaks U-tähisega protsessoriga sülearvutid mõeldud pole. Sa võid hakata puudust tundma veel ühest USB-pesast,

sest kui oled külge ühendanud hiire ja välise kõvaketta, ei ole sul enam kuhugi USB-kõla-reid torgata.

Kas Yoga 2 on oma hinda väärt? On, kui vaadata disaini ja funktsionaalsust.

KOKKUVÕTE

Kallis, ent kvaliteetne arvuti kasutajale, kes oskab pakutavat hinnata. Suurt kuvarit pole vaja, sellega saab kõik tööd tehtud. Liideseid võiks rohkem olla.

HINNE

Traditsiooniline sülearvuti

ProBooki puhul torkab silma traditsioonilisus: nupud on seal, kus nad peaksid olema (vrld mõnede arvutite küljele asetatud siselülitamisnupp), klahvid on eraldiseisvad (vrld ühendatud PgDn/PgUp ja nooleklahvid) ning mis paljude jaoks kindlasti väga oluline – puuteplaadi klahvid on normaalselt klõpsatavad, mitte suure plaadi osad. Äriklassi arvutina müüda-val ProBookil on ainsana ka sõrmejäljelugeja, kuid viletsa lahetusvõimega ekraan.

Erkaan on ka ainus kehv omadus, kõiges muus on arvuti hea. Klaviatuur on kindel,

HP ProBook 455

Hind: 499 €

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

puuteplaati ja nupud töötavad hästi, arvuti on kiire. See on selline arvuti, millega pole vaja harjuda. Võtad ja töötad. Teised arvutid on õhemad, kergemad, ilusamad, aga paljudel tuleb hakata harjuma puuteplaadiga, mitmetel on klaviatuur ja korpus painduv. ProBook

on vana hea läbiproovitud sülearvuti.

Igapäevaseks kaasas tassimiseks on see ebamugav kolmnurkse aku pärast. Aku töötab arvuti tagumise osa kõrgemale ja kirjutamiseks võib see mugavam olla, kuid kotis võtab see asjatult palju ruumi

KOKKUVÕTE

Sülearvuti neile, kellele moodsad vigurid ei meeldi. Siin on kõik harjunult endistviisi. Arvuti nagu ankur, teeb tööd nagu loom.

HINNE

Stiilne ja lahe

M30 südameks on madala voolutarbega i5 protsessor, mille TDP (Thermal Design Power) on vaid 15 vatti. M30 sisuliselt veidi kopsakam ultrabook.

Jõudluse osas on M30 tubli, jõudlust on piisavalt kontoritööks, muusika-filmide ja koduse pilditöötluse jaoks ning isegi mõnede mängude mängimiseks, sest Intel HD4400 graafikakiip on arvestatava jõudlusega.

Korpus ei ole nii stabiilne ja tugev kui Yoga 2-l ning M30 jõudlus on väiksem, kuid nende hinnavahe on mitusada krooni, nii et kui sul pole tarvis väga võimsat õhukest sülearvutit,

Lenovo M30

Hind: 549 €

Müügil: Flex

Tehniline info: vaata testi lõpust

siis on M30 isegi parem valik. Teisest küljest ei ole M30 sama unikaalne kui Yoga 2.

Koormusega töötav arvuti väga kuumaks ei lähe, selle eest tuleb jällegi tänada madala voolutarbega kiibistikku ja protsessorit. Küll aga ootaks, et arvuti aku kauem kestaks, kui

see meie testidest välja paistis. 1080p filmi jätkuva vaatamise ajaks saime testis 3 tundi ja 40 minutit. Midagi vähemnõudlikumat tehes aku kasutusaeg pikeneb, nii et kaks pooleistunnist loengut saab sellega ülikoolis ilma saba seina pistmata ära istuda küll.

KOKKUVÕTE

Jõudluselt ja võimalustelt keskmine, aku võiks parem olla, kuid arvuti on vaieldamatult ilus ja stiilne.

HINNE

Kompaktne kodukino

Pavilion 13 x360 on väike, kerge, hea jõudlusega. Arvuti on mõeldud mitte ainult kontoritööks, vaid ka filmide-piltide vaatamiseks. Pavilioni nimes olev tähistus x360 viitab sellele, ekraani saab keerata arvuti põhja alla, muutes sülearvuti justkui paksuks tahvelarvutiks. Loomulikult saab ekraani jätta ka vahepealseisse asendisse, voltides arvuti justkui telgiks ja asetades selle servade peale lauale seisma.

Kuna ekraan on puutetundlik, siis saab arvutit filmi- või muusikarežiimis sõrmega juhtida. Teistpidi volditud arvuti lukustab nn

HP Pavilion 13 x360

Hind: 599 €

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

tahvli- ja telgirežiimis klaviatuuri automaatselt, nii et kogemata klahvide vastu minnes pole võimalik midagi paigast ajada. Ent kuidas sel juhul muuta helivaljust? HP on helivaljuste regulaatori toonud korpuse küljele. Kõlarid on kitsa heliulatusega, kuid väikese

corpuse kohta head. Madalamatel helidel on isegi teatav bassine iseloom.

Ent kui sa pole suurem asi filmivaataja või sul on selleks suurem teler või kuvar, siis ikkagi on see arvuti ilma kavalat ekraani arvestamata üsna tore ost.

KOKKUVÕTE

Hea ekraaniga arvuti, mille saab laual keerata just täpselt sellisesse asendisse, nagu sulle meeldib. Kaasas kandmiseks mõnusalt väike.

HINNE

Natuke seda, natuke teist

Selle aastases testis on vaid paar-kolm arvutit, mida võiks kooli- ja kontoritööle lisaks ka mängimiseks pruukida ja Asus X552CL on üks neist. Ordi Endurole see vastu ei saa, ent tervet rida mängu saab jookutada küll.

Samasse hinnaklassi jääb ka Dell Inspiron 15, mis kõiges muus peale mängimise ületab Asust. Kui aga koolitöö kõrvalt tahaks aegajalt ka mõne mängu käima tõmmata, siis on Asus parem.

Disain ei ole kuigi pilkupüüdev ja USB-liideseid on kõigest kaks. Terabaidine kõvaketas ja 6 GB mälu on mänguri jaoks oluli-

Asus X552CL

Hind: 468 €

Müügil: OnOff

Tehniline info: vaata testi lõpust

sed. Päris mänguarvutiks seda ikkagi osta ei tasuks, GeForce 710M ei ole tulevikukindel graafikakaart.

Ühe Tartu-Tallinna bussisõidu peab aku vastu, ent pool päeva ilma laadimata loengutes ei käi. Testitabelist nähtub, et ühe konk-

reetse jõudlustestiga ilmnes sel arvutil probleem, kuid see on anomaalia, kasutamises ei olnud aeglasemaks jäämist või komistamist kordagi tunda.

Valik Delli ja selle Asuse vahel on isiklike eelistuste asi. Delli kasuks räägib aku.

KOKKUVÕTE

Ei ole päris mänguriarvuti, aga ei ole ka soodne rahvaarvuti. Testivõitjaga paljuski sarnane, ent aku on nõrgavõitu.

HINNE

Tahvel või sülearvuti?

Switch 10 on hübriid: puutetundlik ekraan on eemaldatav ja tahvelarvutina kasutatav. Operatsioonisüsteemiks on Windows 8.1, kõik Windowsi programmid lähevad tööle. Seda muidugi eeldusel, et sa neid installida saad.

Nimelt ei ole Switch 10 sees tavaline kõvaketas, vaid 32 GB eMMC flash-mälu. Pärast värsket installi on kasutaja andmete jaoks vaba 15 GB. eMMC on aeglasem kui SSD, kuid kiirem kui tavaline kõvaketas. Kiiruse üle kurta ei saa, kuid ruumiprobleem asub kimbutama üsna kiirelt. Kopeerid kettale paar filmi või portsu muusikat, installid mõned

Acer Aspire Switch 10

Hind: 349 €

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

programmid ja ongi ruum otsas.

Jõudluse osas Switch 10 medaleid ei võida, kuid mis sellest, eelkõige on tegemist veebibrausimise, meediatarbimise ja kirjutamise seadmega. Kui tahad mängida või pilditöötlust teha, vaata mujale.

Tänu oma soodsale hinnale on Switch 10 arvestatav nišitood. Põhiarvutiks ei sobi, aga kui on vaja seadet, mida kooli või, miks ka mitte, reisile kaasa võtta, siis on see arvuti selle testi valikust kindlasti üks mõistlikemaid, sest aku kestab kaua ja ekraan on hea.

KOKKUVÕTE

Odavam viis hankida Windowsiga tahvelarvuti. Tahad, kasutad tahvlina, tahad, kasutad sülearvutina. Ruumipuudus on kahjuks tõsine probleem.

HINNE

Odav ja suur

Suur ja üliodav X551MAV on saadaval nii valge kui mustana. Sama odav Acer Aspire on igapäevaseks tööks väike, kuid sellega on hea koolis käia, X551MAV aga võiks olla pigem kodus laual.

Jõudluselt on odavad arvutid võrdsed. Asus saab elementaarsete asjadega hakkama. Veebis surfamine, kirjatöö tegemine ja muusika kuulamine ei käi üle jõu, ent nõudlikumad tööd, suuremahulisem pildi- või videotöötlus võtavad arvuti nõksutama. Ostes selle arvuti peaksid olema kindel, et sinu vajadused piirduvad lihtsate asjadega – loed e-

Asus X551MAV

Hind: 279 €

Müügil: Flex, Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

kirju ja kasutad kontoritarkvara.

Hoolimata suurest korpusest ei ole arvutil plaadilugejat. Enamuse ajast on arvuti laual täiesti vaikne, ventilaator lülitub sisse haruharva. Plaadilugeja puudumine ning väiksem liidestite ning nende jaoks vajalike komponen-

tide arv annab kaaluvõitu, vahe Lenovo G50-30ga on paarsada grammi. See on ka ainus Asuse eelis, sest kõiges muus on G50-30 Asusest üle. Kahtlemata on valge Asus ilus, ent rangelt majanduslikust seisukohast võttes on Lenovo soodsam ost.

KOKKUVÕTE

Lihne ja nägus arvuti, odavamalt uut arvutit enam ei saa. Ometigi on puudu mõned lisavõimalused, mida konkurendid sama hinna eest pakkuda suudavad.

HINNE

Netbookide mälestuseks

Väike ja kompaktne E3-111 tekitab see kiusatust neis, kes otsivad sülearvutit eelkõige selleks, et seda hommikul kotti pista ja sellega käia koolis, tööl ja külas. Vähem kui 300 euro eest saab väikese, normaalse klaviatuuri ja puuteplaadiga arvuti.

Tasuta lõunaid pole olemas ja kui arvuti on väike ja odav, siis on selge, et on tehtud järeleandmisi. Lihtsa tööga, referaatide kirjutamisega, Excelis tabeli täitmise ja Wikipedia sirvimisega saab arvuti hakkama, kuid nõudlikumad asjad käivad üle jõu. Nõudlike asjade alla käivad ka moodsad veebilehed, mille

Acer Aspire E3-111

Hind: 279 €

Müügil: Elion

Tehniline info: vaata testi lõpust

dünaamiliselt laaditavad ning muutuvad elemendid.

Filmidega saab arvuti vabalt hakkama, 1080p ei ole probleem, kuid niipea kui ärkab mõni suurem taustaprotsess, näiteks viiruse-tõrje, hakkab kasutajaliides nõksutama.

Flex 2 on suurema ekraaniga ja avarama klaviatuuri tõttu mugavam, kuid Aspire on vaikne. Flex 2 undab peaaegu kogu aeg, Aspire E3-111 teeb seda väga harva. 7 W voolutarbega kiibistik teeb arvutist ideaalse kodusse meediakeskuse.

KOKKUVÕTE

Väike ja nõrk sülearvuti, mis sobib konspekterimiseks ja kergemaks tegevuseks, kuid mis tõsiseks tööarvutiks jääb nõrgaks.

HINNE

Väheste vajadustega kasutajale

Ordi on valinud ohtrate liidestega tooriku, USB-porte on lausa neli. Sarnaselt G50-30ga on korpus pretensioonitu. Mõlemal on vana tüüpi puuteplaadi nupud ja korralik klaviatuur. Erinevus nende sama palju maksva arvuti vahel on välimuses ja liidestete paigutuses. Ordil on eraldi mikrofon- ja kõrvaklaapi pesad, Lenovol on kombineeritud pesa.

Arvutitootjana on Ordi mõistnud, et arvutiga kaasa antav tarkvara ei ole mitte lisaväärtus, vaid enamuse ostjate jaoks praht, millest nad ei oska vabaneda. Ordi arvuti tuleb kaasa ainult F-Secure. See on arvuti,

Ordi eco 151CH+

Hind: 269 €

Müügil: Ordi

Tehniline info: vaata testi lõpust

mis ei hakka käivitamisel sulle miljonit pakumist kuvama ning mis ei sunni sind paari päeva pärast mõnele IT-pädevale tuttavale helistama.

Meeles tuleb pidada seda, et arvuti jõudlus on keerulisemate asjade jaoks nadvõitu.

Referaate saab kirjutada ja materjali otsida, samuti filme vaadata, ent keerulisemate asjade jaoks arvutil jõudu ei jätku. Probleemi suurendab see, et arvutil on vaid 2 GB operatiivmälu. Lenovol on sama hinna juures juba 4 GB.

KOKKUVÕTE

Kui mälu oleks rohkem, võiks arvutit julgelt kas või patriotismi pärast soovitada. Paraku on 2 GB baaskonfiguratsioon tänapäeval vähe.

HINNE

Ei saa mitte vaiki olla

Flex 2 on volditav arvuti, ent kui HP Pavilion 13 x360 käib tahvliks kokku, siis Flex 2 jääb telgiasendisse.

Arvuti on kerge ja õhuke ning see sobib ka igapäevaseks kooli/tööle kaasa võtmiseks. Kõvaketta ja operatiivmälu maht on ka konkurentidega võrreldav, kuid asi, mis kasutamiskogemusele põntsu paneb, on nõrk protsessor.

AMD-l on tootevalikus häid hinna-jõudluse suhtega protsessoreid, kuid E1 6010 ei ole seda sugugi mitte. Nõrk protsessor ei saa hakkama vähegi nõudlikemate asjadega. Of-

Lenovo Flex 2

Hind: 399-499 €

Müügil: Elion, Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

fice - ükskõik, kas Libre või Microsoft Office käib ja veebi saab sirvida, ent kõik äkilisemad protsessid võtavad hinge kinni. Isegi Spotify veebilpleier võtab jõnksutama. Ventilator töötab enamuse ajast, sest isegi Windows-i majapidamisteenuste ja taustaprotsesside

Aga ehk hoopis kasutatud arvuti?

haldamine on nii suureks koormaks.

Idee poolest on Flex 2 tore ja hind rahakotisõbralik, aga sa ei saa isegi kodus mugavalt filme vaadata, sest ventilator vuhistab pidevalt. Sama häda on loengus konspekterimisel - taustaks kostab rahutu sahin.

KOKKUVÕTE

Kui tahad volditavat arvutit, siis osta parem Pavilion 13 x360 või kogu veel veidi raha. Flex 2 ei ole just kõige õnnestunud mudel.

HINNE

Endine tippklass

Kui eesmärgiks on soetada pigem mõistlik koduarvuti, mitte igapäevaselt ringitassitav konspekterimise arvuti, siis on kasutatud äriklassi Dell suurepärase valik. Miks? Aga sellepärast, et 350 euro eest saab Full HD ekraanilahutuse, neli USB-pesa, ID-kaardi lugeja, DisplayPort liidese, eSATA ja FireWire. Ahjaa, ja automaatse klaviatuurivalgustuse. Sellest võib sama hinnaklassi uute arvutite puhul ainult unistada.

Nagu ThinkPad T410, on ka Dell riistvara poolest paari põlvkonnaga maas, ent kuna tegemist oli kunagiste tippkomponentidega,

Dell Latitude E6510

Hind: 350 €

Müügil: Elektroonika 24

Tehniline info: vaata testi lõpust

on need igapäevase töö jaoks endiselt piisavalt kiired.

Vanematel sülearvutitel on kaks valukohta: kõvaketas ja aku. Selle Delli aku peab umbes kolmveerand tunnikest. Kodus ühest toast teise jalutamiseks piisab, kohvikus is-

tumiseks mitte. Aku ja kõvaketta vahetamine läheks maksma umbes 150 eurot. Ent kui sa raatsid veel selle väljamineku teha, on sul komplekt, mis teenib sind tõenäoliselt veel mitu head aastat paremini kui odav ja vilets algtaseme sülearvuti.

KOKKUVÕTE

Kasutatud arvuti ostmine on risk, ent äriklassi arvutid peavad paremini vastu kui odavad ning neil on väga head laiendusvõimalused.

HINNE

H I N D E T A

Vana tuntud tegija

Odav, kasutatud, kuid heas korras äriklassi arvuti on tihtipeale mõistlik ost. Selle T410 saab juba ostes koos SSD-kettaga. Arvuti protsessor on mitu head põlvkonda vana, kuid arvutis puuduv prahtvara ning siin on Windows 7, mitte Windows 8.

Kuna tegemist on äriklassi mudeliga, siis on riistvara igapäevaste tegevuste jaoks pädev. Vingemad veebilehed ja veebist Full HD video vaatamine võib osutada problemaatiliseks, samas otse kettalt maha mängimisega ei ole probleemi.

Arvuti hind on võrreldav praegu poest

Lenovo ThinkPad T410

Hind: 320 €

Müügil: Elektroonika 24

Tehniline info: vaata testi lõpust

saada olevate odavate algtaseme sülearvutite omale, samas kui T410 koostekvaliteet on neist üle. Korpus on tugev, magneesiumsulamist raamiga, hinged on metallist ning pea kõik jupid on veebist tellitavad ja ise asendatavad.

Üheks äriklassi arvuti ostmise eeliseks ongi see, et ka aastaid hiljem on sul võimalik leida arvuti osade väljavahetamiseks komponente, samal ajal kui kolme aasta tagusele odavale sülearvutile ei viitsi isegi tootja enam varujuppe valmistada.

KOKKUVÕTE

Hea koostekvaliteet, head laiendusvõimalused ja juba kaasa antav SSD. Seda sorti kasutatud arvuteid liigub päris ohtralt, hoia silmad lahti.

HINNE

H I N D E T A

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

	Deil Inspiron 15 (3542)	Acer Aspire V3 371	Ordi Enduro I455V5+	Lenovo IdeaPad G50-30	Lenovo Yoga 2	HP Probook 455	Lenovo M30	HP Pavilion 13 x360	Asus X55ZL	Acer Aspire Switch 10	Asus X551M	Acer Aspire E3-111	Ordi eco 151CH+	Lenovo Flex 2	Dell Latitude E6510	Lenovo T410	
Operatsioonisüsteem	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 8.1	Windows 7	Windows 7	
Ekraan	15,6", 1366 x 768	13,3", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	13,3", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	13,3", 1366 x 768	13,3", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	10,1", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	11,6", 1366 x 768	15,6", 1366 x 768	14", 1366 x 768	15,6" 1920 x 1080	14", 1440 x 900	
Protsessor	Intel i3-4030U 1,9 GHz	Intel i5-4210U 1,7 GHz	Intel i3-4000M 2,4 GHz	Intel i5-4200U 1,6 GHz	Intel i5-4200U 1,6 GHz	AMD neljatalu 48-4500M	Intel i5-4200U 1,6 GHz	Intel i3-4030U 1,9 GHz	Intel i3-3217U 1,8 GHz	Intel Atom Z3745 1,33 GHz	Intel Celeron N2830 2,16 GHz	Intel Celeron N2830 2,16 GHz	Intel Celeron N2830 2,16 GHz	AMD FI (G)10 1,35 GHz	Intel Core i7 Q740 1,73 GHz	Intel Core i5 M520 2,4 GHz	Intel Core i5 M520 2,4 GHz
Kõvaketas	500	500	120	500 + 8	500	48-4500M	500	1000	1000	32	500	500	500	500	250	80	80
Mälulü (GB)	4	4	8	8	8	4	4	8	6	2	4	2	2	4	4	4	4
Graafika kaart	Intel HD 4400	Intel HD 4400	Intel HD 4600 / Nvidia GeForce 840M	Intel HD 4400	Intel HD 4400	AMD Radeon HD 7640G	Intel HD 4400	Intel HD 4400	Nvidia GeForce 710M	Intel HD	Intel HD	Intel HD	Intel HD	AMD Radeon M2	Nvidia NVS 3100M	Intel HD	Intel HD
LAN/WLAN/Bluetooth																	
USB	2 x USB v2.1 x USB v3	1 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.2 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	1 x USB v2.1 x USB v3	1 x USB v2.1 x USB v3	1 x USB v2.1 x USB v3	1 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	3 x USB v2.1 x USB v3	2 x USB v2.1 x USB v3	4 x USB v2	4 x USB v2	4 x USB v2
Videoväljund	HDMI	HDMI	VGA, HDMI	VGA, HDMI	HDMI	VGA, HDMI	HDMI	HDMI	VGA, HDMI	miniHDMI	VGA, HDMI	HDMI	VGA, HDMI	HDMI	VGA, DP	VGA, DP	VGA, DP
Optiline seade	jah	ei	jah	jah	ei	jah	ei	ei	jah	ei	ei	ei	jah	ei	jah	jah	jah
Muu			eSATA, SSD-kõvaketas		8 GB SSD puhver, klaviatuuril ja puutetundlik ekraan	sõrmejäljelugeja		volditav ja puutetundlik ekraan		eMMC väikemälu, puutetundlik ekraan			puutetundlik ekraan		eSATA, Firewire, ID-kaartilugeja, ExpressCard 54, sõrmejäljelugeja, klaviatuurilugeja	SSD-kõvaketas, WAN, ExpressCard 34	
Mõõtmed (cm)	38,1 x 26,8 x 2,6	32,7 x 22,8 x 1,9	37,5 x 25,6 x 2,28	38,4 x 26,5 x 2,5	33 x 22 x 1,7	37,5 x 25,6 x 2,28	33 x 23 x 2,2	33,3 x 22,9 x 2,2	38 x 25 x 3,4	17,7 x 26,2 x 0,9	38 x 25,1 x 3,6	29,1 x 21,2 x 2,1	29,1 x 21,2 x 2,1	34,3 x 25,5 x 2,2	37,4 x 25,3 x 3,2	33,5 x 23,9 x 3,2	33,5 x 23,9 x 3,2
Kaal (kg)	2,4	1,5	2,4	2,5	1,4	2,4	1,8	1,95	2,45	1,17	2,15	1,3	1,9	1,9	2,51	2,27	2,27
3DMark Vantage	P3181	P3434	P7733	P772	P4185	P2651	P3365	P3471	P4355	P695	P723	P540	P722	P7204	P126	P169	P169
PCMark 8 Home	1971	2178	2382	1190	2295	1560	2138	2029	1609	1236	1162	1174	1198	1041	1946	1658	1658
Veeb, Jungle-Pin (sek)	0,36	0,33	0,33	0,52	0,36	0,39	0,33	0,36	0,37	0,56	0,51	0,51	0,52	0,58	0,35	0,36	0,36
Veeb, Amazonia (sek)	0,13	0,12	0,13	0,16	0,15	0,14	0,13	0,13	0,14	0,18	0,16	0,17	0,16	0,18	0,13	0,13	0,13
Kriptamine (sek)	6,2	5	3,7	9,2	4,8	6,7	5,1	5,6	6,5	8,5	11	9	8,8	12	7,3	5,1	5,1
Mängimine (k/s)	15	15	18	7,2	24	16	15	16	16	7,7	7,2	7,1	7,1	9,4	13	4,4	4,4
Videoveetlus taasesitus (k/s)	30	30	30	30	30	30	30	30	4,5	30	30	30	30	30	30	30	30
Videoveetlus kodeerimine (ms)	178	139	135	396	139	197	144	173	193	273	405	407	386	620	160	189	189
Forobottlus (sek)	1	0,8	0,8	2,6	0,8	1,3	0,87	1	1,2	2,4	2,6	2,8	2,6	3,8	0,9	1	1
PCMark 8 testitöö	3816,00	3738,00	3216,00	5007,00	3401,00	4025,00	3610,00	3711,00	3911,00	4615,00	5127,00	5204,00	4942,00	5805,00	3801,00	3432,00	3432,00
Akuteest	4,37	5,44	3,22	4,38	5,05	5,39	3,40	5,08	2,40	5,15	3,51	4,29	4,38	3,23	48,00	1,24	1,24
Hinne	5	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Kohit	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7-8.	7-8.	9-11.	9-11.	9-11.	12-13.	12-13.	14.	14.	14.	14.
Hind	459-499	599-659	699	269	849	499	549	599	468	349	279	279	269	399-499	350	320	320
Muugi	Elion, Flex	Elion, Euronics, Klick	Ordi	Elion, Euronics	Klick	Klick	Flex	Klick	OnOff	Klick	Flex, Klick	Euronics	Ordi	Elion, Klick	Electroonika 24	Electroonika 24	Electroonika 24

ONOFF

KOOLIKUULA

15.6"

Intel Core i5-4210U

graafika: NVIDIA GeForce 820M

muutmälu: 4 GB

kõvaketas: 1000 GB

Win 8.1 64 bit

Nordic klaviatuur, DVD Drive

599 €

TAVAHIND 799 € 200 €

SÄÄST

Dell Inspiron 15 3542
(i5) Black

15.6"

Intel Pentium N3530

muutmälu: 4 GB

kõvaketas: 750 GB

Win 8.1

439 €

TAVAHIND 499 €

60 €

SÄÄST

TOSHIBA

Toshiba Satellite
L50-B-1DZ

15.6"

Intel Core i3-3217U

graafika: NVIDIA GeForce 710M

muutmälu: 6 GB

kõvaketas: 1000 GB

Win 8 64 bit

DVD

469 €

TAVAHIND 649 €

180 €

SÄÄST

ASUS
IN SEARCH OF INCREDIBLE

ASUS X552CL-SX134H

Tallinn Sikupilli, Tähesaju, Mustika • Tartu Lõunakeskus • Narva Fama • Saaremaa Auriga

KAMPAANIAHINNAD KEHTIVAD kuni 30.09.2014 või kuni kaup jätkub

Tasuta teejuht: kas viib metsa või sihtkohta?

Ei saa öelda, et autonavigaatorite maailmas poleks vahepeal midagi juhtunud. Kui paar aastat tagasi võis rääkida, et nüüd on ka nutitelefonides olemas populaarsed autonavid, mis kokkuvõttes maksavad vähem, kui eraldi seade, siis nüüd võiks öelda, et uus ajastu on jälle käes. Autonavide tarkvarad ei maksa nutitelefonis enam midagi!
Või peaaegu mitte midagi.

Kas tasuta lõunad on aga päriselt olemas? Ja kui on, siis kas need kõlbavad ka süüa või oleme võõral maal nende Sussaninite juhatusel kohe kuskil tupikus? Seda [digi] seekord prooviski.

iOS-is on olemas Apple'i enda Maps, mis on küll aja jooksul peale väljatulekut paranenud, kuid vigu leiab endiselt. iPhone'i omanikud saavad aga tasuta alla laadida ka Google Mapsi, mis teeb nende elu sama heaks kui kõigi Androidiga telefoniomanikel - isegi *offline*-kaarte saab omale iPhone'i laadida ja andmesidele peab lootma välismaal liikudes vaid korra teekonda arvutades.

Androidile on valikuid palju, aga kõige põhilisem on muidugi Google'i enda Maps ja Navigation. Mapsis otsid sihtkoha välja, arvutad teekonna ja lased Navigatio- ni rakendusel end eestikeelsete hääluhu-

tega kohale juhatada. Rõõmu jagub palju, sest navigeerimisel arvestatakse ka liiklusinfoga, mis näiteks Eestis on üsna täpne. Maailma suuremates linnades muidugi on see eriti oluline näiteks õigeaks ajaks lennujaama jõudes.

Kuid meil on müügil ka olematust tuurusast kiiresti kümnele protsendile lähenev ja populaarsust võitev Windows Phone. Valdavalt ostetakse Microsofti platvormiga Nokia telefone, sest teistel tootjatel on neid vaid üksikuid mudeleid. Nokia aga täiendab Windowsiga telefone oma HERE kaardi- ja navigeerimiserakendustega. Need on üsna head. Kuigi - vigu leidub ka.

Nokia kaardirakendused on tasuta kogu maailma ulatuses ja alla saab laadida ka tasuta kaarte, seega igatpidi tarbijasõbralik. Hääl on puhtas eesti keeles juhen-

damas. Et aga mitte unustada teisi vabavarsid, eriti aga OpenStreetMapi nii-öelda navigeerimise lipulaeva OSMAndi, panime ka selle valikusse.

OSMAnd on väga paljude seadistusnuppudega, tõeline navigatsiooni-Linux. Erinevate kaardikihtide ja võimalustega võib see tunduda kohati isegi liigagi keerulisevõitu, aga kohati on siiski see ülima detailsuse ja täpsusega navigeerimiserakendus.

Ülim detailsus ja täpsus aga võivad endiselt mõnes vähemkätavamas kohas asendada suurte valgete laikudega, mis rahvakaardistajate tehtava projekti juures on paratamatu. Aga olukord on OpenStreetMapiga väga palju paranenud just viimastel aastatel, nii et ka seda lahendust saab suures osas juba usaldada.

KAIDO EINAMA

OsmAnd teab kõige paremini

Tasuta OsmAnd-iga saab alla laadida kümme faali, aga ega tasuline versioon ka kallist pole – vaid mõni euro. OsmAnd oli juba aastate tagant hea kaardirakendus, kus võis erinevate pakkujate kaarte üksteise otsa laduda ja poolläbipaistvaks teha. Navigeerimine oli küll siis veel natuke puudulik. Aga nüüd on olukord parem.

OSMAnd juhataas Räpinasse 245 km pikkuse teekonnaga (aeg 3:25). Eesti kaart tuli enne alla laadida. TTS (Text to Speech ehk tekst-kõneks sünteeshääli) juhendab suurte pausidega, mis kiiretel ümberreastumistel või mitme pööranguga järjest ei kipu järgi jõudma. Kasutatavad Openstreetmapi kaardid on aga kohati ülimalt detailsed.

Paraku firmanimed järgi pole olukord nii roosiline – riidepoodi Kadaka tee kandis ei leitud. Samas pakkus OsmAnd Lauluväljaku lähendamiseks ainuõige tee: aega kulus vaid 3 minutit, teepikkuseks tuli 2,52 km. Sellepärast, et OsmAnd leidis ainsana otsetee ja juhataas lähima Oru värvani, mitte merevärvani, nagu teised. Õige ka, sest lauluväljak polnud märgitud mitte merevärvate juurde,

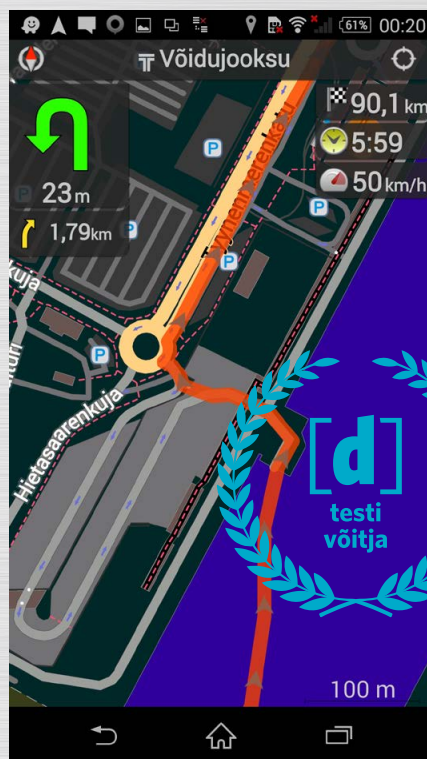
vaid laulukaare kohale ja Oru värvatest ulatus sinna teejupp kõige lähemale. Ka Raekoja platsi juurde juhataatakse õigesti.

Müürivahe-Rüütli-Rataskaevu kaar on viimase aja teesulgemiste järgi üsna õige tee. Kuhugi Müürivaheesse soovitatakse toppama jääda, mis on linnulennult Raekoja platsile lähedal. Edasi käi jala.

Soomes minekuks aga tuleb alla laadida Soome kaart: 315 MB. Aeg koos praamiga on 5:59 ja vahemaa 90,1 km. Tallinnas juhataatakse terminali värvasse väga õigesti, isegi sadama territooriumil liikumine on täpne ja meretee samuti. Soomeski on kõik korrektned.

Eesti keele pakki paraku OsmAndil pole. Samas on rakendus kõige rohkem seadistatav: saab panna kordama teateid, lasta ette lugeda tänavanimedid ja hoiatusi, lisada kaalu piirangu, et näiteks veoautoga juhtida jne.

OsmAnd võitis meie testi sellepärast, et kaardi- ja navigeerimistäpsus olid tal kõige paremad ja see ju ongi navigeerimise juures kõige olulisem. Samas on tal aga ka miinuseid, nii et võib vabalt eelistada ka mõnda teist testis olnud navitarkvara.

KOKKUVÕTE

Puhtalt navigeerimise seisukohalt parim rakendus testititest, aga kasutajaliides on paras peavalu. Kõige rohkem võimalusi seadistamiseks.

HINNE

Google Maps on lihtne

Google omandas Waze'i, kus inimesed teetaktistustest, ummikustest ja isegi politseipatrullidest teada annavad. Google Maps ise kasutab sedainfot, aga vaid osaliselt. See on siiski navigeerimistäpsust Androidi vaikimisi navirakenduses oluliselt parandanud. Olukord oleks väga hea, kui poleks mõnda ebameeldivat viga.

Räpinasse leidis Google tee, mille pikkus on 247 km ja aeg 3:14 ilma liikluseta, 3:17 aga liiklusega arvestades. See on üllatav, sest liiklusinfot Nokia lubas pikemat aega kohalejõudmiseks. Liiklusintsident Tartu maanteel kohe enne Tartut oli Mapi arvutustesse sisse arvestatud Waze'i andmeid kasutades. Samuti olid teetööd enne Mäo risti ajaarvestusse võetud, samuti Waze'i kasutajatelt.

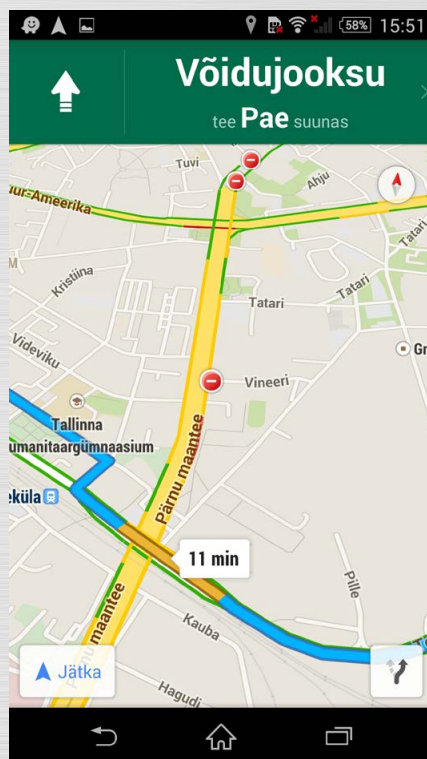
Riidepoe Kadaka teel Google Maps leidis, aga täpsustada tuli otsingus ka linna, muidu juhataati Saksamaale. 18 minutiga kohale, 12 km teed, kuid teekond teeb lõpus kummalise haagi, jättes Kadaka teele tehtava parempöörde Tammsaare teelt valikust välja ja manööverdades väikese ringiga kohale sisekvartalist. Lauluväljaku leiab Google Maps

ilusti, teeb sama haagi kui Nokia ja juhatab kohale (liiklusega arvestades) 8 minutiga 4,4 km pikkusel teel.

Google Maps allub ka Raekoja platsi provokatsioonile ja juhatab autoga otse väljaku Kadrioru kandist 10 minutiga (4,7 km). Silmaga pilgutamata juhataatakse otse platsile mööda Kuninga ja Kullassepa tänavat.

Soomes navigeerides hoiatatakse, et marsruudile jääb praamisõit. Aega pakutakse sõiduks 3 tundi 28 minutit ning vahemaaks 89 km. Autoga saab Google'i juhatusel õigesti D-terminali värvast sisse ja ka lahumine mandrilt on peaaegu selle kai juurest, kuhu Tallink tavaliselt otsad annab. Soomes aga liigutakse Lõnnrotinkatule mööda (kiniseid) kaiääri Länssatamas, mis pole turisti autole just sobilik marsruut.

Kaarti saab ka telefoni salvestada, kuid ainult tükikaupa ja see on tülikas just pikemal teekonnal. Eestis aga kaarti salvestada ei saa, kuid siin on meist enamusel niikuinii andmeside telefonis. Google Maps pakub ka mitut alternatiivset teekonnavarianti. Juhendab selges Eesti keeles.

KOKKUVÕTE

Androidi vaikimisi navirakendus on üsna hea ja kaart üsna täpne. Navigeerimisel esineb siiski kohati möödapanekuid, mis võivad probleeme tekitada.

HINNE

Waze: kõik sõidavad kõigiga koos

Kogukonna-navigatsioon on lõbus ja lihtne. Kogukond saab ka üksteisele nõu anda ja hoiatada. See ongi Waze'i tugevaim külg. Kaardiosa ja eriti navigatsioon oli rahvanavigaatoril nõrk, kuid nüüd on üllatavalt paranenud. Selles ei saa süüdistada Google'it, sest kohati navigeerib Waze omasoodu ja mõnikord isegi paremini.

Räpinasse juhatas Waze 252 km pikkusel teekonnal liiklusega arvestades 2 tunni ja 53 minutiga. Teel on kolm hoiatust ja kaks kergemat ummikut. Lisaks on ka politsei passimiskohad ära näidatud. Seda infot Google oma omandatud firmast Mapsi teenusesse näiteks ei võta.

Waze leidis Kadaka teelt vaid nime järgi riidepoe, kohalejõudmise aeg pakuti 15 minutit, teekond 10 km (koos liiklusega). Päril elus sai kohale 12 minutiga. Leiti ka Lauluväljak (aeg 7 minutit, teekond 3,5 km). Raevoja platsi juurde juhatakse 10-minutilise ja 4,9 km pikkuse teekonnaga. Suunakse Rüütli-Niguliste ristile. Selle katsega saab selgeks, et Waze ei kasutagi alati Google'i navigeerimisandmeid, vaid miskit enda oma. Pakutud

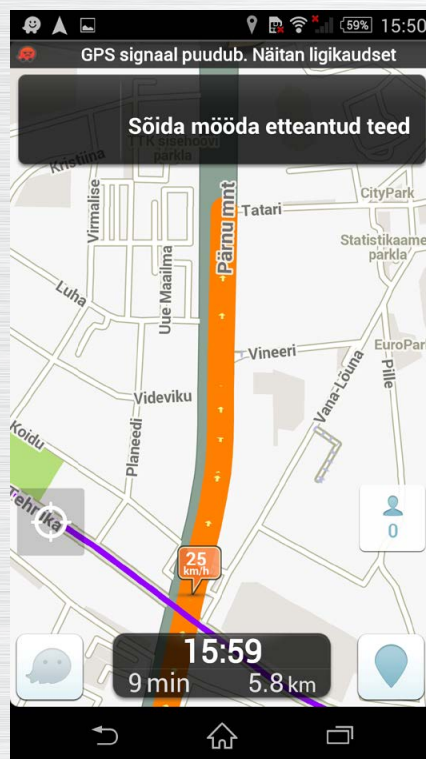
Kogukond saab maanteedel üksteisele nõu anda ja hoiatada, mis ongi Waze'i suurimad plussid

lõpp-punkt on loogiline lähenemisteele autodele suletud platsile ja täpsem kui Google'il.

Soome aga Waze ei juhata. Vastus on lihtne: ei leidnud marsruuti. Vesi jääb vahele.

Eesti keelt kahjuks Waze'il hääljuhtimises pole, kuigi läti ja leedu keel on ilusti esindatud. Reibas ingliskeelne häälu juhendab siiski korralikult. *Offline* kaarte pole ka, kaardid on hõredamad kui Google Mapsil (kohati aga ka täpsemad) ja majanumbreid pole Waze'i enda otsingus. Õnneks saab rakenduses valida ka Google'i otsingu ja siis on aadresse sama hästi kui Google'i enda teenusel.

Waze'il on probleeme, aga need inimesed, kes palju sõidavad, on tihti tema fännid. Ja neid inimesi tuleks kuulata.

KOKKUVÕTE

Sotsiaalne navitarkvara, mis teab teedel toimuvast väga palju. Pole eestikeelset hääljuhtimist, kuigi läti ja leedu keel on.

HINNE

Nokia HERE Drive+ elab Windowsis

Ühe selgeima ja konkreetseima häälujuhendajaga navigaator pakub häid allalaaditavaid kaarte (tasuta kogu maailmas) ja arvutab teekonna üldiselt üsna täpselt, kuid kohati esineb ka vigu.

Vead teevad teekonna pikemaks, eriti just Lõuna-Eestis. Ei ole pikem teekond ka parema teega, vaid mõnikord, näiteks Maantee-muuseumi kandis, juhatakse ringiga isegi mööda väikesid kruusateid.

Tallinnas on siiski enamuses kõik täpne ja korrektne. Meie esimese katsega Räpinasse pakuti teekonnaks 212 km otse (mis on HERE'i omapära - esialgu mingit otseteekonda pakkuda) ja peale väljaarvutamist 254 km ajaga 3 tundi 32 minutit.

Seedetest (kiirem, lühem, tasakaalustatud) valisime kiireima. Liiklusolude arvestamist ilmselt Eestis pole, kuigi HERE üldiselt oskab seda kasutada.

Teine katse - otsida ilma aadressita poe nime järgi riidepoodi Kadaka teel luhtus. POI-d ehk huvipunktid on Nokial kohati veel hõredalt esindatud.

Kolmandal katsel otsisime väga tuntud

huvipunkti Lauluväljakut ja see oli Nokial olemas. Paraku eelistati seekord suuremaid ja natuke ringiga minevaid teid. 10 minutit ja 3,5 km olid pakutud marsruudi parameetrid.

Veel üks provokatiivne katse: Raevoja plats vedas Nokiat alt. 11 minutiga juhutati 4,7 km pikkuse teega Kadrioru kandist otse jalakäijatele mõeldud Kullassepa tänavat pidi keset platsi. Siiski päril keset väljakut ei suunata, vaid käsib seisma jääda Raevoja kõrval Kullassepa otsas.

Käisime virtuaalselt ka Soomes ära. Nokia leiab praami ja pakub ajaks 2 tundi 59 minutit, teekonnaga 90,4 km. Soome sõiduks juhatakse kuskilt Petrooleumi tänavalt sadama territooriumile.

Siis tuleb sealt väljuda D-terminali värvasse (kust tegelikult sõidetakse sisse, et laevale pääseda) ja laev suundub Nokia HERE'i meelest Soome kuskilt Admiraliteedi basseini kanali äärest. Laevana pakutakse Tallinki, sest maale tullakse Länsisatamas. Soomes kulgeb kõik juba mööda õigeid teid.

Kui sul on Windows Phone, on HERE Drive ilmselt parim ja suht ainus variant.

HINNE

KOKKUVÕTE

Head allalaaditavad kaardid, aga liiga tihti teevad vead teekonna pikemaks kui see tegelikult olema peaks. Huvipunkte on kaartidel liiga vähe.

Apple Maps endiselt ajast maas

Tegemist on kiire, selge ja paraku ingliskeelse navigaatoriga. Kaardil aga puuduvad uuemad teed (näiteks Ülemiste liiklussõlm), kasutatakse seega natuke vanavõitu Tomtom kaarte.

Räpinasse juhatab iPhone nagu Nokia: 254 km pikkuse marsruudiga. 3 tundi ja 35 minutit on paar minutit kauem. „Paberite järgi“ lubab Apple'i kaardirakendus ka liiklusinfot arvestada, aga Eesti kohta ei paista liikluskihil midagi olevat. Lisaks põhimarsruudile pakub Apple'i rakendus ka kaks alternatiivi.

Riidepoodi nime järgi Apple'i rakendus ei leidnud, isegi lauluväljakut mitte. Raekoja platsile aga juhatab see rakendus 13 minutiga (4,7 km). Plats on märgitud kuhugi Mündi tänava suudmesse platsi servas ja Apple juhatab julgelt Vana-Posti tänavalt jalakäijatele lubatud Harju tänavale ning sealt Kullasseppa pidi Raekoja platsile. Autoga! Ega siin päästa ka iPhone'is Google Mapsi kasutamine, sest ka sel juhul jõuab autoga sinna, kuhu ei tohiks.

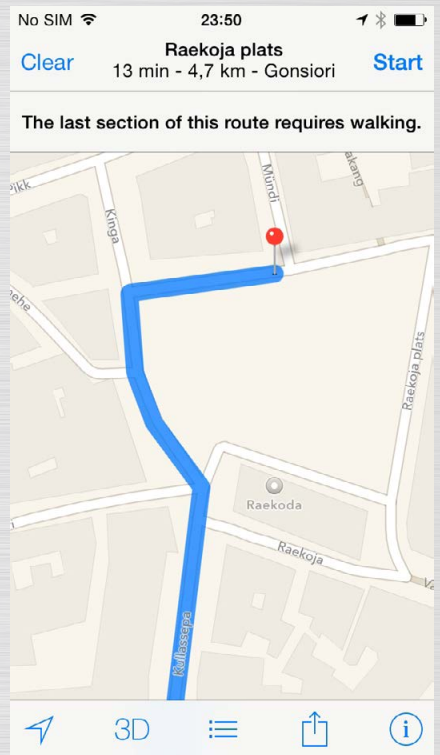
Apple juhatab Tallinnast Soome 2 tunni 1 minutiga. Kokku 89,3 km. Autoga on navi-

Kaardil aga puuduvad uued teed, näiteks uus Ülemiste liiklussõlm Tallinnas ja see on kindlasti probleem

geerimisel kõik korras – õigest terminalist juhataatakse sisse, aga Apple pole merekaartidega kodus.

Laev juhatakse üsna Aegna ranniku lähedale ja see teeb poolkaare ranniku äärt pidi väga kalda lähedalt, aga sellest pole autonavigeerijal midugi midagi. Küll kapten juhib õigesti. Helsingis on teekond normaalne ja liiklusohutikke olukordi ei tohiks GPS-i pärast tekkida.

Apple Maps on endiselt probleemne. USAs ja mujal maailmas võib olukord kaartide ja navigatsiooni alal olla küll paranenud, kuid meil nii väga mitte. iPhone'il on endiselt targem kasutada mõnda muud navitarkvara, valik on ju lai.

KOKKUVÕTE

Kaardil puuduvad uuemad teed, huvipunkte on väga vähe, navigatsioon teeb ka kohati trikke. Vähemalt Eestis kasutamiseks tuleks eelistada teisi.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Sõitsime nende navigatsioonitarkvarade ringi üle nädala, aga võrdluseks sai välja nopitud mõned iseloomulikud trajektorid. Need on Tallinnast läbi Eesti Räpinasse, Läänemäelt Öismäe kanti riidepoodi (asutuse otsinguga), teekond Tallinna Lauluväljakule, trügimine Raekoja platsile võimalikult lähedale ja provokatiivse lahendusena sõitmine Tallinnast Helsingisse Lõnnrotinkatule. Tulemused on siin.

OsmAnd küll on kasutajaliidese poolest tõeline peavalu, kui on vaja kiirelt näiteks reisi midagi seadistada ja üles otsida, aga sa-

mas on ka olemas kõige rohkem võimalusi seadistamiseks. Kui varem olid kaardid lünklikud ja autonavigatsioon puudulik, siis praegu on selles osas olukord päris hea. Puhtalt navigeerimise tulemusi hinnates on see parim valik.

Google Maps ja Waze on üsna sarnased, aga kohati siiski erinevad. Teist-kolmandat kohta tuli nad jagama panna – vigade ja täppi panemiste arv oli enam-vähem võrdne. Rohkem sotsiaalsust pakub Waze, rohkem kaardidetaili Google Maps.

Nokia HERE Drive+ on iseenesest väga

hea ja lihtne, kuid kaartide uuendused kipuvad allalaetavate kaartidega hiljem tulema. Erinevalt Waze'ist, Google Mapsist ja OsmAndist pole Nokial sellist vabatahtlike kaardiparandajate armeed, kes muudatustele vihjavad või veada ära parandavad. Kuid tasuta maailma kaardid on omaette väärtus midugi ka, lisaks kõlav, selge ja Windows Phone'ile omaselt kiire ja tõrkevaba navigeerimine.

Apple'i Maps aga kipub olema Eesti väikese nurgataguse jaoks lahjavõitu. Paljusid kohanimedid ja ärisid otsingust välja ei tule.

VÕITJAD

1

OsmAnd Maps & Navigation

Kõige paremad kaardid ja kõige täpsem navigaator, kuigi äpp ise ei näe välja nii tore ja moodne kui konkurendid.

2

Google Maps

Enamuse Androidi-kasutajate esimene valik, sest see on ju telefoni sisse ehitatud ja see pole sugugi halb valik. Navigeerimisel peab endal ka mõistus peas olema, sest tarkvara võib trikke teha.

3

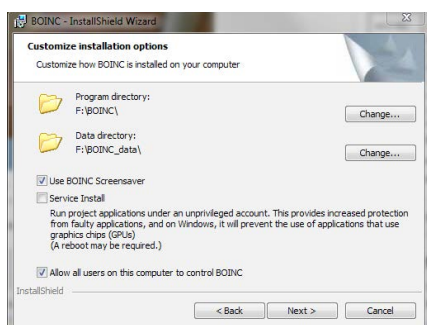
Waze

Teiste liiklejatega info jagamine on tore ja kasulik. Kes palju sõidavad, armastavad Waze'i. Tahaks siiski täpsemaid kaarte ja navigatsiooni.

Kuidas ...

maailma paremaks muuta?

Ükskõik, milline arvuti sul hetkel ka laual ka ei oleks, suurema osa ajast seisab see jõude, sest kui sa arvutile parajasti tööd teha ei anna, töötab protsessor ainult vähesel koormusel. Üle jäävat jõudlust saaks kasutada maailma paremaks muutvate projektide heaks.

1

Mis on hajusarvutus?

Hajusarvutus on viis lahendada suurt arvutusjõudlust nõudvaid ülesandeid jagades töö ära võrku ühendatud arvutite vahel. Hajusarvutuse puhul jagatakse suur tööülesanne, mille lahendamiseks kulub ühel arvutil – isegi, kui see oleks väga võimas arvuti – kaua aega, osadeks, ning iga osa lahendab ära erinev arvuti. Tuhanded keskpärase arvutid, umbes samsugused, nagu kõigil su tuttavatel kodudes on, on võimalised üheskoos lahendada keerukaid ülesandeid kiiremini kui seda suudaks üks väga kallis ja väga võimas arvuti.

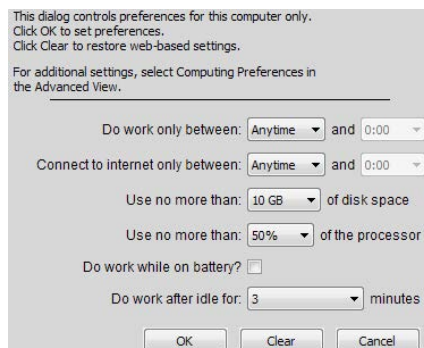
2

Kus seda kasutatakse?

Hajusarvutust kasutatakse juba aastaid mitmete väga eripalgeliste teadusprojektide juures. Kõige kuulsam on SETI@home, projekt, mis analüüsib raadioteleskoopidelt saadud infot leidmaks sealt märke, mis võiksid viidata kosmoses leiduvale mõistuselikele elule. Teisisõnu – SETI@home otsib tulnukaid. Raadioteleskoopidelt saadud info jagatakse osadeks ning iga vabatahtlik, kes on nõus oma arvuti jõudeaega selle projekti heaks ohverdama, saab lahendamiseks ja analüüsimiseks teatud kindla suurusega portsu andmeid. Kuigi iga tüki analüüsimiseks võib aeglasel koduarvutil kuluda tükk aega, töötavad korraka kümnete ja sadade tuhandete vabatahtlike arvutid ning see tagab pideva edenemise.

Hajusarvutusprojektis langeb osa projekti kulust, nt elektrienergia ja riistvara kulumise ning väljavahetamise kulu osalejatele. Iga

osale jaoks on kulud väikesed, kuid kõiki neid peaks kandma projekti algatanud teadusastus, oleks need üüratult suured ning nii mõni projekt jääks käivitamata.

3

Rakenda arvuti teaduse teenistusse

Hajusarvutusprojekti kasutamiseks oma arvutis on sul vaja esmalt projekti haldusprogrammi. Populaarsemad neist on BOINC ja HTCondor. Järgnevat vaatame BOINC-i näitel, kuidas arvuti mõne kasuliku projekti teenistusse rakendada.

Laadi BOINC alla aadressilt boinc.berkeley.edu. Windowsi jaoks on allalaadimiseks kaks versiooni: VirtualBoxiga ja ilma. VirtualBox on tarkvara, mis loob virtuaalse keskkonna, milles saab käivitada eraldi operatsioonisüsteemi ja eraldi rakendused. VirtualBoxi eeliseks on see, et programmil puudub ligipääse sinu tegelikule arvutile ja selle andmetele, see on turvalisem lahendus. Mii-nuks on aga see, et andmeid töötleva programmi ümber tekib lisa tarkvarakiht, mis ning nõuab lisaressursse. See võib tööd aeglustada ning mõjutada ka arvuti põhioperatsiooni tööd.

Esialgu oskavad VirtualBoxi poolt loodavat turvalist liivakasti kasutada ainult paar üksikut projekti, kuid võimalik, et tulevikus nende arv kasvab. Kui sa ei kavatse hakata aitamata projekte Beauty@LHC, Climate@Home, RNAWorld või Test4Theory, siis laadi alla tavaline versioon.

Installeeril sul võimalik muuta programmi

andmekasta asukohta. Vaikimisi on selleks C: ketas, kuid kui sul on seal ruumiga kehvast, või see on sul SSD-ketas, mida sa tahad liigse kulutamise eest hoida, siis suuna andmekast mõnele teisele kettale, kus on rohkem ruumi.

4

Protsessor vs graafikakaart

Moodsad graafikakaardid on teatud sorti ülesannete lahendamiseks palju sobivamad ning palju suurema jõudlusega kui seda on protsessorid, seepärast oskavad mõned projektid ära kasutada nii protsessorit kui AMD või Nvidia graafikakaarti. Projekti valides jälgi, kas selle kirjelduse juures kuvatakse AMD või Nvidia ikoon. Hea graafikakaart saab selle projekti ülesannetega palju kiiremini hakkama kui hea protsessor.

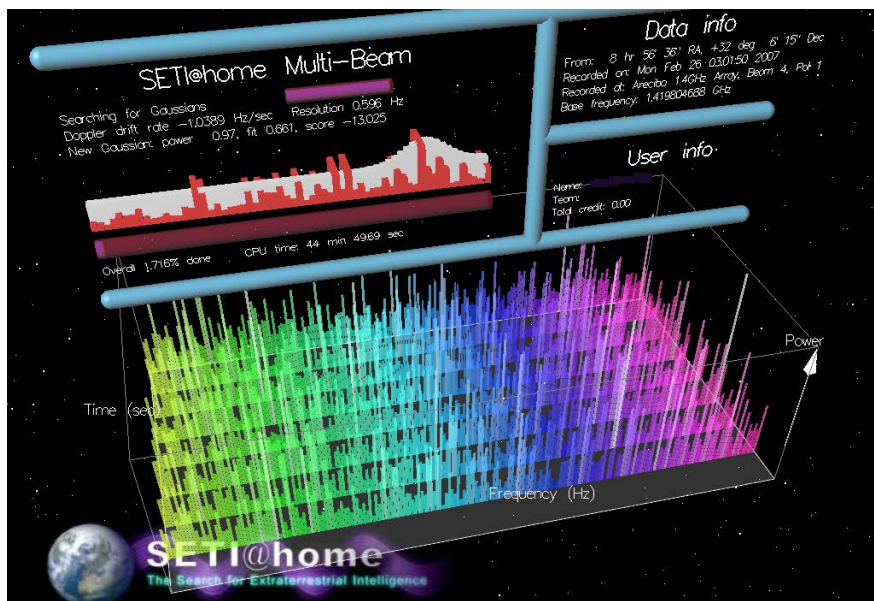
Commands	Project	P...	Status	Elapsed	Remaining	Est...
Show active tasks	SETI@home	28,24%	GPU suspended - comp...	00:09:18	00:20:11	
Show graphics	SETI@home	21,14%	Running	01:04:53	02:42:51	
Suspend	SETI@home	23,90%	Running	01:00:39	03:40:49	
Abort	SETI@home	13,04%	Running	00:04:14	02:05:38	
Properties	SETI@home	1,72%	Running	00:05:25	03:39:49	
Home page	SETI@home	0,00%	Ready to start	---	03:39:51	
Fullfill	SETI@home	0,00%	Ready to start	---	03:19:53	
Scene of Results	SETI@home	0,00%	Ready to start	---	03:39:51	
Message boards	SETI@home	0,00%	Ready to start	---	03:39:51	
Help	SETI@home	0,00%	Ready to start	---	03:39:51	
Your account	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:37:59	
Your preferences	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:37:59	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:31:29	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:31:24	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:29:26	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:29:29	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:31:29	
	SETI@home	0,00%	GPU suspended - comp...	---	00:31:25	

5

Ekraanisäästja või teenus?

Installeeril pead valima, kas soovid, et BOINC töötaks ainult siis, kui rakendub ekraanisäästja ehk ainult sel ajal, kui sa arvutiga midagi aktiivselt ei tee või soovid, et BOINC saaks taustal töötada pidevalt. Esimesel juhul märgi ruut Screensaver ja tühenda ruut Service, teisel juhul vastupidi. Valides töörežiimiks teenuse, ei saa sa Windowsi versioonis kasutada graafikakaarti (GPU), sest teenus käivitatakse minimaalsete õigustega kasutaja konto alt ning sellisel kasutajal ei ole õigust GPU tööd juhtida.

Pärast installi on vajalik arvuti taaskäivitamine. Tee seda. Pärast taaskäivitamist ter- vitab sind BOINC-i lähtesätete kuva. Sa pead

valima projekti, mille kallal tööle hakata. Vali projekti lisamise valik klõpsates real **Add project**.

Vali avanevast aknast sulle meelepärane projekt. Projekti statistika pidamiseks on sul vaja teha projekti juurde konto, sest nii saab server välja jagatud tööülesannete üle arvet pidada.

6 Kohanda sätted
Järgmiseks vaata üle projekti töö sätted. BOINC halduris vali menüüst **Tools** käsk **Computing preferences**. Seal saad sa vajadusel määrata, millistel kellaaegadel projektid töötavad ning kui palju kettamahtu ning protsessoriaega sa oled nõus neile andma. Vaikimisi tahab BOINC saada enda käsutusse kogu saadaoleva protsessoriaja ning kogu aeg täie rauaga kütta. Kui sa seda ei soovi, siis reguleeri seda real **No more than X% of the processor**.

Täiendavate sätete nägemiseks lülitu täpsemasse vaatesse, selleks vali menüüst **View** käsk **Advanced view** ning seal omakorda uuesti menüüst **Tools** käsk **Computing preferences**. Siit saad sa määrata ka mälu kasutust ning piirata internetikasutust.

Täpsem vaade on hea ka sellepärast, et siin on sul vahekaardil **Projects** kättesaadavad projektiga seonduvad olulisemad lingid, sh sinu isikliku statistika lehekülj, projekti üldinfo ning foorumid.

7 Mida silmas pidada?
Arvuti rakendamine teaduse aitamiseks on üllas eesmärk, ent seda tehes peaks teadma, mida see arvuti jaoks kaasa tuua võib.

Hajusarvutusprogrammede kasutamine koormab arvutit ja kuigi arvuti komponendid

selleks ju mõeldud ongi, võib see pikaajalisel kasutamisel ebapiisava jahutuse korral arvuti mõnda osa kahjustada. Pidev töötamine iseenesest ei mõju halvasti, kuid halvasti võib mõjuda pikaajaline liiga kõrgel temperatuuril töötamine. Kui installid BOINC-i sülearvutile, mis niigi tavalise kasutuse käigus kuumaks läheb, siis tuleks jahutuse eest ekstra hoolt kanda. Sülearvutil võiks olla näiteks spetsiaalne jahutusalus ja lauaarvutile tuleks paigaldada tõhusam jahutussüsteem.

Hajusarvutusprogramme kasutades pead sa usaldama projekti ning olema kindel, et sinu arvuti ja sinu võrku ei kasutata valeks otstarbeks. Selle üle, mida täpselt projekti programm arvutab või millega tegeleb, sul kontroll puudub, pead lihtsalt projekti meeskonda usaldama. Kui sa oled paranoiline, siis ära BOINC tarkvara paigalda. Kindluse mõttes võid enne installimist külastada projekti foorumit. Kui midagi kahtlast on teoksil, on see ilmselt sealt juba läbi käinud.

8 Sinust on kasu
Kuigi tulnukate otsimine või valgumudelite väljatöötamine võib tunduda mõttetut tegevusena võrreldes näiteks päikesepaneelide parendamisega või AIDS-i ravimi otsimisega, on paljud projektid juba praegu andnud käegakatsutavaid tulemusi. Juunis teatas Rosetta@home, et vabatahtlike abiga koostatud valgumudelid abiil on leitud üks teatav valk, mis pärsib mitmete vähivormidega seotud Epstein-Barri viiruse levikumechanismi. Pole sugugi võimatu, et ühel päeval võib just sinu arvuti poolt antud panus mõnda projekti kaasa tuua läbimurde teaduses, millest on kasu meil kõigil.

SVEN VAHAR

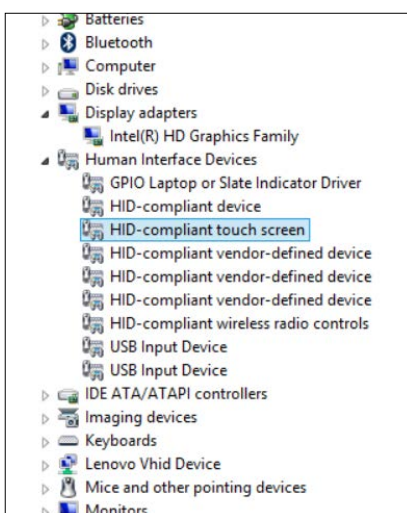
KIIRKURSUS

Kuidas ...

puutekraani tavaliseks teha?

1 Hirmsalt käib närvidele

Päris mitmetel uutel sülearvutil on puutetundlik ekraan. Vahel on tore sellega toimetada, aga enamasti pole sellest kasu, sest Windows ei ole mõeldud näpuga kasutamiseks. Mida teha siis, kui puutetundlik ekraan rohkem segab kui aitab, näiteks siis, kui sa kasutad tegelikult kogu aeg hiirt ega taha, et ekraan iga riivamise peale tõmblema hakkaks?

2 Seadmehaldur aitab

Ekraani puutesensorit saab välja lülitada Windowsi seadmehaldurist Device Managerist. Ava Device Manager (Win 8 puhul Win+X menüüst) ja otsi haru nimega **Human Interface Devices**. Seal all on rida **HID-compliant touch screen**. Paremklopsa seda ja vali käsk **Disable**.

3 Nühi palju jaksad

Arvuti taaskäivitada pole vaja, puutetundlikkus lülitub välja kohe. Nüüd võid ekraani näppida, nühkida ja pühkida ilma, et seal hakkaks midagi toimuma. Sisse lülitamiseks mine uuesti Device Manageri ja luba **HID-compliant touch screen** taas.

Kuidas ...

värvid paika saada

Kas sa teadsid, et su sülearvuti või kuvari värvid on tõenäoliselt ebaloomulikud ja valed ning et sama pilt näeb sinu ja su sõbra arvuti ekraanil hoopis teistsugune välja? See ei pea nii olema. Värvide paika timmimine ei olegi nii keeruline, kui võiks arvata.

1 Kas see üldse on probleem?

Sa võid arvata, et kui sa fototöötusega või kujundustööga ei tegele, siis ei ole ekraanil korralik värviesitus sinu jaoks oluline, kuid siiski võib vilets värviesitus ka sulle vingerpussi mängida. Näiteks ei või sa kunagi kindel olla, kas veebipoest tellitav särk on ikka tumepunane ja kui on, siis millise tooniga see täpselt on. Tellid purpuri, saad bordoo. Sa ei näe kunagi sõprade reisipilte sellistena, nagu need on. Sõber näitab sulle imekena päikeseloojangut, aga sul on ekraanil mädanev ploom.

Standardist erinev heledus ja kontrast kaotab piltidel detaile, mis seal midu olema peaksid – ilusad värvüleminekud ja mähedad pooltoonid, kaduma läheb pildi elavus, sügavus ja emotsionaalsus. Kasu on kalibreerimisest ka mänguritel, sest halvasti timmitud kuvaril võivad kaduma nüansid tumedatel aladel, ning koobastes hiilimine on keerulisem, kui see mängu loojatel poolt mõeldud on.

Vaat et kõige olulisemgi põhjus, miks püüda ekraani värviesitust korrigeerida on võimalus selle käigus lahti saada moodsate sülearvutite LED-ekraanidele nii tüüpilisest külmas toonist. Apple'i sülearvutite kasutajaid see ei kimbuta, kuid PC-maailmas on enamike sülearvutite ekraanid külma sinise tooni, selle asemel, et olla neutraalne.

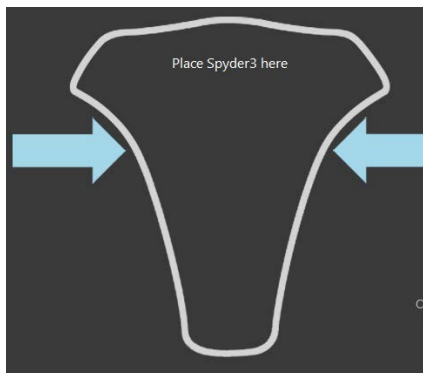
2 Halb uudis: päris tasuta ei saa

Kuigi veebis on ohtralt saite, mis pakuvad võimalust ekraani heledust ja kontrasti silma järgi paika ajada ning Windowsiga on kaasas ka tarkvara, mis samuti ekraani värviesitust teatud piirides reguleerida võimaldab, kuid need on kõik hädapärased lahendused ega anna korralikku tulemust.

Päris õige värvikorrektsiooni jaoks on spetsiaalset riistvara, kolorimeetrit. Nagu nimigi ütleb, on tegemist lisaseadmega, mis mõõdab värve. See on väike seade, mis mõõdab värve otse ekraanilt.

3 Hea uudis: kolorimeetri kasutamine on imelihtne

Hea uudis on aga see, et kolorimeetrid ei ole sugugi väga kallid ning nende kasutamine on imelihtne. Kolorimeetri võib osta kas või kamba peale ja siis sõbra või kolleegi käest laenata, kui jälle vaj

läheb. Odavamad mudelid võib kätte saada umbes 100 euro eest. See võib tunduda palju, kuid tasub meele pidada, et see on investeering mitmeks aastaks ning sa saad sellega tuunida nii mitme arvuti ekraani, kui aga ise tahad. Ühe kolorimeetriga saad kõikide sõprade-sugulaste arvutid külmast sinisest toonist terveks ravida.

Kui osta ei raatsi, siis mõnest fotokauplusest saab seda ka rentida. Päevaga saad sa kõik oma arvutid üle käia ja värvid paika ajada.

4 Kui kalli kolorimeetri peaks ostma?

Võtame näitena meil praegu jae-müügis saada oleva populaarse Spyder-seeria kolorimeetrid. Neid on kolm: Spyder 4 Express, Pro ja Elite. Enamikele kodukasutajatele sobib kõige odavam Express. See kalibreerib nii kuvarit kui ka sülearvuti ekraani ning kasutab seda tehes kõige levimaid standardseadistusi. Ise lisaparaameetreid (gamma, värvustemperatuur) muuta ei saa, kuid 99% kasutajatel pole seda ka vaja.

Pro lisab mitme kuvari toe ning valiku nelja gamma väärtuse vahel. Elite võimaldab kalibreerida ka juba projekteeritud ning pakub piiramatuid värvustemperatuuri ja gamma seadistusi. Pro ja Elite mudelitel on ka valgussensor, mis võimaldab ümbritsevat valgusolusid pidevalt jälgida ja reaajas kuvari värve kohandada. Kodu- ja tavalisel kontorikasutajal seda vaja ei ole.

Kolorimeetreid on teisigi, nt X-Rite ColorMunki.

Osta, rendi või laena kolorimeeter ning installi sellega kaasa tulnud tarkvara. Spyderi jaoks on ametlikult olemas Maci ja Windowsi tarkvara, uuemad Linuxi distributsioonid

oskavad kolorimeetrit juba omast tarkusest kasutada.

6 Nulli kuvari sätted

Enne alustamist on äärmiselt oluline nullida kõik kuvari sätted ja viia see neutraalrežiimile. Mõnedel kuvaritel on sisseehitatud automaatne režiim või on võimalik valida erinevate sättekomplektide vahel nagu Movie, Pictures, Gaming, Office jt. Otsi need sätted üles ja vali Normal või Default. Keela ka dünaamiline kontrast.

Kui kuvaril on värvustemperatuuri säte (Color temperature), siis vii see väärtusele 6500K.

7 Mis täpselt muutub?

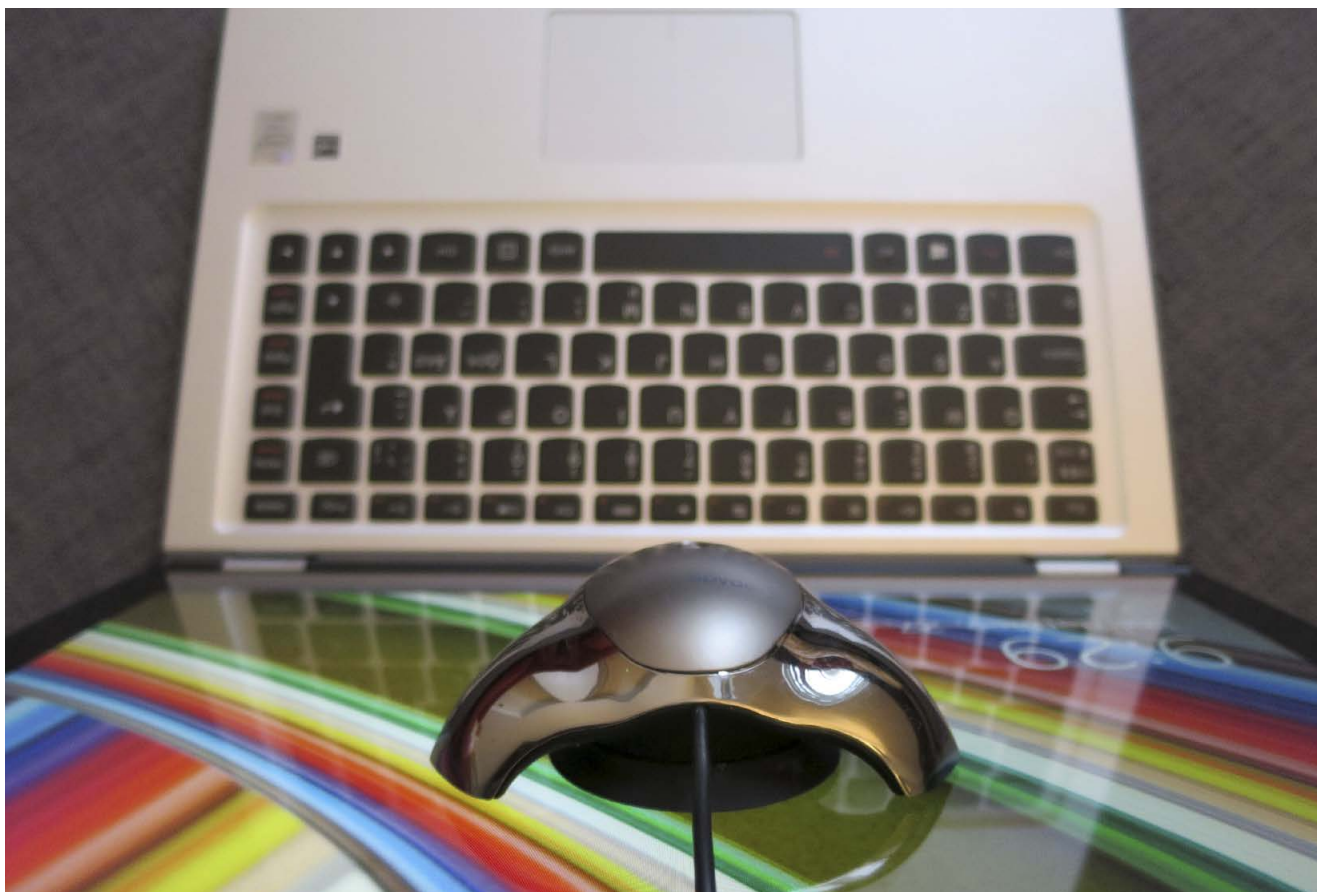
Lase kuvaril mõnda aega töötada ja soojeneda. Sisselülitatud kuvaril kulub veidi aega, enne kui see saavutab oma tavapärase värviesituse, seega pole külma kuvari kalibreerimisel mõtet.

Säti valgus selliseks, nagu see su arvutiga töötamise ajal tavaliselt on. Vastavalt sellele, kas töötad aknast paistva päevavalguse käes või istud pimedas nurgas kollase kohtvalguse käes, näivad värvidki ekraanil teistsugused. Mõnel kolorimeetril on sisseehitatud valgussensor, mis võimaldab ruumi valgust jooksvalt mõõta ja käigu pealt kuvari värve kohendada.

Võimalusterohkema kolorimeetri kasutamisel saad sa valida mõned olulised sihtparaameetrid. Esimesel korral proovi programmi poolt välja pakutud parameetritega.

■ **Gamma:** see parameeter määrab suhte piksli värvi numbrilise väärtuse ja selle tegeliku heleduse vahel. See mõjutab peamiselt keskmisi toone ning kõrge-mad gamma väärtused teevad pildi reeglina kontrastsemaks ja küllastunumaks, kuid kaotavad varjualades detailsust, samas kui madalamad väärtused toovad välja rohkem detaile, kuid pilt tundub tuhmim. Tavaliselt soovitatakse kuvarid seadistada gamma 2,2 peale. Mõnda muud väärtust tuleks kasutada ainult siis, kui sa täpselt tead, mida sa teed.

■ **White Point:** määrab ära valge värvi värvustemperatuuri. Tavaliselt soovitatakse kasutada väärtust 6500K, mis vastab umbes keskpäevase päevavalguse värvusele. Suuremad väärtused annavad külmema

valge, madalamad väärtused soojema.

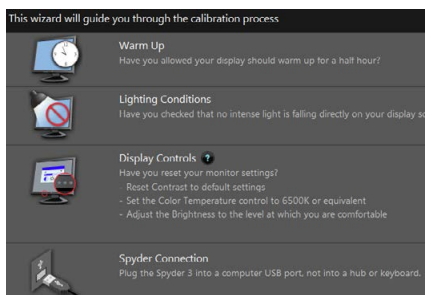
- **Brightness:** pildi üldine heledus, sellega määratakse ära must värv. Kuvari värviesitus võib erinevatel heledusastmetel olla erinev, kõige rohkem mõjutab heledus musta tooni kuvamist. Mida kõrgem on heledus, seda heledamaks muutub ka must, muutudes pigem halliks. Kalibreerimisel soovitatakse kuldse keskteena heleduse väärtust 120, kuid see võib heledalt valgustatud ruumis töötamiseks olla liiga madal ja hämaras töötamiseks liiga kõrge. Sobiva väärtuse pead välja selgitama katseliselt.
- **Contrast:** määrab ära valge esituse, mida väiksem kontrast, seda tuhmim valge. Reeglina on kuvaritel probleeme pigem musta kui valgega.

8 Järgi juhiseid

Kuna iga kolorimeetri tööprotsess on üksikasjades erinev, ei saa anda täpseid juhtnööre, kuid üldiselt käib asi järgmiselt.

Ühenda kolorimeeter arvutiga, veendu, et arvuti leiab uue seadme üles ning käivita tarkvara. Aseta kolorimeeter kõhualusega vastu ekraani. Vajadusel kalluta ekraani tahapoole, oluline on, et seade ei kõlguks, vaid toetuks ekraani vastu.

Töö käigus võib olla sul tarvis esile kutsuda kuvari menüüd, et sealt heledust või värvustemperatuuri muuta. Kuna sageli on kolorimeetri aken keset ekraani ning samas-

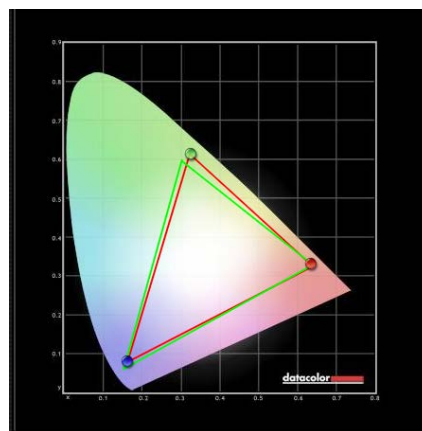

se ilmuvad ka menüüd, nihuta kolorimeetri aken vajadusel enne alustamist serva poole, et menüüd selle alla peitu ei jääks. Mõni kolorimeeter võib ekraanil paikneda ükskõik kus ja tarkvara leiab selle ise katse-eksituse meetodil üles, ent näiteks Spyderi tarkvara seda ei oska.

Seade hakkab kuvarile näitama värve ning neid mõõtma. Mingil hetkel palutakse sul muuta kuvari sätteid, tõenäoliselt heledust. Tee seda, kuid ära liigu väga suurte sammudega, klõpsa heledust 2-3 punkti võrra ja lase uuesti mõõta. Heleduse reguleerimine ei ole päris lineaarne ja teatud kohas võib paari-punktiline muutus olla üsna suur. Sülearvutil enamasti reguleerimise võimalust pole, seal käib kõik täisautomaatselt.

Lõpus salvestab tarkvara uue värviprofiili ning aktiveerib selle. Sa saad võrrelda kuvari pilti enne ja pärast ja suure tõenäosusega on vahe väga suur. Algul võib sulle uus värviesitus tunduda veider, aga võta paar päeva, et

sellega harjuda. Ent pane tähele, rohelised on nüüd oluliselt mahlakamad, kollane on ka tegelikult kollane ning must on must, mitte hall.

9 Värvid lähevad kaotsi?

Kõige sagedasem probleem, mis pärast kalibreerimist ette tuleb, on see, et kuvari või sülearvuti ekraani värvid lähevad pärast arvuti lukustamist, ekraanisäästjat või mõnda muud tegevust taas vales ning taastuvad alles minuti-paari pärast. Tihti on selles süüdi Inteli graafikakiibiga sageli koos installitav protsess igfxpers.exe, mis uued värvitabelid ära nullib. Tegemist ei ole eluliselt tähtsa protsessiga ja sa võid selle käivitamisnimekirjast rahulikult maha võtta.

SVEN VAHAR

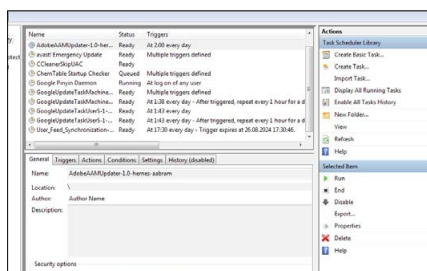
Kuidas...

automaatselt programme käivitada?

Windowsi all on terve rida programme, mis ise alati kindlal ajal või teatud intervalliga käivituvad. Programmide StartUp kausta lisamine on lihtne, ent kui programmide käivitumise üksikasjalikumaks haldamiseks tuleb kasutada selleks mõeldud töövahendit.

1 StartUp vs Task Scheduler
Kõige lihtsam viis programmi Windowsi all automaatselt käivitada on lisada selle otsetee StartUp kausta, kust see koos Windowsisse sisselogimisega automaatselt käima pannakse. Sedamoodi käivituvad paljud programmid, mis on mõeldud käivituma ühekordselt ning ainult siis, kui kasutaja on Windowsi kontole sisse loginud.

StartUp kausta kaudu ei saa käivitada programme, mis nõuavad administraatoriõigusi või mis peavad käivituma kindla intervalliga, näiteks brauseri või mõne plugina automaatne uuendamine, automaatne viiruskontroll jne. Seda sorti programmide käivitamiseks ja juba olemasoleva käivitusnimekirja nägemiseks tuleb kasutada selleks mõeldud toiminguajustit. Windowsiga tuleb kaasa programm nimega Task Scheduler, mis ongi just selleks otstarbeks mõeldud.

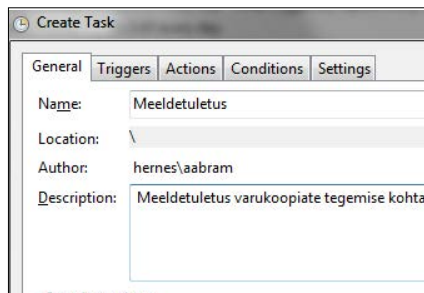

2 Mis minu arvutis käivitatakse?
Kui oled sisse logitud administraatoriõigustes kontoga, on sul kontroll arvutis toimuva üle, sh õigus näha, millised toimingud automaatselt käivitatakse. Käivita Task Scheduler. Selle leiad menüüst meüüst Start -> Accessories -> System Tools või saad käivitada kirjutades Windows Start kuva või Start menüü otsingusse „Task Scheduler“.

Klõpsa avanevas aknas vasakul menüüs haru **Task Scheduler Library**. Keskmisele paanile ilmub nimekirja ajastatud toimingutest. Kindlasti paned tähele, et seal ei ole

sugugi kõiki programme, mis koos arvutiga käivituvad vaid ainult ajastatud ülesanded. Mitmed koos arvutiga käivituvad programmid võidakse käima panna teenustena, mis hoolitsevad ise oma tegevuste ajastamise eest, seega ei kajastu need siin nimekirjas.

Tõenäoliselt leiad sa siit nimekirjast mõne tuttava asja, näiteks viirusetõrje, Google'i programmide või Adobe Flashi värskenduskontrolli.

3 Meeldetuletuse loomine
Üks võimalus toiminguajusti võimalusi ära kasutada on lasta sel automaatselt meeldetuletusi kuvada. Näiteks saad sa määrata regulaarselt iga tunni tagant kuvatava meeldetuletuse selle kohta, et peaksid arvuti tagant tõusma ja mõned kükid, sirutused ja kätekõverdused tegema. Samamoodi saad sa lasta kuvada teadet varukoopiade tegemise vajalikkuse kohta. Meeldetuletuse loomine on lihtne. Ava Task Scheduler ja klõpsa parempoolsel paanil käsku **Create Task**. Sisesta vahekaardil **General** väljale **Name** toingu nimi, mille järgi sa selle hiljem nimekirjast üles leiad ja väljale **Description** toimingut iseloomustav tekst. Veendu, et oleks aktiveeritud valik **Run only when user is logged on**.

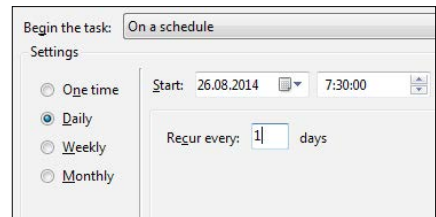
Seejärel siirdu vahekaardile **Triggers**, klõpsa nuppu **New** ja määra, millal meeldetuletust kuvatakse. Sa võid määrata kas graafikujärgse (**On a schedule**) või mõne ühekordse sündmuse toimimisel aktiveeritava toimingu. Sisselogimisel teatise kuvamiseks vali rippmenüüst käsk **At logon**. Soovi korral

saad valida, millise kasutaja sisselogimisel seda näidatakse. Kui arvutis on veel kasutajaid peale sinu ja sa ise oled oma andmetega hoolikas, aga tead, et su ema/isa/õde ei ole, siis saad määrata teatise kuvamiseks just tema konto jaoks. Seda saad muuta valikuga **Specific user**.

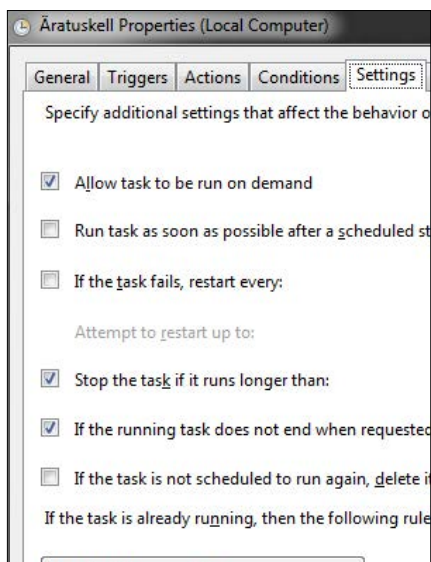
Seejärel liigu vahekaardile **Actions** ja klõpsa nuppu **New**. Vali rippmenüüst **Display a message** ning täida allpool vajalikud väljad. Reale **Title** kirjutatud tekst kuvatakse dialoogiakna nimeribal, väljale **Message** kirjutatud tekst kuvatakse dialoogiakna sees.

Kui tegemist on sülearvutiga, siis mine vahekaardile **Conditions** ja veendu, et oleks märgitud ruut **Start the task only if the computer is on AC power**. See tagab selle, et meeldetuletust kuvatakse ainult vooluvõrgust töötamise puhul. Akutoitel töötamisel ei ole nii või teisiti mõistlik hakata suurte andmemahitudega toimetama. Kui aga varukoopiad seisnevad ainult paaris dokumendis, võid rahumeeli selle märkeruudu tühjendada.

Klõpsa nuppu **OK** või vajuta sisestusklahvi Enter. Nüüd on uus ajastatud toiming loodud ja järgmisel sisselogimisel tuletab arvuti sulle automaatselt meelde, et aeg on varukoopiad teha. Soovi korral saad sa teatise ajastada ka näiteks kuvama igal reedel kell 16:30 õhtul.

4 Automaatne äratuskell
Sarnaselt teatiste kuvamisega saad sa automaatse käivitamise võimalust rakendada ka programmide käivitamiseks. Ütleme näiteks, et sul on arvuti ööpäevaringselt sees ja sa soovid seda äratuskellana kasutada. Äratusmuusika käivitamine igal hommikul kell 7:30 on lihtsamast lihtsam.

Vali Task Scheduleris **Create Task** ja sisesta sellele nimi ja kirjeldus. Sedapuhku aktiveeri valik **Run whether user is logged on or not**. Vahekaardil **Triggers** vali rippmenüüst valik **On a schedule** ja sisesta intervall ja alguskellaeg.

Vahekaardil **Actions** klõpsa nuppu **New** ja vali rippmenüüst **Start a program**. Näiteks kui soovid automaatselt äratusmuusika mängimiseks kasutada Windows Media Playerit, siis klõpsa nuppu **Browse** ja navigeeeri kaudu C:\Program Files (x86)\Windows Media

Player\ ja vali seal programm **wmplayer.exe**. Selleks, et Media Player hakkaks maha mängima sinu poolt määratud faili, sisesta failitee koos failinimega väljale **Add arguments**. Pea meeles, et kui failitee või failinimi sisaldab tühikuid, nt sul on kaust Minu muusika, siis pead sa failitee ja failinime ümbritsema jutumärkidega, näiteks nii: "G:\mp3\Yiddish Music & Song\12 - Hava Naguila Hora.ogg". Klõpsa nuppu OK.

Programmide käivitamisel küsitakse sult konto parooli. Sisesta see. Kui sa seda ei sisesta, ei saa programmi käivitamist ajastada.

Sellisel moel käivitatud programm töölaual välja ei paista, kui see just ise tingimata ei ürita kasutajaga suhelda. Antud näite puhul mängib Windows Media Player ettenähtud faili lõpuni.

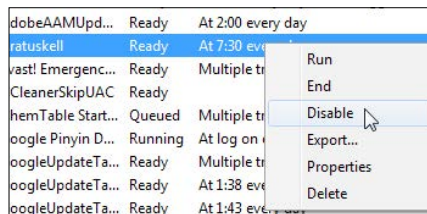
5 Mida teha, kui ajastamine ei õnnestu?

Äratuskella näitele mõeldes tekib muidugi kohe õigustatud küsimus, et mis juhtub siis, kui arvuti on see kell välja lülitatud? Seda, kas programm käivitatakse ka hiljem või ikkagi ainult ettenähtud kellaajal, saad sa ise määrata.

Avama ajastatud toiminguid üksikasjad ja siirdu vahekaardile **Settings**. Kui soovid, et õigel ajal mingil põhjusel mitte käivitatud toimingi esimesel võimalusel siiski käivitatakse, märgi ruut **Run task as soon as possible**.

Äratuskellaga seda probleemi vast ei tule, ent suuremate ja aeganõudvamate

skriptide või programmide käivitamisel võib juhtuda, et graafikujärgne käivitus jõuab kätte enne kui eelmisel korral alustatu on lõpule jõudnud. Vältimaks toimingu mitmekordset käivitamist on vaikimisi valitud rippmenüü väärtus **Do not start a new instance**. Kui sa siiski soovid toimingut iga hinna eest uuesti käivitada, vali rippmenüüst sobiv valik.

6 Ajutine peatamine ja salvestamine

Kui sa soovid mõneks ajaks ajastatud toimingut peatada ilma seda kustutamata, siis paremklõpsa nimekirjas toimingu nimel ja vali käsk **Disable**. See jätab toimingu alles, kuid peatab selle täitmise seniks, kuni sa selle uuesti lubad, valides kontekstimenüüst käsu **Enable**.

Ühes arvutis loodud toiminguid saab üle kanda ka teise arvutisse või hilisemaks kasutamiseks varundada. Selleks paremklõpsa toimingul ja vali käsk **Export**. Teises arvutis või pärast puhta installi tegemist saad sa toimingu taastada parempoolselt paanilt käsuks **Import**.

SVEN VAHAR

ASUS IN SEARCH OF INCREDIBLE **X551MA BING** Windows 8

HD Camera 15.6" 500GB kõvaketas 4GB RAM Intel Celeron inside

SonicMaster 27% SOODUST 269.00 € 369.00 €

ASUS N56JR SonicMaster Premium Full HD 15.6" 1920 x 1080 1 TB HDD 8 GB RAM

19% SOODUST 849.00 € 1049.00 €

15.6" 1000 GB HDD 8 GB RAM Alumiinium korpus

DELL Inspiron 5547 ÜLIÕHUK. ÜLIKERGE. Intel inside CORE i5

15% SOODUST 579.00 € 680.00 €

Prestigio MultiPhone 5508 DUO OctaCore

- KAHEKSATUUMALINE protsessor
- 5 tolline IPS ekraan
- Ülimahukas aku kestvusega kuni 984 tundi
- 13 Mpix tagakaamera ja 5 Mpix esikaamera

FREE 200GB cloud storage 33% SOODUST 199.00 € 299.00 €

ASUS MEMO Pad 10 10.1" 1280 x 800 IPS Bluetooth quad core CPU

36% SOODUST 179.00 € 279.00 €

1a www.1a.ee

Kuidas...

paremaid tootepilte teha?

Eelmisel kuul rääkisime internetis müümise ja müügiks asjade üles pildistamise põhitõdedest. Seekord teeme juttu juba konkreetsetest nipidest, mis aitavad sinu müüdavat kraami veelgi paremast küljest näidata.

1

Stiil

Esimese asjana mõtle läbi, milises stiilis tootepilti sa soovid teha. Laias laastus on kaks põhimõtteliselt erinevat lähenemist toodete pildistamisele ja näitamisele. Esimene on stuudiofoto, kus asja pildistatakse võimalikult neutraalsel taustal, ideaalses valguses, vältides varje ja peegeldusi. Teine lähenemine on pildistada asja n-ö loomulikus keskkonnas – sülearvuti laual, käekell randmel, särk seljas.

Erinevat tüüpi asjad võivad vajada erinevat lähenemist. Riiete puhul on oluline, kuidas see istub, ning ilma modellita pilt ei anna sellest ettekujutust. Tehnikatoodete puhul on tihti oluline näidata selle õiget kuju ja üksikasju võimalikult täpselt. Keskkonnas pildistatud objekt mõjub sageli meeldivamalt, ning annab vaatajale olulist teavet, näiteks seda, kui suur see tegelikult on võrreldes teiste igapäevaste asjadega. Studios pildistatud asjad alluvad aga paremini järeletootlusele, värvikorrektsiooni on lihtsam teha ning oluliselt parem on neid ka välja lõigata, kui peaks osutama vajalikuks pilti mõnes reklaamis kasutada.

Keskkonnas pildistamise puhul on probleemiks ebaühtlane valgus ning värvikuma, mis võib moonutada asja tegelikku värvust, kuid pildi emotsionaalne mõju võib selle üles kaaluda.

Mida paremini sul õnnestub kujutada asja selle loomulikus keskkonnas, seda usaldusväärsemalt see mõjub. Pross hõlma, sall kaela, kott üle õla! Kui sul modelli pole, kasuta mannekeeni, riputa rõivas riidepuule või ürita muul moel konteksti luua.

2

Valgus

Valguse puhul jälgi kolme asja. Esiteks peab seda olema piisavalt, teiseks võiks see olla sama tüüpi ehk sama värvustemperatuuriga ja kolmandaks peaks see olema ühtlane ja hajus, mitte kontsentreeritud ja järsk.

Sageli ei ole tootepildistamisel sul kaamera sissehitatud välklambist kasu, sest selle valgus on terav ja liiga ühesuunaline. Lakske või mujale suunatud ning sealt peegelduv ja hajuv valgus on juba märksa parem. Investeeri peegeldisse ja kasuta seda ühelt poolt langeva, nt aknast paistev päevavalgus peegeldamisel pildistatava asja teisele küljele. Võid kasutada ka suurt valget paberilehte. Nii saad tasandada varje ning muuta valgus-

se ühtlasemaks.

Kui sul pole võimalik pikemalt ette valmistada, siis võta kas või valge plasttopsik, jupp vahtkummi või plastikut ja kinnita see kummiga kaamera välklambi külge. NB! Pikema fotoseansi ajal võib välklamp kuumaks minna.

Kindlasti tuleks fotoaparaadi värvustemperatuuri valik seada vastavusse ruumis või väljas valitsevate oludega. Vali kaameral (nupp või säte WB) õige režiim, olgu selleks siis hõõglamp, pilvealune või midagi muud.

3

Taust

Kui võimalik, säti taustaks neutraalne paber või kangas, näiteks voodilina. Kui taust ei ole päris ühtlane, siis tõsta objekt sellest kaugemale, vastasel juhul jääb tausta muster näha. Kaugemal asuva objekti puhul vajub taust fookusest välja ning näib puhtam ja ühtlasem.

Kui tausta värvi ja seal toimuvat pole võimalik kontrollida, asetage objekt taustast piisavalt kaugemale ning kasuta pildistamisel veidi lahtisemat ava, et fookusest väljas ala ühtlasem paistaks. Mida kinnisema avaga pildistad, seda rohkem üksikasju taustal näha jääb, seda kirjum see tundub ja seda rohkem häirib. Kui sul on vaja pildistada kinnise avaga, et võimalikult suur osa objektist terav oleks, tuleb ühtlasi kasutada ka neutraalset tausta.

Väiksemad asju on hea pildistada valgustelgis. Selle saab ka ise kodus meisterdada pappkastist, traadist ja valgest riidest.

4

Fookuskaugus

Mida väiksem fookuskaugus, seda suurem moonutus. Mäletad, mõned numbrid tagasi oli siin

rubriigis juttu fookuskaugusest ja sellest, kuidas see mõjutab perspektiivi? Lähedalt laianurgaga pildistades hakkavad proportsioonid moonuma ja kaadri servad võivad hakata kiskuma. Täpselt samal põhjusel, miks portreed ei ole hea lainurgaga pildistada, ei ole hea ka tooteid lainurgaga pildistada, välja arvatud siis, kui moonutus on ebaoluline ega edasta valet infot.

Kui võimalik, kasuta fookuskaugust 50 mm või pikemat. Lühema fookuskaugusega kaasnev teine probleem on see, et kaadrisse mahub väga palju ja sul läheb tausta kontrollimisega raskeks. Mida pikem fookuskaugus, seda vähem liigset tausta kaadrisse jääb.

5

Statiiv

Kui sul on kaamera juba olemas ja sa tahad teada, mis oleks järgmine investeering, mida tootepildistamise heaks teha, siis olgu selleks statiiv. Mitte välklamp, mitte parem kaamera, vaid statiiv. Statiiv tagab selle, et iga kaader on täpselt sama ulatuse ja vaatenurgaga. Nii on pildid omavahel võrreldavad, kõik ülespildistatud tooted on ühesuguse nurga all, sama kaugel ja sama särke pildistatud. Statiiv annab tänu pikemale säriajale võimaluse hoida ISO madalal.

Pole midagi koledamat kui veebipood, milles iga asi on pildistatud erinevates valgusoludes, erineva fookuskaugusega ja erineva särke. Statiiv ei pea olema kallis, oluline et see jaksaks kanda kaamerat koos objektiiviga.

6

Aegpäästik

Ka statiivil pildistades kasuta aegpäästikut. Kaks või veelgi parem, kümme sekundit on vaja-

lik selleks, et paika sätitud kaamera pärast päästiku vajutamist statiivil n-ö paika jõuaks vajuda ja lõpetaks vibreerimise. Iga puudutus paneb kaamera ja statiivi värisema ning isegi kui sina seda ei taju, võib see pilti mõjutada. Aegpäästik tagab, et värinad on pildistamise ajaks juba hääbunud.

Moodsatel telefonidel on WiFi tugi ja mõnedel saab mobiilirakenduse kaudu lausa pildistada. See on veelgi parem kui aegpäästik.

7

Ava

Ava olgu piisavalt kinnine selleks, et teravaks jääksid kõik pildistatava objekti olulised detailid.

Mida tähendab kinnine või lahtine ava? Kinnine tähistab suuremat avanumbrit, nt F8 või F11 ja lahtine tähistab väiksemat avanumbrit, nt F1,8 või F2,0. Mida kinnisem ava, seda suurem teravussügavus. Mida lahtisem ava, seda õhemaks muutub kaadris fookuses olev ava. Avaga F1,8 või F2,8 pildista ainult siis, kui valgusolud muud ei luba, näiteks siis, kui statiivi pole (juba kahetsed, eks?) ja pead käest pildistades säriaia lühikese hoidma. Seepärast ongi oluline tootele seada neutraalne taust, et see ka kinnisema avaga pildistades segama ei hakkaks.

8

Pea meeles!

Ära pildista laual lapiti lebavad asju ülevalt, see ei võimalda toodet taustast eristada. Upita toode millegi naljale püsti. Toote taha jääv õhuvähe mõjub paremini.

Ära pildista näo kõrguselt või ülevalt, see on igav. Kummardu, kükita, leia nurk, mille alt toode tundub eriline. Ka otse horisontaalselt „näkku pildistades“ jäävad asjad tihti kahemõõtmeliseks, läheb kaduma ruumiline tunnetus ja tulemus on steriilne. Mõne toote puhul see sobib, mõne puhul mitte. Lähene igale asjale uut moodi.

SVEN VAHAR

Paberfoto hävib, vali digi!

Nutikas fotopank hoiab digifotod kindlas kohas, neid on mugav vaadata ja sõpradega jagada.

Jaga ja naudi

- Fotode jagamine on mugav ja lihtne: jaga linki või saada foto hiireklõpsuga Facebooki, Twitterisse, Picasasse.
- Pilte, videosid ja muusikat saab striimida otse Interneti või nautida kodus DLNA-toega televiisorist
- Fotogalerii alati taskus iOS, Android ja Windows Phone nutitelefonidega

Synology DS214+ kodulahendus

Synology®

Üks koht kõigile failidele

- Kiire ja mugav võrguketask ja lahendus tagavarakoopiatele
- Andmemahut alates 500 GB kuni 100 TB või rohkemgi
- Töötab nii Windows, Linux kui MacOS X arvutitega
- Turvaline RAID ja kvaliteetsed kõvakettad

Edasimüüjad:

Kuidas ...

telefonis tunniplaani hallata?

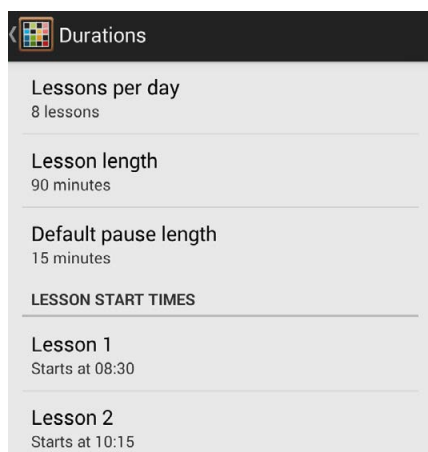
Telefon on selleks, et aidata asju meeles pidada. Näiteks tunniplaani. Selle asemel, et ise kõik tunnid, tööd ja eksamid kalendrisse käsitsi sisse lüüa, on mõistlik kasutada selleks ette nähtud rakendust. Timetable aitab päevakava korras hoida.

1

Timetable on asendamatult abiline

Play veebipoest on saadaval rakendus Timetable, mis ometigi on üks viimistletumaid tunniplaani haldamise rakendusi. Sarnase nimega rakendusi on teisi, kuid otsi ja installi Timetable, mille autoriks on Gabriel Ittner või kasuta siin olevat QR-koodi otselingsi saamiseks.

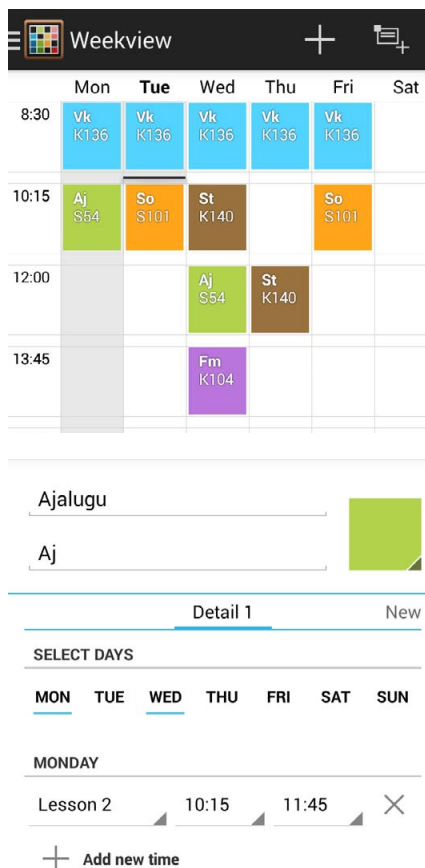
2

Sätted paika!

Käivita rakendus ja vali avalehelt **Settings**. Enne tundide ja ülesannete sisestamist pead sätteid õigeks seadma. Jaotises **General** muuda nädala esimeseks päevaks (First day of week) pühapäeva asemel esmaspäev ning aktiveeri ainult need päevad, millal sul tunnid või loengud tegelikult toimuvad (Enabled days). Kui su tunniplaani roteerub igal nädalal erineva komplekti tundidega, siis lülita sisse roteeruv tsükkel (Week cycle).

Jaotises **Notifications & Automute** saad valida, kas telefon vaigistatakse tundide ajaks ning kas algavate tundide kohta kuvatakse teavitus või mitte.

Järgmised olulised sätted puudutavad tundide ja vaheaegade kestust. Need leiad jaotisest **Durations**. Kui sa paned siin paika õiged numbrid, siis ei pea sa edaspidi enam ise käsitsi tundide algust kalendrisse sisestama, rakendus oskab ise järgmiste tundide alguse või lõpu välja arvutada.

3

Tundide andmed

Tundide lisamiseks tonksa avalehel linki **New Lesson**. Sisesta aine nimi, lühend ja vali värv, millega seda tunniplaanis oleks teistest hõlpsam eristada. Samatüübilised ained on mõistlik samades toonides esitada, näiteks matemaatika ühe värviga, kõik keeletunnid teise värviga. See annab pärast ekraanilt hea ülevaate, ilma et peaksid täpselt kirjeldusi lugema.

Tunni asetamiseks päevaplaani puuduta alumist tühja paani. Sisesta soovi korral koht, näiteks õppehoone ja auditooriumi või klassi number ja õppejõu nimi. Järgmiseks märke päevad, millal tund toimub. Iga päeva kohta tekib rida, millel saad valida, mitmes tund see sel päeval on. Kui sa oled eelnevalt sätetes tundide ja vaheaegade kestuse õigesti märkinud, tekivad iga tunni juurde täpselt õiged kellaajad. Kui mõni tund peaks algama erineval ajal, saad sa õige aja sisestada käsitsi.

4

Ülesanded ja kodutööd

Ülesandeid ja kodutöid tuleb sisestada tunniplaani eraldi. Ülesande lisamiseks vali rakenduse külgmenüüst käsk **Tasks** ning puuduta avanevas kuvas üleval ribal uue üksuse lisamise ikooni. Sisestatud ülesannete juurde tekib pärast samas vaates märkeruut, millega sa saad ülesande tehtuks märkida.

Nii tunniplaani kui ka ülesanded saad vastavate vidinatega lisada otse telefoni töölaule.

SHARE

Press the share icon to create a link for this timetable. You can then share the link with your friends.

Share copy

When you share a live version of your timetable everyone will see all changes someone makes. If read-only sharing will restrict changes to the owner.

Share live version

Share live version (read-only)

5

Jaga teistega

Sul on võimalus koostatud tunniplaani jagada ka klassi- või kursusekaaslastega. Selleks logi esmalt Timetable teenusesse sisse. Selleks saad kasutada oma Gmaili kontot, uut kontot ja uut parooli sa välja mõtlema ei pea. Seejärel vali avakuval olles ülevalt nurgast menüüst käsk **Share**. Sa võid neile jagada nii koopiat, mida nad saavad ise muuta, ainult lugemisõigusega tunniplaani või anda neile täielikud õigused ka seda ise muuta.

SVEN VAHAR

Uuenenud positsioneerimisteenus „EMT Find“

Positsioneerimisteenust „EMT Find“ saab nüüd mugavalt kasutada Android toega nutitelefonis „EMT Find“ mobiilirakenduses ning ka EMT iseteeninduses. Parendatud on teenuse kasutusmugavust ning lisandunud on mitmeid uusi funktsionaalsusi.

Uuenenud positsioneerimisteenus

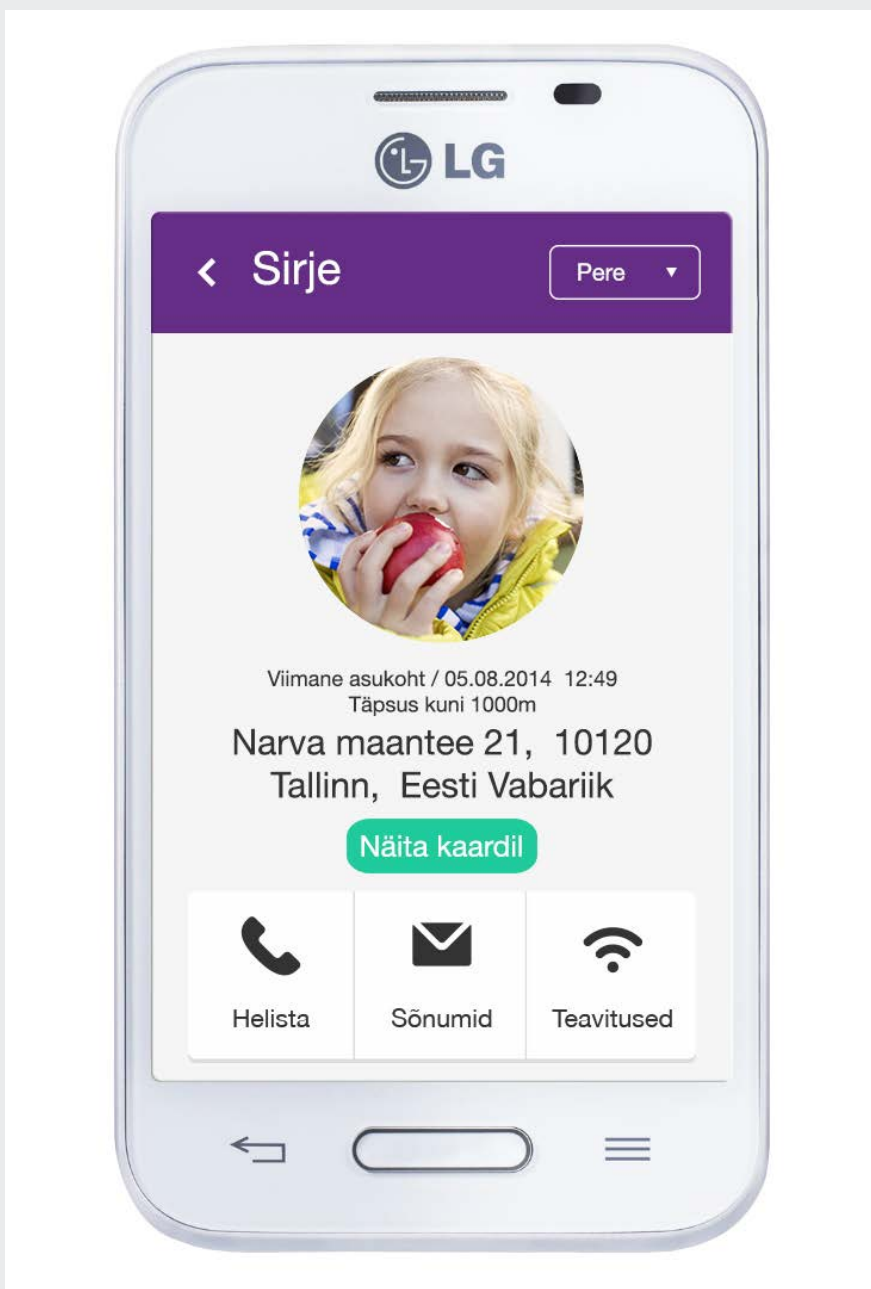
Uuenenud positsioneerimisteenuses saab määrata kindlad alad (näiteks kodu) ja saada teavitusi „sõbralists“ olevate numbrite kohta, kui nad jõuavad määratletud alasse. See on kindlasti abiks näiteks äsja kooliteed alustanud lapsevanematele, kes tahavad olla kindlad, et laps on pärast kooli turvaliselt koju jõudnud. Lapsele helistamise või tema numbri asukoha määramise asemel tuleb nüüd mugaval moel teavitust, niipea kui laps on koju saabunud.

Endiselt saab ka EMT iseteeninduses positsioneerida kliendi enda nimel olevaid numbreid, mis teeb lihtsamaks telefonide otsimise näiteks nende kaotsimine korral. Teenusele on uuenemise järel kehtestatud testperiood kuni 31.12.2104.aasta ja sel perioodil teenusele tasusid ei kehtestata: teenuse kasutamisel lisandub vaid paketi põhine andmeside tasu. Samas jäävad kehtima kõik senised positsioneerimise õigused, mida numbriomanik on andnud või mis teiste poolt talle on varasemalt antud.

EMT Find rakendus võimaldab:

- Positsioneerida oma pereliikmete ja tuttavate asukohta;
- Lisada oma positsioneeritavad pereliikmed ja tuttavad gruppidesse: pere, sõber ja töö;
- Tellida teavitusi oma pereliikmete ja tuttavate liikumise kohta kui nad:
 - väljuvad määratud alast või sisenevad määratud alasse;
 - satuvad positsioneeriva telefoni lähedusse
- Hallata õigusi enda positsioneerimiseks teiste EMT Find rakenduse kasutajate poolt;
- Jälgida oma positsioneerimiste ajalugu.

Teenuse on avatud EMT lepingulistele ja kõnekaardi Simpeli ning POPi klientidele.

Tähesõjad

Jaapani multika stiilis

Juuni lõpus keset kõige kiiremat testiperioodi tõi Martin mulle uue MMO testiks, nimeks „Wildstar“. Mängu loojaks on Carbine Studios ja levitajaks maailmas Lõuna-Korea firma NCSOFT, kelle kotti mahuvad sellised nimed nagu „Aion“ ja „Guild Wars“ seeria.

Kui *installer* sai käima lastud ja mäng oli end paika seadnud, siis tegelase valikumenüüs olevad võimalused panid veidi oigama. Ilmselgelt on tegemist tüüpilise Aasia meeldivust arvestava mänguga. Kohe näha, et ta on loodud massiturua jaoks - selline lihtsustatud graafika viitab otseselt sellele, et sihtgrupina nähakse ka neid tarbijaid, kelle arvuti pärineb veel eelmisest aastasajast.

Enamik rassidest olid minu jaoks visuaalselt... totakad ja kohutavalt lollid. Meenub, kui „World of Warcraft“ tõi sisse mängitava rassina pandakarukesed. Aga jah, isegi idiootliku Hello Kitty jaoks leidub miljoneid fänne, seega tegu on Gaussi kõvera enamuspubliku jaoks loodud taiesega.

Ka muu graafika (peame ikka silmas, et see suudaks ka juustarvutil joosta) oli minu jaoks allpool igasugust arvestust - jah, ma olin Aasia stiili sunnitud taluma nii „Riftis“ kui ka „T.E.R.A.-s“, aga ega neisse ma kauaks pidama ka ei jäänud. Ning helikujundus...

Kakleme siis

Aga olgu, maitse üle ei vaielda, vaid keldakse. Minu kui MMO kuldajast pärit mänguri jaoks ongi faktiliselt kõik kaasajal massiproduktioonis toodetu *dumb-downed crap*, ja ka graafika ja sisu poolest äsja „The Secret Worldist“ tulnuna oli asi ikka aiaiaiaiaiaiaiiiiiii. Kuid ma võtsin end kangelaslikult kätte ja asusin siis „Wildstari“ uurima.

Tegelase tegin ma inimese, sest kõik muud nägid välja ikka nii debiilsed, et käsi ei tõusnud pandakarukest, suslikut või jänkukest tegema. Alustad sellest, et valid poole. Nagu „Tähedesõdades“ („Star Wars“) on ka siin galaktika jagunenud kaheks - galaktikaimperium Dominion ning nendest eraldunud ja nen-

Multikalik, armas ja ümmargune stiil, mis teeb isegi luukered armsaks ja ohutuks.

Enamik rassidest olid minu jaoks visuaalselt... totakad ja kohutavalt lollid. Ja muu graafikaga pole asi parem

de vastu verist võitlust pidavad mässajad - Exile.

Osapoole valik määrab ka, millist rassi saad sa teha: Dominion pakub Cassiane (samuti inimesed), draakonilaadseid Drakeneid, robotrassi Mechari ning suslikulaadseid Chuasid; Exile poolel saad sa teha samuti, oh mis üllatus, inimese, loomakõrvade ja -sabaga Aurini, alkeemiasse kaldunud mutantse Mordeshi või joodikust kakleja ja naistemehe, kivielluka Granoki.

Kui rass valitud, siis tuleb valida amet (iga rass igat ametit pidada ei saa) - sõjamees (Warrior), insener (Engineer), loitsija (Spellsinger), muude MMO-de varga vaste (Stalker), ravitseja (Medic) ning meeltevälise taju spets (Esper). Nagu ma mainisin, ei jätnud väljanägemine mulle eriti muud võimalust kui inimene (no ma lihtsalt ei samasta ennast miskise totaka suslikuga) teha ja ma tegin enda arust varjuva varganõ. Aga selgus, kuskil levelil 16 alles, et tänu manustatud viinamarjajookidele olin ma valinud Esperit.

Aga mis tehtud see tehtud ning ta on täiesti mängitav klass ja ka temaga *max level*-ile joosta polnud mingi probleem. Jalgpalli MM segas omajagu vahele, muidu oleks aega ehk paar nädalat kulunud, nüüd sai asi kotti ühe kuuga. Aga vaadatamata alguse virinale (no ma ei saa ju ilma), saab teda siiski mängida - totaalset

Vasta ja võida!

Millises mängus tegi Big Bossi uus häälnäitleja enda mängudebüüdi? Saada õige vastus enne 25. septembrit aadressile play@digi.ee ja võid võita PS4 mängu „MGS: Ground Zeroes“!

Kuuldavasti neile, kellele meeldis algusaja „WoW“, meeldib ka see draakonilaadne.

saasta „Scarlet Blade“ ei suutnud ma isegi 25 tasemele viia.

Ja miski hetk tuimestub ka heli- ning pilditaju ja sa hakkad mängu võtma nagu omaaegset MUD-i, unustad ära visuaali ja audiaali ning annad tuld. Põhimõtteliselt on tegu soolomänguga - mingit kaaslaste abi nüüd küll vaja pole, ainult suured grupiülesanded tahavad kedagi kampa. Kuid me oleme nii 2+, 3+ kui 5+ grupi jaoks loodud missioonid kahekesi maha löönud ning mitmed neist ma sain ka soolos teatud.

Nool näitab teed

Analoogselt kõigile moodsa aja lihtsustatud MMO-de stiilile on ka siin iga ülesanne kaardil numbriga tähistatud, ja kui sa juhtud olema eriline geograafiline imbetsill, kes ka kaarti lugeda ei mõista, siis piisab paremas ääres ülesannete nimekirjas klikkida selle peale ning su ette ilmub nool, mis näitab, kuhu sa pead jooksema ja kui mitu meetrit eesmärk eemal on.

Ning otse loomulikult on igal kollil pea kohal sirendav logo - „Tapa mind“! Iga ülesande jaoks vajalik ese (mida sa pead üles korjama või mille aktiveerima) helen-dab ning lisaks on tal küljes suur hammas-ratas, mida sa juba kaugelt näed.

Kui sa surma saad, siis kerkid taas (oh mis üllatust, koos kogu oma vara ja varustusega) kõige lähimasi elustuspunkti. Ainus kahju, mida surm toob, on umbes minutine eluvaru poolikus ning varustuse parandamise kulu. Mis on aga siiski pisem

kui tulu satikate tapmisel kokku korjatud kola müügist saadust. Ühesõnaga taas mäng, kus n-õ surmahirmu pole - näen hirmus-jube-suurt kolli, elu tal enam kui viis korda minust rohkem, aga ikka jookseme kaklema - äkki õnnestub? Ja kui ei, siis keda huvitab?

Lisaks on mängus ka raskemat gruppi nõudvat sisu - kas kuni viieliikmeliste meeskondade jaoks mõeldud seiklused (Adventure) või juba veel raskemad raidid (20+ osalejat). Ma liitusin ka ühe suure gildiga, Exile Union, ning oleme gildi-üritustel neid teinud. Seal on juba vaja nii meeskonnatööd kui taktikat, kuid erilise keerukusega nad ikkagi silma siiani pole paistnud.

Sarnaselt kõikide teiste viimase aja MMO-dega on kaldumus pay-to-win mänguvalemi suunas

Lisaks tavapärasele levendamisele saad sa valida oma elutee (Path) - nt Explorer, Settler, Scientist või Soldier ja seal arendada oma taset vastavalt väljakutsetele ning ülesannetele. Mulle mu Explorer täitsa meeldib - roni kõikvõimalike tippude otsa leides sinna tee, kaeva koobastes jne. Ja siis saad sa tegeleda ka käsitööga - iga mängija saab „tasuta“ kokanduse ning

Wildstar

Hind: Deluxe Edition 59.99 €, Standard Edition 34.99 €

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti

valida ühe lisaameti, milleks mul on relvasepp. Selleks kogun maake ja töökojas saan teha kola, mis tipus on vägagi arvestav, eriti kui lisada haruldasi komponente ja ruune.

Kõike saab osta

Sa saad osta endale ka maja, kuhu kogu trofeesid ja mida siis vastavalt rahale üles vuffida. Lisaks tavalisele oksjonimajale on mängus ka spetsiaalne valuuta (C.R.E.D.D.), mille eest saab kõike osta ja mida saab osta pärisraha eest (pisike vihje nagu *pay-2-win* peale).

Mida kokkuvõttes arvata? Üle pika aja praegusel *free to play* ajastul tasuline MMO (hetkel soodushind Gamestar.ee-s 34,99 €, tavahind 44,99 €) koos kuumak-suga 12,99 € (paketti ostes on esimese 30 päeva tasu sees). Kellele meeldis „Rift“ ja „T.E.R.A.“, võiks leida kuus meelega-lahutust - tavalised soolomängud on enamuses kallimad kui see 35 eurot. Kes just ei kiiska vaimustusest, võiks veidi oodata - enamus rahvast arvab, et ka „Wildstar“ läheb mõne kuu pärast tasuta kuumudelile. Kuid siis on juba suuremat rõhku *pay-2-win* lahendusele oodata.

VEIKO TAMM

KOKKUVÕTE

„Wildstar“ on huvitav MMO, kuid eelkõige neile, kellele meeldivad Aasia MMO-d, kus on ka *pay-2-win* mänguvalemississe kirjutatud.

HINNE

Vastutuse raske koorem

„Gods Will Be Watching“ tutvustab end kui hiirekliki-põneviku, kuid selline väljamõeldud žanrinimi on eksitav – tegemist on kompromissitu käigupõhise ressursihalduriga, kus ressursideks pole mitte ainult eluks vajalikud asjad, vaid ka inimeste teod ja võimed.

Mäng pakub kuus stsenaariumit, kus peategelane peab tegema karme otsuseid, et grupp inimesi jõuaks enda eesmärgini ning soovitatav oleks, et ka mitmeid neist ellu jääks. Flashi mängust alguse saanud Devolveri indie-hitt jätab näiteks grupi tegelasi (sõdur, koer, kaks teadlast, insener, robot ja peategelane) koos superarvuti-ga lõksu koopasse kahe eesmärgiga – loetud tundide jooksul leiutada vaktsiin surmavale viirusele ja end sealt koopast välja kaevata.

Iga otsus loeb

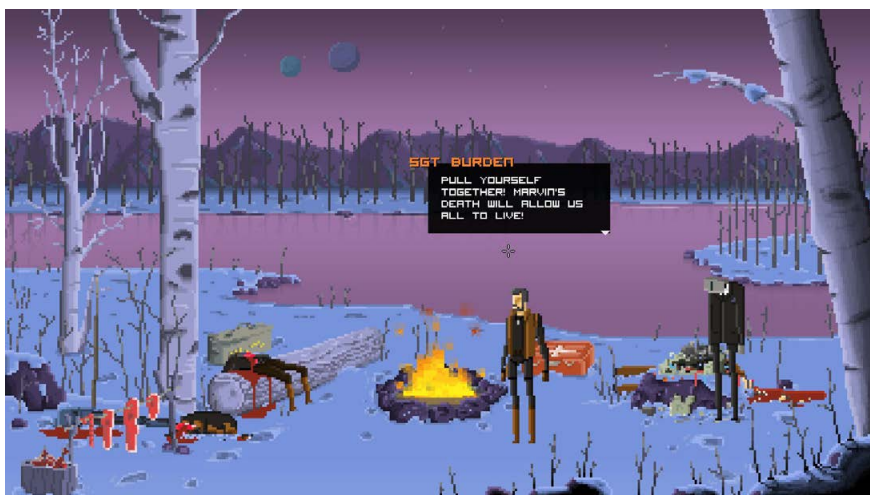
Keeruliseks teeb aga ülesande see, et vaktsiini tuleb tegelaste enda peal katsetada, kuid samal ajal on vaja töökäsi labidate liigutamiseks, vaadata, et patareid oleks arvuti töös hoidmiseks laetud ning lasta kaevajatel vahel puhata. Või siis süstida neisse adrenaliini ja rahusteid. Keda ohverdada? Keda säästa?

Mängu esimene peatükk, väga plahvatusohtlik pantvangikriis, on põrgulikult raske. Mul kulus selle 15 minuti pikkuse pusle lahendamiseks üle kahe tunni, sest vihjeid antakse väga vähe ning kuigi mäng on lahendatav ilma surmadest õppimata, siis reaalsus on pigem vastupidine. Keeruline on korruga hallata pantvange, kes võivad paanikasse sattuda või sulle vastu hakata, läbi rääkida aina lähenevate politseijõududega ja enda tiimi vastuhakkajaga ning tagatipuks veel sisse häkkima arvutisse, mis on põhieesmärk.

Käed tööd täis

Multitasking ehk korruga väga mitme asja haldamine, millest iga ebaõnnestumine lõpeb „Game Over“ ekraaniga, ongi selle mängu võti. Hea asi on aga see, et ei ole õigeid või valesid lahenduskäike. Pakaselisel planeedil lõkke äärde lõksu jäädes on sinu valik, kas sa ohverdada mõne tegelase, et teistele jääks rohkem süüa või mitte. Kas sõdurit on veel vaja, kui tal on kuulid otsas? Kas inseneri on vaja, kui sul on tiimis niikuinii robot, kes suudab samu asju teha? Sina otsustad.

Pikluse, ent andeka graafikaga mängul on hoolimata oma värskest ka paar viga, mis küll minu mängukogemust kuidagi ei morjendanud. Paaril tegelasel on

Viis inimest ja robot, koer ja nälg – selline koosus lõkke ääres ei saagi hästi lõppeda.

Pantvangide elus hoidmine on raske, kuid ilma nendeta pole sul millegagi kaubelda.

võimalus surma saada ja järgmises stsenaariumis on nad tagasi ning juhuse roll on kohati liiga kõrge, eriti võikas piinamispeatükis, kus tuleb 20 päeva koos kaaslasega toolide külge aheldatuna vastu pidada.

See peabki raske olema

Kelle jaoks mängu originaalkeerukus on liig, siis nende jaoks on ka mängulaadid, mis on kergemad, ilma juhuslikkuse elemendita või lihtsalt loo nautimiseks, kuigi minu tungiv soovitus on siiski mäng läbi da originaalraskusastmel, sest just nii on

Gods Will Be Watching

Hind: 8.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Core 2 Duo protsessor, 4 GB mälu, graafikakaart 512 MB videomäluga

Ülimalt keeruline ja pingeline käigupõhine mäng, mis ei meeldi kõigile. Aga kellele meeldib, siis neile kohe väga

see mäng ikkagi mõeldud mängimiseks.

Sest, pean tunnistama, et teist nii pingelist, kaasakiskuvat, brutaalset ja väga keerulist mängu ei olegi sel aastal ilmunud. See ei ole kindlasti kõigile, võib olla teatud hetkedel paganama frustreriv, kuid kui kõik õnnestub, ükskõik, millisel viisil või milliste kaotustega, on see väga rahuldustpakkuv. Eriti soovitaks seda tiimijuhtidele õppematerjaliks, sest see on sama karm kui elu ise.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Gods Will Be Watching“ on selle aasta üllataja, piksligraafikaga ülipingeline otsustamise-simulaator, mille sarnast ei ole teist.

HINNE

Ropult piinlik lasketiir

Oli aeg, mil plastmassist relvad ja nendega ekraanil automaatselt liikuva pildi sihtimine tundus olevat kõige ägedam asi üldse. See aeg sai aga ruttu otsa. „Blue Estate“ proovib näidata, milline võiks rööbastel tulistamine välja näha aastal 2014.

„Blue Estate“ ilmus esimest korda, kuigi oluliselt lühemana, eelmisel aastal Leap Motioni nimelisele puldita arvuti juhtimissüsteemile. Nüüd on aga see samanimelisel koomiksil põhinev mäng väljas PlayStation 4-le ja peagi on see tulemas ka Xbox One'ile.

Rööbastel tulistamise mängu ilmub viimasel ajal väga harva ning veel vähem tuleb neid, mida saaks hea sõnaga meenutada. Mulle tuleb viimasest ajast meelde üksnes „Dead Space: Extraction“, mis ilmus nii Wii'le kui ka PS3-le. Varasemast ehk tasub meenutamist „House of the Dead“ ja „Time Crisis“.

Virtuaalne paralüüs

Rööbastel tulistamine tähendab seda, et tegelast juhtida sa ei saa ning sinu töö on peamiselt päästikule vajutada. Nii et tegemist on puhta lasketiiruga, kus esimesel kohal on kiire reaktsioon, kuid natukene on oluline ka strateegia.

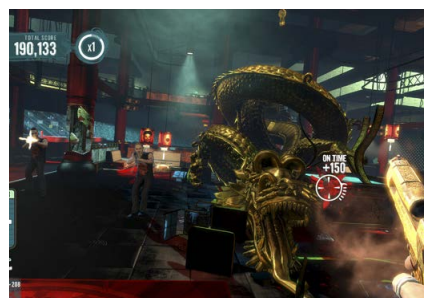
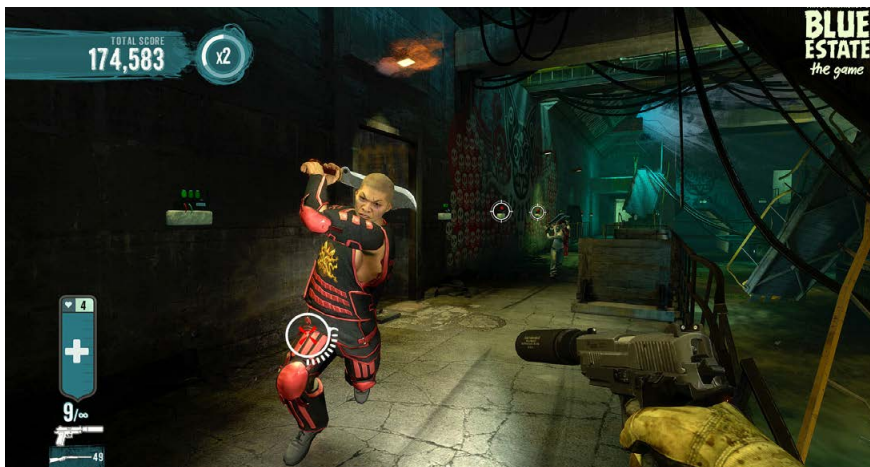
„Blue Estate“ võimaldab ettenähtud kohtades varjuda, kasutada erinevaid relvi, mäng näitab sulle ette, kes sind järgmisena ründab - see lubab tegevust ette planeerida ja lisab mingitki sügavust mängitavusse. Kõige eest antakse punkte ja see paneb täpsemalt ja õrnematesse kohtadesse sihtima.

No ei ole üldse naljakas

Ma ei tea mitte midagi „Blue Estate'i“ koomiksist, ilmselgelt on mängu graafika väga otseselt sealt üle võetud, kuid arvestades selle mängu lugu ja sõnakasutust, siis ma pole kindel, et ma üldse tahaksin sellest midagi teada.

Ma saan aru, et see mäng on sihilikult labane ja ropp - see võib töötada ja teatud juhtudel töötabki - kui minu meelest antud juhul mitte. Maffiatüüp Tony Luciano on labane lõngus, kelle huulte vahelt küll harva tuleb ka mõni naljakas pärl, kuid enamasti on tema teadvuse vool piinlik ja täiesti mittenaljakalt seksistlik.

See on nagu halb B-film, mis proovib olla halb B-film, et tegelikult kõigile meeldida selle pärast, et see on nii halb B-film. „Blue Estate“ on aga lihtsalt halb teisejärguline mäng, mis ei suuda üle enda var-

Enam „Call of Duty“ kohta lasketiir öelda ei saa, siin on sihtmärgid isegi ette näidatud.

Blue Estate

Hind: 19.99 €

Müügil: PlayStation Network

Millega mängida? PS4 (testitud), Xbox One (tulekul)

ju hüpata. Kui esimene tund suudab pakuda mingitki värskust, siis mängu lõpuks kaks-kolm tundi hiljem pole sellest enam midagi järele jäänud.

Tasub tähele panna, et PlayStation 4-l pole just eriti mängu, mis kasutaksid DualShock 4 pulti sisseehitatud võimet sellega sihtida, ilma isegi eraldiseisvat kaamerat omamata. Esialgu tuleb pult mängus sees kalibreerida ja siis saab see enamiku ajast ise aru, kui see on ekraanile suunatud ja

Lihtsalt automaatse liikumisega tulistamismänguna on see täiesti töötav, kuid huumor on täiesti mööda

on piisavalt täpne. Kahel korral läks aga sihik siiski jalutama, nii et mängusessiooni lõpuks tuli sihtide otse enda ette pörandale, mis ka käed lootusetult sassi ajas.

Kui sulle tundub aastal 2014 idee rööbastel tulistamisest allapoolevõõd naljade kastmes lõbus ajaviide, siis see mäng on täpselt sulle. Kõigil teistel soovitan aga sellest mööda jalutada, sest ilma ei jää millestki.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Blue Estate“ on küll okei rööbastel tulistamismäng, milliseid ilmub viimasel ajal väga vähe, kuid lühike ja väga labase huumorimeelega.

HINNE

Isegi sõdurid tahaksid sellest pildist välja hüpata, et nad ei peaks nii halva mänguga seotud olema.

Mäng, mis kunagi ei olnud

Kui lugesin esimest korda CI Gamesi („Sniper: Ghost Warrior”) üksikisiku vaates tulistamismängu „Enemy Front” kohta, olin väga üllatunud, sest lubati Teise maailmasõja aegset videomängu, mis leiab aset konfliktipiirkondades, mida pole varem väga kasutatud.

Näiteks nagu verine Varssavi ülestõus ja Prantsusmaa vastupanuliikumine. Samuti kirjeldati peategelase rolli astuvat ameeriklasest sõjafotograafi, kes haarab sõjakoleeduste sunnil relva, et vastupanuliikumise edasi võidelda. Arvasin, et lõpuks ilmub mäng, kus saan olla fotograaf ja jäädvustada natside koledusi ja ebainimlikkust. Arvasin, et mind sunnitakse valikute ette, mis paneb mind fotoaparaadist loobuma ja haarama hoopis relva. Seda aga ei juhtunud.

Üllatus-üllatus!

„Enemy Front” on väga vaese mehe „Call of Duty”, Teise maailmasõja aegne mäng ja isegi halvem kui esimene „Medal of Honor”. Kõik see, mida reklaamiti nii sõja kui ka peategelase kohta, osutus butafooriaks. Need lubatud elemendid on küll olemas, aga ainult kuival jutustatud tekstis ja mitte mängumehaanikas endas.

Mäng algab, areneb ja lõpeb nagu juhuslik ilma igasuguse pingutuseta valminud sõjamäng - kulunud ja igav mängumehaanika, hingetud tegelased ja mängijalt mitte midagi nõudev eesmärk. Lugu liigub tegelase oleviku- ja mineviku-seikade kaudu mööda Euroopa rindeid

Ainus koht, kus mäng sihtmärki tabab.

Enemy Front

Hind: 29,99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: vähemalt Intel Core 2 Duo 2 GHz protsessor, 3 GB mälu, nVidia 8800GT graafikakaart 512 MB mälu

nii, et tegevus satub alati väiksematesse kohtadesse, kus viidi mõnikord täide isegi suuremaid koledusi.

See ongi mängu suurim pluss. Prantsusmaa metsaalused, lossid, viljapõllud ja Varssavi sõjakolle ise on ideaalsed ko-

had võitlemaks vastupanuliikumise värske liikmena natside vastu, aga seda suurimat plussi kisub allapoole poolikult välja arendatud tulistamismehaanika ja hiilimiseks antud piiratud võimalused.

Mootor ei tööta

Mäng ei nõua mängijalt midagi - hiili või tulista, see ei mõjuta loo kulgu ega tegelest mitte kuidagi. Lugu arendavad vahevideod on koledad ja ilmetud ning üleüldine graafika on iganenud ja detailivaene. Kõlab usumatult, aga mäng põhineb Cryteki CryEngine 3 mootoril, mille najal valmis vapustavalt ilus „Crysis 3”. „Enemy Fronti” tegijad pole suutnud ühe ilusama mootoriga midagi teha. Arvan, et sellepärast Crytekil rahalised probleemid tekkisidki. Nende mootoriga toodeti suures osas tahumatuid mänge, mis lihtsalt ei müünud.

Kõige rohkem oleksin tahtnud mängu, mida kunagi ei olnud - tõelise sõjafotograafina sõjakolletes. See oleks olnud uudne ja nõudnud enam kui lihtsalt tulistamist. Tulistada saame pea kõikides mängudes, fotoaparaadiga jubedusi jäädvustada mitte nii väga.

RA RAGNAR NOVOD

KOKKUVÕTE

Kui siin oli tegemist katsega teha vanakooli, siis nimetan seda läbikukkumiseks ja soovitan mängida väga õnnestunud „Wolfenstein: The New Orderit”.

HINNE

Punalipp on juba heisatud, aga kus on kõik planeedi koloniseerinud kommunistid?

Ja nüüd skafandris kivikamakate peale hüppama!

Kohtumised elutul planeedil

Olles kosmoselaevaga hädamaandunud võõral planeedil peab kosmonaut üksi hakkama saama lekkiva hapnikupaagiga ja üdini tühja planeedi laastava isolatsiooniga. Õnneks või kahjuks pole „Lifeless Planeti“ planeet täiesti tühi.

Nõukogude Liit jõudis juba ammu ette, kuid neist pole sellel planeedil enam elumärke. Alles on jäänud ainult varemed ja jäänukid möödunud aegadest. Mis juhtus? Sellele küsimusele vastab „Lifeless Planet“ väga leidlikult. Õnneks keskendub mäng müsteeriumi kõrval sama palju ka peategelase arengule, mistõttu annabki mängule hinge üksik peategelane ja tal antud aeg elu üle järele mõelda.

Selgelt mõjutatud

David Boardi kirjutatud, disainitud ja loodud „Lifeless Planet“ meenutab näiteks filmide seast nii Andrei Tarkovski „Solarist“ kui ka mingil määral Stanley Kubricku filmi „2001: A Space Odyssey“. Mõjutuste hulka saab lugeda ka Tolstoi „Aelita“, külma sõja aegsed ulmelised B-filmid ja LucasArtsi seiklusmängud.

Tegelas haaravad temaatilised, sümbolilised ja kujundipõhised paralleelid tulenevad siiski eelkõige Tarkovski „Solaristest“ - ka seal seisnes peategelase tegelik kimbatus mitte kosmoselaevas toimuvates kummalistes sündmustes, vaid inimese suutlikkuses iseendasse kaevuda. Ka kõige kaugemal planeedil võib kohata seda, keda kõige rohkem igatsed ja

Originaalne ja salapärase atmosfääriga seikluspõhine mäng, mille teostus pole küll päris lõpuni õnnestunud

Lifeless Planet

Hind: 19.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), Xbox One (tulekul)

veel vähem ootad. „Lifeless Planet“ pole pooltki nii viimistletud, sest selleks on mäng liiga selge ja otsekohene, oskamata jutustada lugu ilma selle nüansse konkreetselt välja ütlemata. Loo vähene nüansirikkus pole läbinisti autori süü, sellega maadlevad ka mängutööstuse kõige suuremad pead. „Lifeless Planet“ hiilgab teistel põhjustel - loo esitus, muusika, mängu teostus ja suurepäraselt loodud üksildust ja salapära täis õhkkond.

Probleemid aga seisnevad mängumehaanika funktsionaalsuses ja maailma disainis. Mängitavus on korduv, maailm küll vaheldub, ilmastik ja maastik muutuvad, aga tasemed on liiga pikad ja ühekülgsed, et hoida püsivat pinget ja huvi üleval. Mängumehaanika seisneb lihtsate mõistatuste lahendamisel ja platvormidel hüppamisel.

Kosmonaudina on vähese gravitatsiooniga planeedi kivikamakate peal hüppamine esialgu põnev ja uudne, kuid seegi kulub kiiresti. Mõistatused põhinevad tihtipeale kivide liigutamisel ja mõne objekti ühest kohast teise viimisel.

Üksinduse võlud

Kõige suurem mõistatus on tihtipeale keskkond ise, sest tundmatu planeedil maastiku uurimiseks pole antud ühtegi kaarti ega juhust. Nii võib tihti ära eksida ja pea kaotada, aga see ongi osa seiklusest ja mängu üks põnevamaid tahke, sest läheb hästi kokku kõikehõlmava isolatsiooniga, mida peategelane planeedile siirdes otsiski. Kohustuslik osa on muidugi ka maailma päästmisel, aga õnneks pole seekord tegu meie koduplaneediga.

RA RAGNAR NOVOD

KOKKUVÕTE

Lõpp viitab ka teisele osale, kuid see vajaks sel juhul suuremat mängu ja meeskonda, aga kes teab, äkki see kunagi juhtubki. Mina mängiksin.

HINNE

Frustreerivad paarilised

PlayStation Plus teenus on jõudnud sellele tasemele, et sinna tulevad juba kohe esimesel päeval täiesti uued mängud. Näiteks „Road Not Taken“, omapärane pusleseiklus-roguelike, mis tuli ka samal hetkel välja arvutile ning jõuab kunagi sügisel ka PlayStation Vitale.

„Road Not Taken“ on oma olemuselt puhas puslemäng. 2D-maailm on jagatud malelauasarnaseks ruudustikuks ning väike halvaendelises tumedas keebis tegelane peab liikuma erinevate ruutude vahel, et leida metsast üles sinna kadunud läinud lapsed.

Peale tegelase on ruudustikus kadunud lapsed, nende vanemad ning erinevad asjad - puud, kivid, hundid, lilled, mesitarud jne. Idee on omavahel kokku sobitada asjad, mida nõutakse, et järgmistele ruudustikele jõuda. Selleks saab asju tõsta, kanda ja visata, kuid kõik see nõuab energiat ning kui energia nulli jõuab, siis ongi mäng läbi. Nagu läbi läbi, sest see on *roguelike*, kus pikka pidu ei ole.

Aastast-aastasse sama elu

Mäng on jagatud aastateks, sinu leping väikese linna lapsevalvurina kestab 15 aastat, ja igal aastal pead sa päästma vähemalt pooled külakese kaduma läinud lapsed (iga aasta on talvel suur torm, kus lapsed mööda maailma laiali pillutakse, sellepärast), et järgmisesse aastasse edasi jõuda.

Esialgu on see päris lihtne, kuid paari aasta pärast läheb see juba vähe keerulisemaks, eriti sellepärast, et mängumaailmad on juhuslikult genereeritud. Kui oled end nurka mänginud ja energia on otsakorral, siis ühe korra antakse sulle ka võimalus end tühjade kätega tagasi külla teporteerida.

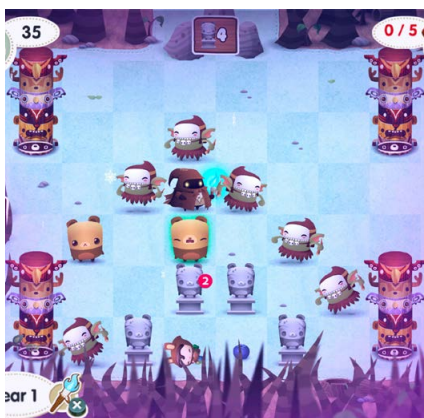
Siis tuleb juba sukelduda meisterdamise maailma, sest erinevaid asju kokku kombineerides saad igasugust kola, millest sulle on kasu. See toimib samamoodi paariliste leidmisena ja üheks peamiseks eesmärgiks on siin võimalikult vähese kuluga leida võimalikult maitsvaid asju, mis su energiavarud taastavad. Kui oled mingi retsepti välja mõelnud, siis saad seda hiljem juba lihtsalt kasutada ning külas on sul ka väike maja, kuhu kogu leitud väärt kraam paigutada.

Võib frustreerida

„Road Not Taken“ on üks neid mängu, mis ma tahan, et mulle väga meeldiks, aga päriselt ei suuda ma end kuidagi end seda nautima panna. Paariliste leidmine läheb

Sul on oma kodu, kuhu sa saad ruttu ka täiesti päris oma kahvli. Ja medaleid.

nagu öeldud päris keeruliseks ning kõik need juhuslikult muutuvad tegureid, näiteks tegelased ja ohud, kes liiguvad koos sinuga käigupõhiselt, võivad mängu väga ruttu frustreerivaks teha, eriti kui sa algul ei saa üldse aru, millised asjad kuidas käituvad.

Näiteks kui sa pead järjest ritta laduma kolm kütse, siis enne pead sa nad kinni püüdma või ruudustikus kuskile lõksu meelitama, sest nad hüppavad sult eest

Road Not Taken

Hind: 14.95 €

Müügil: PlayStation Network

Millega mängida? Arvuti, PS4 (testitud), Vita (tulekul)

Ma tahaksin, et see mäng meeldiks mulle palju rohkem, aga selle nautimine on tehtud väga raskeks

ära. Ja lisaks pead sa jälgima, et eest ära hüppates nad ei kargaks hundi juurde, kes samuti täiesti juhuslikult mööda kaarti ringi silkab. Rääkimata sellest, et need on alles väga lihtsad valemid, võrreldes sellega, mida mäng veel hiljem pakub. See-ega, „Road Not Taken“ on idees väga äge, palju ägedam kui lihtsalt labane paariliste leidmine, kuid selle lõpuni nautimine on tehtud päris keeruliseks.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Road Not Taken“ on väga huvitava ülesehitusega pusle-roguelike, mille juhuslikkuse faktor võib olla kohati liiga frustreeriv.

HINNE

Nagu hea-halb B-film

„Killer Is Dead“ tuli konsoolidel välja 2013. aasta suvel, kuid nüüd on see saadaval koos lisamaterjali ja odavama hinnaga ka arvutile, lisanimega „Nightmare Edition“. Sobiv nimi, sest kogu mäng ja eriti selle vaheklipid oleks justkui veidrast luupainajast välja rebitud.

Olgu kohe alguses öeldud, et „Killer is Dead“ ei ole kõigile. Soovitan enne mõelda, kas sulle meeldib *anime*, mängud, kus mängitavus on veidra loo taga varjus ja oled nõus kannatama Jaapani arendajate kiikse. Peategelane Mondo Zappa on palgamõrtsukas riiklikus agentuuris, kes ühe robotkäe ja mõõga abil kõrvaldab suuremaid kurjategijaid ja tapjaid.

Väga veider kontseptsioon, aga kogu see mäng on veider. Mondo nimi muidugi vihjab legendaarsele Frank Zappale ning kogu mäng on täis viiteid ja väga veidrat huumorit. Õnneks see siiski tihti peale pigem töötab - näiteks üritab üks lõpুবосс veenda Mondot temaga liituma, aga Mondo keeldub, kuna tegemist olla ikkagi märulimänguga ja mängijal hakkaks igav, kui nüüd võitlus lõppeks.

Veel veiderust

Lisaks leiavad osad võitlused aset Kuul, olulist rolli mängib nuttev üksisarv ning kõrvaltased koosnevad daamidele kinkide tegemisest ja ärarääkimisest. Paraku kõige nõrgem osa mängust on... see osa, kus seda tuleb mängida. Peamiselt võitleb Mondo oma mõõgaga. Ja selle kontroll on täiesti adekvaatne. Kohati tuleb robotkäega tulistada, see võtab Mondo verd, mida kujutavad roosid ning mis pole sama, mis Mondo elud ning kasutada Killervisionit, mis näitab maailmas peidetud asju.

Agaraku on see kõik korduv ja üheülbaline, vaenlased jooksevad otse Mondo suunas, vahel kannavad kuuliveste või kilpe, aga paremal juhul lõpeb võitlus välksündmusega, mille käigus selgub, mis boonust Mondole jagatakse või näeb vähe uhkemat lõpuanimatsiooni. Peaaegu iga tase lõpeb bossivõitlusega, mis on visuaalselt väga huvitavad ja nende eelnevad ja järgnevad looklipid on kohati lausa aplausi väärt, aga kahjuks mängitavus on ikka sama nõrk, mis ülejäänud mängus.

Arvutiversioon näeb välja suurepärase. Kui alguses natuke aega veeta .ini failide modifitseerides, tegemist on ju siiski Jaapani firma tehtud mänguga, jookseb kõik suurepäraselt 60 kaadrit sekundis ja Full-HD-s. Konsoliversioonidest suurema resolutsiooni juures tuleb mängu eriline vi-

Kui „Sin City“ oleks tehtud Jaapanis, siis oleks see just see.

Killer is Dead: Nightmare Edition

Hind: 19.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: vähemalt Intel Core i5 protsessor, 4 GB mälu, nVidia GeForce GTS 450 või samaväärne

See on veider ja igava mängitavusega mäng, aga samas on selles olemas „see miski“, mida paljudel mängudel pole

suaalne stiil väga hästi välja, kogu maailm on justkui maalitud, täis kontrastseid ja efektseid värve ning kuigi sarnast koomiksilikku stiili on ka enne nähtud, siis mitte päris sellist.

Veidralt kohutav

Kuigi muusika on kohati väga mõjuv ja sobiv, on häälnäitlemine, vähemalt ingliskeelne, täiesti kohutav. On tunne, nagu oleks sattunud üheksakümnendate keskpaika, kus arendajad ise mängu dialooge sisse lugesid. Õnneks saab mängu muuta jaapanikeelseks, kus veider dialoog on ai-

nult loetav ja tundub, nagu käiks lihtsalt väga hullumeelne *anime*-seriaal.

See on veider mäng. Mängitavusel igav, arusaamatu looga ja ebaloogiliste mängumehaanika elementidega, aga samas on selles „see miski“. Mingi võlu, mida tihti ei kohta, nagu üks korralik halb film, mida ei ole tehtud meelega halvaks - vastupidi, inimesed on pannud sinna oma hinge, aga kukkus veidralt välja.

Samas väga meelelahutuslikult ja see ongi ju mängude põhivõlu? Kui nendest vigadest ja piinlikust seksismist mööda vaadata, on „Killer is Dead“ värskevõlg kogemus. Aga kindlasti mitte kõigile.

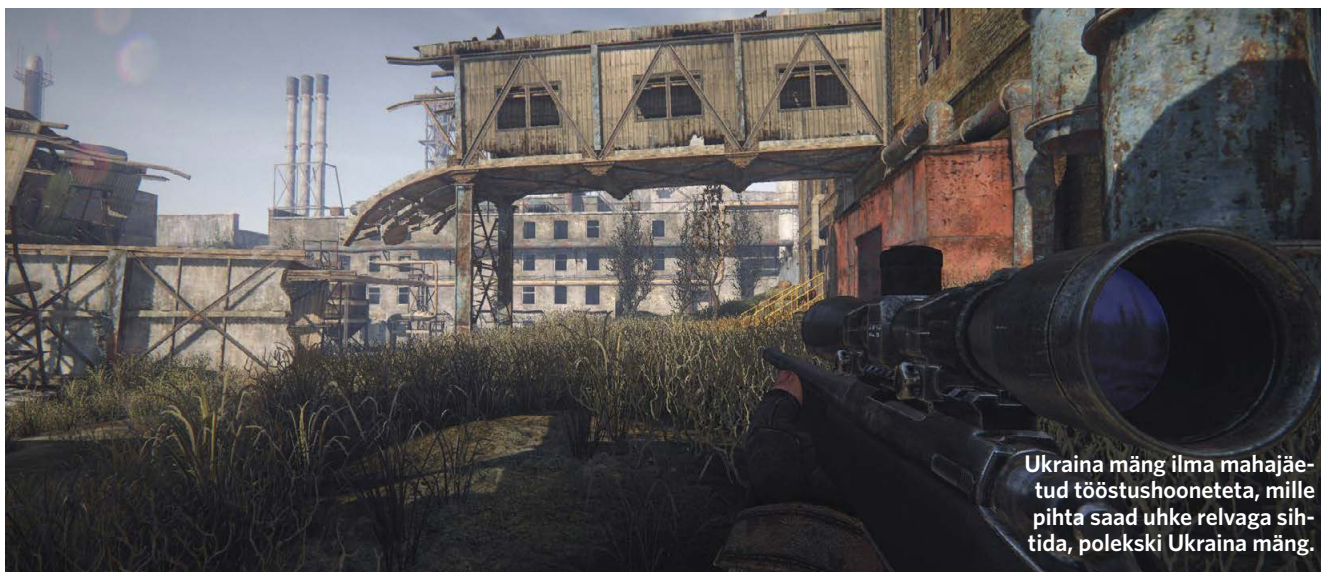
RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Killer is Dead“ on veider, aga samas meelde jääv kogemus, aga ainult julgetele ja avatud meeltega mänguritele.

HINNE

Ukraina mäng ilma mahajäetud tööstushooneteta, mille pihta saad uhke relvaga sihutada, polekski Ukraina mäng.

Vana maailma võrsed

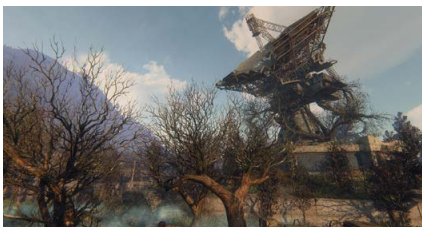
„Survarium“ on idee kohaselt üksikisiku vaates *free-to-play* massirollikas (MMO), mis meenutab „S.T.A.L.K.E.R-i“ seeria oivalisi avatud maailmaga mängu, kuid näeb mitmeid kordi parem välja. See ütleb juba nii mõndagi nii kvaliteedi kui ka graafika kohta.

Sarnasusel on muidugi ka omaette põhjus. Nimelt pärineb „Survariumi“ taga seisv Vostok Games „S.T.A.L.K.E.R-i“ seeria loonud stuudiost GSC Game World, mis teatavasti juhi soovide tõttu lagunes ja mitmed andekad tegijad tulde loopis. Tööta jäänud tegijad koondusid ja löid oma stuudio, et teha seda, mida nad varem teha ei saanud - uue nimega MMO versioon „S.T.A.L.K.E.R 2-st“. Tunneliuniversumi latendav „Metro“ mänguseeria sündis samuti sarnastel põhjustel.

Avatud osaliselt

„Survarium“ on hetkel veel beetas testimisjärgus, aga see pole takistanud ligi 40 000 mängijal seda maailma vallutada. „Survarium“ reklaamib end küll kui postapokaüptilises Euroopas aset leidev MMO FPS, kuid hetkel on beetas mängitav ainult meeskonnana meeskondade vastu sõdimine (PVP).

MMO ja sõpradega koos mängimise (*coop*) osa on veel suletud ja ilmselt jääb suletuks veel kauaks ajaks. Mängu arendajad on maininud, et kõik saab valmis alles paari aasta pärast. Seni aga saab nautida beeta-versiooni võimalusi. Kui võrrelda „Survariumi“ arengut näiteks vars-

See satelliit on peaaegu peategelane.

Survarium (beeta)

Hind: tasuta

Müügil: www.survarium.com

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: vähemalt Intel Core 2 Duo E4400 2 GHz protsessor, 2 GB mälu, nVidia GeForce 8800 GT või Radeon HD 3870 graafikakaart 512 MB mälu

ti ilmuva Bungie mänguga „Destiny“, siis on selge, et Vostokil pole sadu miljoneid, et progressi kiirendada, aga seni kogetu põhjal ei saa küll öelda, et „Survarium“ näeks „Destiny“st oluliselt halvem välja, see on lihtsalt teistsugune.

Minu senine kogemus on piirdunud meeskondade vahelisel võitlusel, mille eesmärk on nagu ikka - üks võidab, teine kaotab. Üksluseks muutumise ohtu vähendatakse tegelast arendavate võimalustega ning päevaste ülesannetega, mis muudavad kogu aeg matšide eesmärgi - kord tuleb vastane hävitada, mõnikord on vaja hoopis eluks vajalikud patareid kokku koguda ja vahel on vaja teha hoopis midagi muud.

Vähene töötab hästi

Üks mängulaad võib kippuda igavaks muutuma, aga Vostok on seni teinud head tööd, et see nii ei juhtuks. Võitlused on pingelised, sest vastasmeeskond pole kaardil ära märgitud ning neil puuduvad visuaalsed märgistused. Nii on oma silm kuningas märkamaks kamuflaazi peitunud vaenlasi kõrge rohu sees näiteks keset lagunenu rongijaama.

Kahju on tõesti sellest, et MMO osa mängust on kinni. Tahaksin jälle „S.T.A.L.K.E.R-i“ kõnnumaadel ringi liikuda ja võidelda seninägematute ohtudega. Loodan väga, et mängu algne idee saab ükskord ikkagi reaalsuseks.

RA RAGNAR NOVOD

KOKKUVÕTE

Ilus mõtteline järg „S.T.A.L.K.E.R-i“ seeriale, mis võib areneda palju suuremaks kui ta seda veel tegelikult on.

HINNE

H I N D A M A T A

Hiireklikisekluste põhihäda – kummist nägudega tegelased – on ka siin laua ääres.

Ja ka liikumine on piirne, seega on targem ühel kohal seista.

Ajalugu kordub

Martin Metsa väide „Broken Sword 5“ arvustuses seiklusemängude kohta, et „viimastel aastastel pole sel žanril midagi ette näidata ja ega tulevik ka helgem ei paista“, oli suhteliselt subjektiivne arvamuse kohta julge väljaütlemine.

Igal arvustajal peabki oma vaatenurk olema. Minu seisukoht on erinev. Nagu iga žanris, tuleb pettumusi ikka ette, nagu ka kevadine Daedalic'i hiireklikikas „1954: Alcatraz“, kuid tilkadest meres ei piisa kogu žanri mahakandmiseks. Reaalselt elab seiklusžanr läbi renessanssi, millele Kickstarter hoogu on andnud.

Kickstarteri abil loodi ka „Moebius: Empire Rising“. Toetusraha kogumine ei olnud raske, sest mängu taga seisab Jane Jensen – mitmete 1990ndate Sierra seikluste ja eriti hinnatud „Gabriel Knighti“ triloogia autor. Ka [digist] on nimi läbi lennanud, kui Martin mõne aasta eest õigustatult Jenseni „Gray Matterit“ kiitis.

Tume salapära

„Moebius“ jutustab jensenlikult tumeda tooni ja üleloomuliku noodiga loo antiigiga äritsevast üliintelligentsest mehest Malachi Rector, kes ajaloo süvateadmiste tõttu äratab salajase valitsusorganisatsiooni tähelepanu ning meelitatakse tolle heaks detektiivi mängima. Uurimist vajab, kui palju sarnaseid juoni on teatud inimeste elulugudel ajalooliste tähtsate isikutega. Oodatult koorub varsti välja ohtlik ja ajaloomustritega manipuleeriv vandenõu, mis veelgi rohkem tõukab rändama erinevatesse maailma nurkadesse.

Moebius: Empire Rising

Hind: 29.99 €

Müügil: Gamersgate.com

Demo: www.gamershell.com/download_107173.shtml

Millega mängida? Arvuti (testitud), Linux, Mac (tulemas iOS, Android)

Mängu nautimiseks on vaja: 2 GHz protsessor, 2 GB mälu, 512 MB mälu ATI või nVidia graafikakaart

Kui Jenseni lood kord tuurid üles saavad, on kaasa minna põnev, ning nii ka seekord. Kestvalt ärritav faktor on aga peategelane hr Malachi Rector – oma ülbuse ja üleolevusega tõsiselt ebameeldiv kuju. Loo üks tahk ongi näidata, kuidas ta paremaks inimeseks areneb, kuid sellegi poolest on algusosas teda raske kannatada. Mõnevõrra lastakse Malachist puhata ajal, kui juhitakse mängu teist kangelast Davidit, kelle mõjul Malachi parenema hakkabki.

Mängu nõrgim lüli on tegelaste väga nigelad 3D-animatsioonid ja kõige kehvedamad ongi need Malachil, kes tundub olevat kummist. Taustad on aga oluliselt kenamad. Ka on näitlejate hääled enamasti head ja eriti sobiv on muusika.

Mõneti üllatavalt on „Moebius“ lihtne, isegi huvipunkte pole ekraanil korraga eriti arvukalt. Kuigi nuputada on tarvis niigi vähe, tehakse jutu sees lisaks ilmseid vihjeid, et mängijat käekõrval talutada. See pole otseselt halb, sest põhiliselt loost huvitunud või algajad seiklejad sellist vastuvõttu ootavadki, kuid ajuragistamist otsivatel seiklusehuntidel, kes tegelikult ju „Moebius“ rahastasid, tuleb selles aspektis pettuda.

Siin saab ka punkte koguda

Mõneti ehk lohutab seiklusveterane, et nagu vanasti, kogutakse ka siin iga tegevusega punkte, ja täisskoori jahil tuleb aju enam pingutada. Ka on aeg-ajalt võimalik olukordi erinevalt lahendada. Isegi surm on võimalik kui oma valikutega rappa minna, kuid mäng on kasutajasõbralik, et taastada õige tee valikupunkt. Edukalt on mängitavusse integreeritud Malachi nutitelefoni, kuigi selles toimuvad ka igavamad loe-elulugusid-ja-võrdle-neid mõistatused. Kõigile inimeste-esemete analüüsimine on huvitavamad.

„Moebius: Empire Rising“ ei küündi Jenseni „Gray Matteri“ tasemele, kuid see pole ka nii halb, kui imet oodanud ja kõrvetada saanud kriitikud irisevad.

LEHO LAHTVEE

KOKKUVÕTE

Jenseni nimi tõi kõrgendatud ootused ja seetõttu on paljude pettumus ebaausalt võimendunud. Tegelikult on „Moebius“ üle keskmise hiireklikiseiklus.

HINNE

lidne saladus + tänane vandenõu

Seekord vaatleme 2008. aasta suve hiireklikikaid, mis vaikselt mööda lipsasid. See aasta ei olnud ju vandenõusid, saladusi ja müsteriume armastavatele seiklusmänguritele halb aasta. „Belief & Betrayal“ on näiteks „Broken Swordi“ innukas matkija.

Kui sa sellest mängust midagi varem ei teadnud, siis hoia sellest eemale ka edaspidi.

Oleks „Belief & Betrayal“ aga iidsete müsteriumite ja kirikuvandenõude lahkamisel pooltki nii hea kui tolle eeskuju, mitte pudru ja kapsad. Hämmastav, sest kogunud Itaalia stuudio Artematica oli varem juba mitme seiklusega kätt harjutanud.

Esiteks on kasutajaliides aeglane ja segane - orienteerumine vaatenurkade vahel on raske ning mängutableti kasutus-

viis jabur. Pilt on kole nii tehniliselt kui ka kunstiliselt - liikumisanimatsioonid on puised ning enamik külastatavatest kohtadest on täiesti fantaasiavaesed. Taustamuusika hakkab tüütama. Ka osad näitlejad, eriti peategelane, ei sobi oma tooniga konteksti kohe sugugi.

Lugu on kliisee ja ebahuvitav. Selgub, et surnuks peetud mees tapeti alles äsja

Belief & Betrayal

Hind: 4.99 €

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Arvuti

ja et ta oli Vatikani agent. Kohe on platsis ka templirüütlike saladused ja vandenõulased, mille võrgustikus kaks peategelast silkavad (korra juhatakse ka kolmandat tegelast, kuid üllatavalt leiab ta kiirelt oma otsa). Ajakirjanikust mees ja ajaloolasest naine reisivad Suurbritannias, Prantsusmaal, Itaalias ja põgusalt ka USAs, ning peavad pikki ja igavaid kõnelusi. Ainuke hea asi mängus on kavalad viited vanematele seiklusklassikutele.

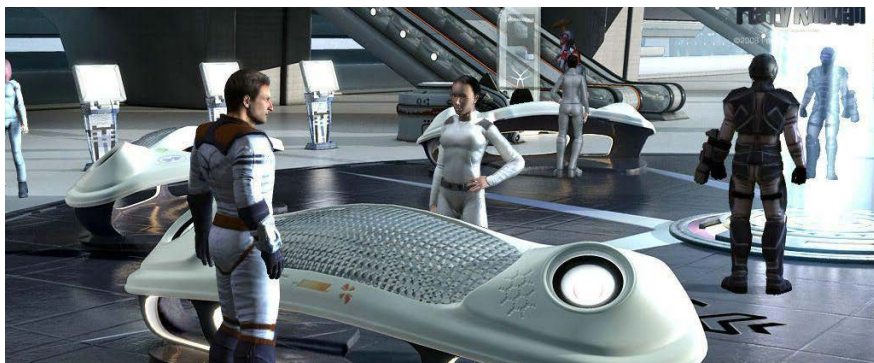
LEHO LAHTVEE

HINNE

lidsem saladus + tuleviku vandenõu

„Perry Rhodan“ on saksakeelse kultuuriruumi tuntud ulmebränd - selle romaanisari ilmub 1960ndate algusest tänini. 1990ndatel tehti sarja põhjal ka kolm saksakeelset mängu. 2008. aasta seiklus on omaette looga ja ka sarjast mitte midagi teadja saab järjele.

Kui see poleks hiireklikiseiklus, siis oleks surematu peategelane sobilik mobiilmängu.

Tausta seletatakse piisavalt. Nimegela Perry Rhodan oli inimkosmonaut, kes sai mittemaistelt eluvormidelt kingiks surematuse ja on nüüd 3000 aasta jooksul oma tuhandete kangelastegudega tõusnud üheks inimkonna liidriks. Ühel päeval rünnatakse aga nende üliturvunud peakontorit ja röövitakse ta hea sõbranna. Perry tormab kohe asja omapäi uu-

rima, jälitab kurjameid planeedilt planeedile ja satub ka iidse müütilise rassi jälgedele.

Lugu on enamuse aja kõitev, kuigi lõpp vajub ära, ning suurem osa pusledest on loogilised. Pilt on vanuse kohta korralik (mängu taga seisab ikkagi graafikale, videole ja tarkvarale spetsialiseerunud Saksa firma 3d-io) hääletööd head ja mini-

Perry Rhodan

Hind: 4.99 €

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Arvuti

maalne helitaust sobiv. Mõned häirivad aspektid mängitavuses siiski on, näiteks huvipunktide reetja venib ja annab ebätäpset infot, kõndimisala leidmine on tülikam kui see peaks olema ja Rhodan liigub kohati liiga aeglaselt.

Tasub mainida, et mäng on liikvel erinevate nimedega. Inglisekeelsed on ka „Rhodan: Myth of the Illochim“ ja „The Immortals of Terra: A Perry Rhodan Adventure“. „Perry Rhodan: The Adventure“ on aga saksakeelne.

LEHO LAHTVEE

HINNE

Pöörab hauas ringi

Ma ei oleks üllatunud, kui Codemastersi kontoris on hiljuti kummitama hakanud. Colin McRae vaimul on kõik põhjused mängufirma kollitamiseks, sest tolle viimane mäng häbistab rallimeistri nime ja solvab iga mängurit, kes mäletab „Colin McRae Rally“ sarja.

Uus „Colin McRae Rally“ EI OLE uuendatud ega parandatud, vaid lihtsustatud ja hale versioon legendaarsest „Colin McRae Rally 2.0-st“! 2000. aasta mängust on alles vaid riismed. Jah, pildi „käekiri“ on uuel ja vanal sarnased - pole hullu, sest see meenutab vanu häid mälestusi - kuid selle taga varjab end tühi, igav ja vigane romu.

Sisemas mobiilmäng

Tegelikult on arvutile toodud eelmise aasta Androidi ja iOSi mäng, mis arvuti peal tundub kui vigane beeta-demo või piinlik minimäng. On vaid kolm rallikohta - kruusakattega Austraalia ja Kreeka ning asfaltiga Korsika ning nende näotutel teedel kulgemiseks neli autot: Ford Focus, Subaru Impreza, Mitsubishi Lancer ja Lancia Stratos. Kõik on algselt lukus ning lahti saab riigid-masinad igavas karjääris edenedes.

Väidetavalt on füüsika- ja juhtimissüsteem samad, kuid sugugi ei tundu nii. Rallikate juhitavus on nigelavõitu ja klaviatuuriga mängides jätab mäng näiteks osad vajutused registreerimata. Lisaks arvas keegi Codemastersis, et kaval on tuua tagasi aeglaselt keriv põhimenüü ehk asi, mis „Colin McRae Rally 2.0-s“ nõmedalt väärtuslikke sekundeid raiskas.

Autode seadistamine on kadunud, üldse on seadetega kurvad lood, sest isegi „mph“ kiirusnäidikut ei saa „km/h“ vastu muuta. Vigastuste parandamine on, kuid lihtsustatud peaaegu väärtusetuks. Koledad on ka heliefektid. Naasnud on siiski kaardilugeja Nicky Gristi tuttav hääl, mis on üks väheseid positiivseid külgi.

Mis on HD-kvaliteet?

HD tähendab Codemastersile vaid pildi lahutusvõime tõstmist, jättes kvaliteedi vanaks. Nagu öeldud, need nüüdseks koledad 2D pöösad, puud ja maastikud polegi nii häirivad. Küll aga nuriseks teel olevate nähtamaute seinte ja läbilibisemist võimaldavate suurte puude pärast. Lisaks sellele ei tohiks sellisel mängul sujuvusega mingeid probleeme olla, aga üllataval kombel on.

Võib-olla puuetundlike ekraanidega mängijatele on selline mäng vastuvõetav,

See auto pole mitte rooli või klaviatuuriga juhtimiseks, vaid ekraanil nühkimiseks.

LEHO LAHTVEE

Colin McRae Rally HD

Hind: 6.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), Mac, iOS, Android

Mängu nautimiseks on vaja: 1,6 GHz kaheuumaline protsessor, 2 GB mälu, graafikakaart alates Nvidia 6800, ATI X1300, Intel HD3000

kuid arvutimängurid sellist mõnitamist ei talu. Codemasters suudaks end nüüd lunastada tuues oma kadunud vanemad mängud tagasi müügile (GOGi, Steam, GamersGate'i), ja loomulikult eemaldatakse Games for Windows Live jubina, kuhu see omal ajal suure lollusena lisati.

Tegu pole uuendatud või parandatud versiooniga, vaid „Colin McRae Rally 2.0“ lihtsustatud variandiga

KOKKUVÕTE

Hoiduge sellest! „Hea vana tuntud nimi, uus jube kvaliteet“ petuskeem, nagu „Flatout 3“ või Activisioni kõnts „Fast and Furious: Showdown“.

HINNE

Kui kõik unejutud oleksid sellised

„A Story About My Uncle“ on tudengiprojektina valminud üksikisiku vaates vägivaldatsu pusleplatvormikas, mille sarnaseid pole just väga palju. Tuntumatest tuleb kohe meelde „Portali“ seeria ja mõningate mööndustega vägivaldalla puudumise osas ka „Mirror’s Edge“.

Võimsa kindaga kaasneb ka suur vastustus – verd sellega valada ei saa.

FPS pole platvormide vahel hüppamiseks just see kõige populaarsem žanr. Selle loo raamiks on unejutt isalt tütrele oma lapsepõlvest kui ta sattus väikese uudishimuliku poisina oma teadlasest onu Fredi seadeldisi näppides seninägematusse „Alice imedemaal“ ja „Reis maakera südamesse“ lugudest välja karanud muinasjutulise maailma. Mängumehaanika ja loo keskmes on onu leiutatud kostüüm ja kinnas,

mis lubab kõrgele ja kaugemale hüppata ning haarata kinni igast kauguses hõljuvast saarest ja vinnata end aina kõrgemale ja kaugemale.

Sageli leidsin end, tuul kõrvus vihises langemas oma surma, pärast ebaõnnestunud katset lennelda hõljuvate saarte, koobastike seinte ja massiivsete talade vahel nii nagu heaks arvasin. Aga see on osa mehaanikast – iga liigutus tuleb läbi

A Story About My Uncle

Hind: 12.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

mõelda või siis tõesti haarata impulsiivselt õigetest kohtadest kinni ja lootä parimat. Kindaga platvormidest kinni haaramise arv on piiratud, mistõttu on iga liigutus oluline. Mõistatuste lahendamise seisnebki ühelt alalt teisele liikumises – peab ära tabama, milline on nõutud rütm ja taktika. Imeilus maailm täis saladuslike koopaid, õhus lendlevaid kummaliste olendite külased ja lopsaka loodusega täidetud saari muudab iga platvormi omaette seikluseks.

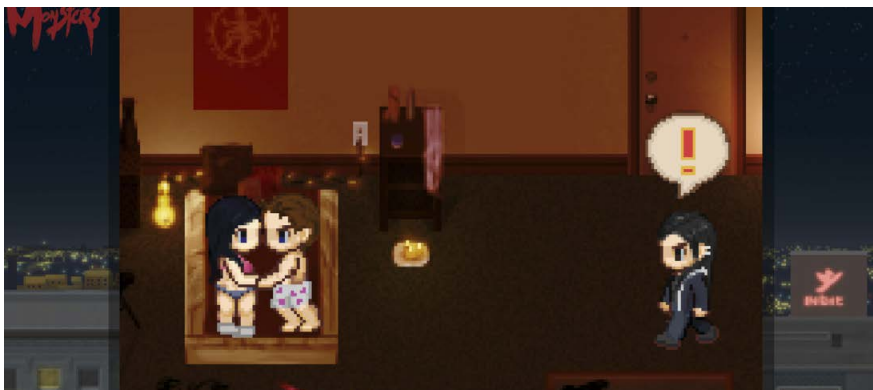
RA RAGNAR NOVOD

HINNE

Me teeme alati mõnikord halbu asju

„Always Sometimes Monstersi“ on raske ühegi žanri alla raamidesse suruda. See on ühelt poolt realistlik rollimäng, teisalt valikuvõimalustega seiklus. Või noh, kui suureks seikluseks saab nimetada mängu, kus peategelase elu on sattunud kõigi aegade madalpunkti?

Hüümärgile järgnevad küsimärgid, aga vastuseid pakutakse selles mängus vähe.

Mäng juhendub mõttest, et ükskõik kui toredad inimesed me ka poleks, siis vahel me teeme asju, mille üle me pole uhked. Või mis pole väga toredad. Või mida teevad inimesed, kes tegelikult polegi väga meeldivad.

Pealtvaates pikseldatud graafikaga mäng ei rõhu silmailule, seal pole sisseloe-

tud dialoogi, vaid on ainult peategelane) sed ja tema dilemma. Kuidas tulla toime, kui su suhe on purunenud ning majaomanik ähvardab sind korterist välja tõsta. Sa käid ringi, räägid inimestega ning teed tööd. Proovid hakkama saada. Kui tahad, siis võid ka minna mänguloojate stuudiosse, nende seifi röövida ning paradoksi te-

Always Sometimes Monsters

Hind: 9.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

kitada, sest mäng polnud võimalik arenada ning mäng jookseb kokku, lakkab olemast.

Kõik oleneb sellest, kui madalale sa laskud. Kas oled nõus varastama? Müüd enda koera koeravõitluse korraldajale maha? Petad neid, kes on sind usaldanud? Kiusatusi halvasti käituda pakub see mäng hulgi. Aga alati siiski ei pea halbu asju tegema, kuid niipidi on palju keerulisem. Ka selles mängus.

MARTIN METS

HINNE

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Dell Inspiron 15 3542
[digi] nr 113 ★★★★★
Hea ekraaniga, nägus ja suhteliselt õhuke suur sülearvuti, millel pole ühtegi suuremat puudust.

2 Acer Aspire V3 371
[digi] nr 113 ★★★★★
Acer oskab teha väikesi sülearvuteid ja seegi mudel pole erand. Arvuti on hea jõudlusega, kompaktna ja ilus.

3 Ordi Enduro i455WS+
[digi] nr 113 ★★★★★
Sobib mitte ainult koolitöödeks, vaid ka mängimiseks. SSD-ketas ja ohtlalt mälu tagavad mõnusa kasutuskogemuse.

Tahvelarvutid

1 Samsung Galaxy Tab S (10.5)
[digi] nr 112 ★★★★★
Ilma kõhklusteta parim, mis Samsungil on kunagi üldse pakkuda olnud.

2 iPad Air (16 GB)
[digi] nr 109 ★★★★★
Kõige parem tahvelarvuti, sest iOS on siiani parim tahvelarvutite operatsioonisüsteem. Ja Air ise on ka hea.

3 Archos 70B Titanium
[digi] nr 106 ★★★★★
Ulmeliselt hea hinnaga tahvelarvuti, mis saab kõigega hakkama, mis talle mõistuse piires ette anda.

Kallid kaamerad

1 Fujifilm X-T1 + Fujinon XF 18-55mm F2.8-4R
[digi] nr 111 ★★★★★
X-T1 ei ole ideaalne, kuid see on parem kui sama kallis peegelkaamera.

2 Sony A7
[digi] nr 106 ★★★★★
Sony A7 on unikaalne kaamera ja pakub oma hinna kohta uskumatult palju.

3 Sony CyberShot RX100 III
[digi] nr 113 ★★★★★
Suurepärase kvaliteeti, hea objektiivi ja kiire teravustamine. Väga hea, ent ka väga kallis kompaktkamera.

Odavad kaamerad

1 Fujifilm XQ1
[digi] nr 110 ★★★★★
Hetkel poest saada olevatest kompaktkameratest parima hinna ja kvaliteedi suhtega.

2 Ricoh WG-4 GPS
[digi] nr 113 ★★★★★
Kannatab välja rohkem kui keskmine matkasell. Värvid on head, kuid hea pildi saamiseks on vaja head valgust.

3 Nikon Coolpix P600
[digi] nr 112 ★★★★★
Pildikvaliteet on võrreldav hea kompaktkamera omaga, suumiulatus annab kõigile teistele silmad ette.

Kuvarid

1 ViewSonic VA2248
[digi] nr 79 ★★★★★
Kõige odavam ja väheste võimalustega, kuid vägagi rahuldava pildiga kuvar.

2 Dell E2211H
[digi] nr 79 ★★★★★
Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe. Kui tehnilised häitajad sulle midagi ei ütle, siis võta E2211H.

3 LG DM2780D-PZ
[digi] nr 81 ★★★★★
Kallis, kuid siiski konkurentidest märgatavalt odavam 3D-kuvar, mis asendab väiksemas ruumis ka telerit.

Mobiiltelefonid

1 Nokia Lumia 930
[digi] nr 112 ★★★★★
Nägus, kvaliteetne ja võimekas, WP telefonide tippklass. Suurepärase kaamera.

2 Sony Xperia Z2
[digi] nr 110 ★★★★★
Igas mõttes parem kui eelkäija Z1 ning konkureerib Samsung S5 ja HTC One'iga parima kallil telefoni tiitlile.

3 Just5 Spacer
[digi] nr 110 ★★★★★
Mõistagi pole see täiuslik telefon, kuid see maksab 139 eurot ja selle kasutamine ei ärrita.

ISIKLIK KOGEMUS

Kaamerale korralikud jalad

On mõned asjad, mida tavaliselt iga päev tarvis ei lähe, ent kui kord tuleb hetk, kui sul on neid tarvis, siis on sul kahju, et sul neid pole. Sellised asjad on redel, sügavkülmik ja... statiiv. Täpselt nagu ilma redeli ja sügavkülmikuta saab ka ilma statiivita hakkama, aga kui sul ikka on fotokaamera ja sulle meeldib pilti teha, siis on statiiv üks neist asjadest, mille sa varem või hiljem ikka soetad.

Mu vana statiiv kippus suure kaamera ja raskemate objektiviide jaoks juba liiga kergeks jääma sestap andsin selle ära ja üritasin mõnda aega ilma hakkama saada. Ei saanud. Paari kuu eest lõpuks murdusin ja ostsin uue statiivi. Sedapuhku kaalusin juba hoolikalt, millist statiivi mul täpselt vaja oleks. Mul oli kaks olulist tingimust: statiiv peab olema tugev ja see peab mahtuma mu seljakotti. Eraldi kotiga kaasas kanda või seljakoti küljele statiivi ma kinnitada ei taha. Mulle meeldib mugavus, tahan, viskan kotti ja lähen. Mida vähem kola ja mida vähem kinnitamisega mässamist, seda parem. Seepärast jäid valikusse väiksemate mõõtmetega reisistatiivid.

Tol hetkel tundus kõige mõistlikum valik olevat Sirui T-seeria ning T-2005X ma viimaks välja valisingi. Ma oleks küll rõngaspingutite asemel eelistanud klambreid, ent nagu nüüd selgunud on, on selle statiivi rõngad head ja käivad piisavalt tihkelt. Jalgade väljasirutamine võtab veidi kauem aega kui klambritega, aga vältkõõd ma statiiviga ju niikuinii teema ei lähe. Kui on aega statiivilt pildistada, on ka aega rahu-likult jalgu reguleerida. Mulle meeldib, et statiivi kahe jala ümber on vahtkummist kate, mis võimaldab sealt ka külma ilma- ga paljakäsi kinni hoida. Jalga- de lahtises asendis on jalalukul kaks lukustusastet, ent isegi kui jätta jalad vahepealsesse asen- disse, ei juhtu midagi, sest lii- gend on piisavalt tihke ja ei lii- gu kergema kaamera raskuse all mitte kuhugi.

Tegelikult ei ole T-2005X kõi- ge kompaktsem, kuid väikse- mat ma osta ei tahtnud, sest need ei lähe jällegi piisavalt pi- kaks. T-2005X on hea kompro- miss täissuuruses ja samal ajal vabalt kotti mahtuvate statiivi- de vahel. Kõrval olevalt pildilt on näha, kui väike see statiiv tege-

Väike statiiv on mõnus, seda võib kaasa võtta ka igaks juhuks, sest seda ei pea kandma eraldi kotis.

likult on. Kui nüüd ette kujuta- da, et selle saab lahti tõmmata umbes 1,6 meetri kõrguseks, siis on näha, et tegu on pildistamisel üsna suurt paindlikkust pakku- va mudeliga.

Koos K-20X kuulpeaga on kogu komplekt suhteliselt raske, aga ma pigem eelistan veidi ras-

kemat ja stabiilsemat komplekti kergemale, kuid talle sabana võ- disevale komplektile. Arvesta- des seda, et ma usaldan statiivi kätte fototehnika, mis alati ei olegi ju minu isiklik, vaid sageli ka testiks saadud, siis ei ole üri- malik liiga kindla peale minna.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Sony PlayStation Wireless Stereo Headset 2.0
[digi] nr 108 ★★★★★
Väga head klapid Sony uuele ja vanale konsoolile väga mõistliku hinnaga.

2 Samsung HW-H750
[digi] nr 112 ★★★★★
Stiilse disainiga ja väga palju- de kasutusenaariumitega sound- bar, mille on ka hea heli ja kõrge hind.

3 Cresyn C740S
[digi] nr 110 ★★★★★
35 euro eest teevad need klapid vägagi hästi häält, aga me oleksi- me nende ostmisega ettevaatlikud.

Muud vidinad

1 NineBot
[digi] nr 113 ★★★★★
Oluliselt odavam kui Segway, aga teeb ju põhimõtteliselt sama asja.

UUS!

2 Parrot Jumping Sumo
[digi] nr 113 ★★★★★
Hüppav ja ringisõitev robotmän- guasi kuulsal lendava drooni teinud prantslastelt, koos prantslaslike veidrustega.

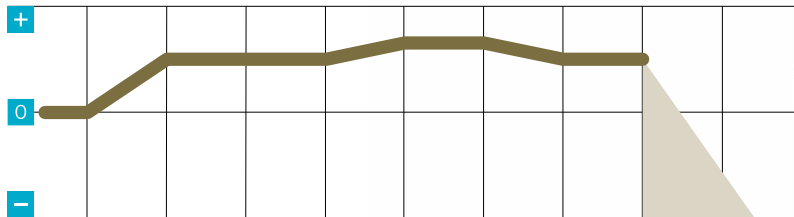
UUS!

3 Apollo e-luger
[digi] nr 113 ★★★★★
Eestikeelne luger, mis võimaldab osta e-poest otse seadmest. Ar- vutit pole vajagi, soeta luger ja hakka lugema!

UUS!

PÄEVIK

Virtuaalne diivan

12. august

Saksmaal Kölnis toimival Gamescomi mängumessil teatas Sony uhkelt, et neil on nüüd müüdnud 10 miljonit PlayStation 4, mis teeb sellest kõigi aegade kõige kiiremini müünud mängukonsooli. Sõõge nüüd oma mütse need, kes on rääkinud, et mängimine kolib nutitelefoni-desse ja tahvelarvutitesse.

Peale numbrite tuli ka mitu sisulist uuendust, näiteks SharePlay tuleb millalgi sügisel koos süsteemiuuendusega 2.00. See on asi, millest räägiti juba PS4 müügile tuues – tegu on otsekui virtuaalse diivaniga. Kui sul on mingi mäng, milles oled näiteks jänni jäänud, saad üle võrgu kontrolli anda mängijale, kellel endal ei pruugigi seda mängu olla.

Või kutsuda teda lihtsalt mängu vaatama või mängida mängu koos, kui mängus on selline võimalus. Esialgu peaks see tulema koos kihutamismänguga „DriveClub“, nii et juba 8. oktoobril peaks see uuendus kõikidel PS4 omanikel olemas olema.

Erinevalt juunis toimunud E3-st kuulutati välja ka uusi mängu. „Until Dawn“ pole küll päris uus, kuid vahepeal kaduma läinud PS3-mäng, „Heavy Rain“ stiilis õudusmäng, mis nägi treileri põhjal väga hea välja. Veelgi põnevam oli aga uus „Silent Hills“ eksklusiivselt PlayStation 4-le, mis sünnib Hideo Kojima („Metal Gear“ seeria) ja filmirežisööri Guillermo del Toro

Silent Hilli uus külaline, „The Walking Deadi“ Daryl Dixon.

(„Paani labürint“, „Hellboy“) koostöös ja põhineb reaalselt Jaapanis asuval müstilisel väikelinnal. Ja peaosas on seal „The Walking Deadi“ telesarjast tuntud kõigi lemmik *redneck* Norman Reedus.

Ja „Silent Hilli“ kohalt uudised veel sellega ei piirdunud, kohe anti välja ka mängitav tiiser „P.T. Teaser“, kus saab mängust juba esimese maitse suhu ja mis pole mõeldud nõrganärvilistele, sest väidetavalt pole näiteks „Outlast“ selle kõrval üldse õudne.

Millegipärast pole see küll kättesaadav PS4-le Euroopa PSNi kontode alt, selle mängimiseks tuleb teha lisakonto, kus

asukohaks märkida „USA“ ja siis saad selle ka alla laadida. Igaljuhul on see väga värskendav lähenemine, mida võiksime mängutööstuses näha rohkem, sest tegelikult oleme me ju kõik tüdinud blinkivatest ja uhketest videotreileritest, kus mäng näeb välja väga äge, aga seda reaalselt mängides võib see olla... hoopis teistsugune.

24. august

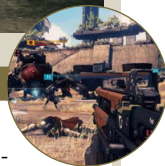
Üle pika aja sattus PlayStation Network järele kurjade häkkerite rünnaku alla, olles paljudele kasutajale ligi päeva kättesaamatu. Samal ajal rünnati ka Xbox Live'i ja Blizzard'i Battle.NETi.

MARTIN METS

KUU MÄNG

Destiny

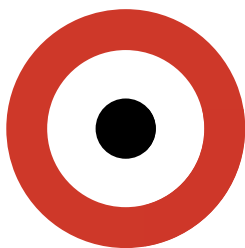
Ma ei ütle, et „Destiny“ on septembri kõige parem mäng, kuid kindlasti on see huvitavaim. Ilmub see nii PS3-le, PS4-le, Xbox 360-le ja Xbox One'ile. Tegemine on uue FPSi ehk läbi silmade vaates tulistamisega, milles on palju sotsiaalseid elemente ja mille alla levitaja Activision on panustanud tohutult raha. Kas see õnnestub või kaob teiste sekka ära, see on küsimus. Beeta-testimine näitas, et uute konsoolide peal näeb see oluliselt parem välja.

[digi] nüüd ka iPadis
Lae alla
rakendustepoest!

Kiirem, soodsam, mugavam!

KLICK

SINU DIGIPOOD

Uus suure jõudlusega multimeedia arvuti.

Lenovo Y50

15.6" FullHD	Intel Core i7 4710HQ	Windows 8.1.	GeForce GTX 860M
16GB	256GB SSD	2,4kg	8:00

• 4GB DDR5 graafikamälu
• WiFi • Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • USB2.0 • HDMI

- **Lenovo Y50 sülearvuti** on kõvasti rammu mängimiseks ja multimeedia nautimiseks. Ülivõimas graafikakiirendi ja kiire protsessor tagavad kvaliteetse meelelahutuse nautingu.
- **Ekstreemselt võimas graafikajõudlus**
Mänguri arvutis kõige tähtsamal kohal on graafikakiirendi jõudlus. Loomulikult on Lenovo insenerid paigaldanud nende kõige uuemasse mänguriarvutisse ülivõimsa šedöövri NVIDIA'it, milleks on nüüd GeForce GTX 860M.
- **Protsessorite tippmark**
Tõeline küberrelv on varustatud kõige uuema ja ülivõimsa Inteli neljanda põlvkonna (koodnimega Haswell) neljatuumalise protsessoriga Core™ i7-4710HQ. Tohutult võimas protsessor töötab taktisagedustel 2,5-3,5 GHz ja on lisaks kasvanud võimsusele ka eelkäijast energiasäästlikum.
- **Ülikiire andmesalvestus**
Uuest Lenovo Y50 mudelist leiad ülikiire 256GB SSD andmesalvestusseadme, mis on kuni 10 korda kiirem kui tavaline kõvaketas, täiesti hääletu, pööruskindel, 33% töökindlam ja võtab 2-3 korda vähem voolu.
- **Elutruu FullHD ekraan**
Täisresolutsiooniga (FullHD) ekraan on rohkem kui 2 korda tihedam kui enamuse tänapäeva sülearvutites kasutatav HD ekraan.
- **Taustvalgustusega AccuType klaviatuur**
Mugav taustvalgustusega AccuType klaviatuur pakub kirjutades paremat täpsust ja kiirust tänu kergelt nõgusale pinnale. Punakas taustvalgustus on väga efektnine vähemvalgustatud tingimustes. Skandinaavia asetusega klaviatuur on kõige ligilähedasem eestikeelsele. Seda on oluliselt mugavam kasutada kui enamuse sülearvutitel olevat inglise paigutust.

lenovo FOR
THOSE
WHO DO.

kuumakse alates
34.09
hind 1299.-

»»» vaata lisaks: klick.ee/Y50

www.klick.ee osta kodust lahkumata

Tähelepanu: Järelmaks on finantskohustus. Enne järelmaksu lepingu sõlmimist tutvuge vastava teenuse tingimustega ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga. **UNO järelmaksu pakkujaks on Kaupmehe Järelmaks OÜ.** Krediidikulukuse määr on 25.56% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, intressiga 10.9%, tagastamise tähtaeg 3 aastat, lepingutasu 24.90€. Arvutus on ligikaudne ning võib erineda Teile pakutatavest tingimustest. Soovitame tutvuda järelmaksu infoga aadressil www.klick.ee/jarelmaks.